

Flattiviesti

2 • 2015

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry
Finska flatcoated retrieverklubben rf

Purenatural - nyt myös viljattomana!

ODOTETTU
UUTUUS!

Koirien suosittelu Purenatural -täysravintosarja on täydentynyt viljattomilla uutuustuotteilla. Maku- vaihtoehtoina Grain Free -sarjasta löytyvät lammas, kalkkuna ja lohi & taimen. Hiilihydraattilähteeksi on valikoitu hyvin siedetty bataatti. Ravintorikas, tehokkaasti imeytyvä koostumus hellii lemmikkisi vatsaa ja pitää turkin kiiltävänä.

Purenatural Grain Free -täysravintoa testanneiden asiakkaidemme kommentteja:

"Olen ollut todella iloinen ja positiivisesti yllättynyt tästä ruoasta ja sen tuomista hyvistä puolista!"

"Liikimme paljon ja siksi ruoan hyvä sisältö on todella tärkeä. Ruoka näyttää maittavan, ja koira voi todella hyvin."

"Erittäin laadukkaan tuntuinen, hyväntuoksuinen, sopivan rasvainen ja tuoreen oloinen kuivamuona. Maistui koiralle erinomaisesti."

Jokaisessa Purenatural Grain Free -täysravinnossa on käytetty vain yhtä puhdasta lihaproteiinin lähettä, jotta myös yliherkkyksistä kärsivät koirat voisivat nauttia makuelämyksestä hyvillä mielin.

Grain Free Lamb

Grain Free Salmon & Trout

Grain Free Turkey

Pure natural
Let your dog follow his instincts

2 kg **19,90 €**
(9,95 €/kg)

12 kg **74,90 €**
(6,24 €/kg)

Jälleenmyyjä: Musti ja Mirri • www.mustijamirri.fi

FLATTIVIESTI

PÄÄTOIMITTAJA JA TAITTO
Tiina Sudensalmi

TOIMITUSSIHTEERI
Teija Simonen

TOIMITUSKUNTA
Jalostus-, näyttely-, mejä- ja nou/nome -toimikunnat, hallitus sekä kaikki jäsenet

KANNEN KUVA
Janina Alankoja

FLATTIVIESTIN MATERIAALI
flattiviesti@gmail.com

VALIOILMOITUKSET
Heli Siikonen (flatti.valiot@gmail.com)

ILMOITUSKOOT
1/1 sivu: 210 mm x 297 mm
1/2 sivu: 210 mm x 148 mm
1/4 sivu: 105 mm x 148 mm
1/8 sivu: 105mm x 74 mm
Kasvattajaboksit: 78 mm x 44 mm

ILMOITUSHINNASTO JÄSENIILLE
Mustavalko/harmaasävyilmoitus:
1/1 sivu: 56 €
1/2 sivu: 40 €
1/4 sivu: 32 €
1/8 sivu (ilmoitustaulu) 15 €/1 nro, 35 €/vuosi
Kasvattajaboksit ja In memoriam -ilmoitukset:
15 €/1 nro, 35 €/vuosi

Valioilmoitukset normaalitaittoosassa ovat ilmaisia. Kennelliitosten materiaalin mukana tulee lähettää maksukuitti sekä ilmoitus toimitukselle mieluummin sähköpostilla. Väri-ilmoitushinnat esim. joulumainoksiin ilmoitetaan erikseen.

AINEISTOPÄIVÄT (ILMESTYY)
Numero 1 17.1.2015 (helmikuun loppu)
Numero 2 28.3.2015 (toukokuu)
Numero 3 15.8.2015 (syyskuun loppu)
Numero 4 24.10.2015 (joulukuu)

AINEISTOVAATIMUKSET
Tekstiedostot Wordin .rtf, .doc tai .docx -muodossa. Kuvat .tif tai .jpg -muodossa, res. 300 pix/inch. Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielipiteet ovat kirjoittajien omia eivätkä välttämättä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen. Flattiviestiin kirjoitetussa jutussa on aina oltava kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydettyä jäävät vain toimituksen tietoon. Artikkeleiden osittainenkin lainaaminen ilman toimituksen ja artikkeleiden kirjoittajan lupaa on kielletty. Toimitus pidättää oikeuden muutoksiin.

PAINOPAikka
Erweko Oy, Rovaniemi

Tässä numerossa

2 • 2015

Puheenjohtajan palsta	4
Tapahtumakalenteri	5
Flattiviestin toimitus esittäytyy	6
Flattitarina	7
Jäsenasiat	8
Pennusta metsästys- ja harrastuskoiraksi	10
Kaikki mitä olet halunnut tietää taippareista	11
Mäntän talvinome	18
Pirkan damit	20
Edustusjoukkue valinnat	21
WT-mestaruus	22
Flattimestaruus	23
Kesäleiri	26
Kesäleirin kouluttajat esittäytyvät	28
Mejä-mestaruus ja Hirvipää	32
Flattikerhon erikoisnäyttely -95	34
Näyttelykalenteri	36
Pennun kanssa näyttelyyn	38
Jalostustoimikunnan kuulumisia	40
Jalostustyöohje	44
Jalostustoimikunnan tilastoja 2014	46
Aktiivisimmat kasvattajat 2014	57
Kasvattajaesittelyt	58
KoiraExpo	64
Tokon uudet säännöt	66
Vesipelastus (VEPE)	70
Valokuvauskilpailun tulokset	73
Vanhat ja viisaat	78
Uudet valiot	82
Kasvattaja	85
Yhdistysasiat	88
Vuoden 2014 palkitut flatit	93
Yhteystiedot	96
Tarvikemyynti	98

Heippa vaan kaikille!

Tätä kirjoittaessa vappu on juuri lähestymässä, kevät on jo näyttänyt kauniita puoliaan vaikkakin lumi on myös ilmoittanut vielä olemassa olostaan. Mutta eiköhän se kesä sieltä pian ole tulossa.

Kun aloitin puheenjohtajan tehtävän, niin minulle kerrottiin kadonneesta flattihengestä, mitä olin myös itse hieman havainnut. Kulunut kevät on ollut varsin toimielias järjestön uudelle hallitukselle, jalostustoimikunta sai päätökseen suuren työn uuden Jalostuksen tavoiteohjelman (JTO) tekemisessä,

yhdessä lukuisten rotumme harrastajien kanssa. Tulossa on jälleen paljon tapahtumia, jotka eivät onnistuisi ilman aktiivisia puuhaniaisia- ja miehiä. Tämä flattiviesti on myös osoitus erinomaisesta yhteistyöstä. Lehden sisällön tuottamiseen on osallistunut lukuisa joukko järjestömme jäseniä ja rotumme harrastajia, myös suomen ulkopuolelta. Kesäkuun Nuuskuun on tulossa artikkeli järjestöstämme ja rodustamme. Tämänkin artikkelin sisällön tuottamiseen osallistui lukuisa joukko henkilöitä. Ei se flattihenki ole minnekään kadonnut, ehkä pienillä talviunilla, joista nyt on herätys upeasti alkanut. Suuri kiitos teille kaikille – tästä on hyvä jatkaa eteenpäin!

Lehden ilmestyessä järjestömme koekausi on jo alkanut Lieksan WT-kokeen merkeissä, joista kausi jatkuu Kouvolan taippareilla jonka jälkeen sitten siirrymmekin Ouluun flattien 20 v. erikoisnäyttelyyn. Näyttelyn sijainnin perusteella näyttelyyn odotetaan myös näytteilleasettajia suomen ulkopuolelta.

Kesäleirille on jälleen luvassa monenlaista toimintaa eri harrastuslajien muodossa. Parhain anti lienee kuitenkin tavata paljon tuttuja sekä tutustua uusiin rotumme harrastajiin.

Mejä- ja flattimestaruus ovat omilla, tärkeillä, paikoillaan loppukaudesta. Kauteen mahtuu vielä useita nome B –kokeita ja alueellisia tapahtumia. Kauden päättää marraskuussa Kannuksessa pidettävä tokon treeniweekend.

Paljon toimintaa on siis luvassa ja kaikkiin tapahtumiin otamme mieleemme mukaan myös uusia innokkaita talkoolaisia. Aikaisempaa kokemusta et tarvitse. Jos kiinnostuit toiminnasta, ota yhteyttä tapahtumien vastuuhenkilöihin, hallituksen jäseniin tai allekirjoittaneeseen.

Menestystä kaikille alkaneelle koekaudelle ja mukavaa, toivottavasti myös lämmintä :) kesän aikaa!

Rakkaudesta rotummi!

Tiina

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry
YLIMÄÄRÄINEN VUOSIKOKOUS

Aika 24.07.2015 klo 19

Paikka: kesäleirin yhteydessä,
Surkeejärven matkailukeskus, Jyväskylä

Käsiteltävät asiat:

Rodunomaisten kokeiden sääntömuutos
WT-valio

Tervetuloa!

Tapahutumakalenteri

- 01.05.2015 WT-koe, Lieksa
- 17.05.2015 NOU-taipumuskoe, Kouvola
- 23. – 24.05.2015 Noutokoulutusviikonloppu, Pälkäne
- 24.05.2015 Erikoisnäyttely, Oulu
- 21.06.2015 Mejä-koe, Pudasjärvi
- 22. – 26.07.2015 Kesäleiri, Korpilahti
- 23.07.2015 WT-koe, Korpilahti
(epävirallinen WT-mestaruus 2015)
- 01.08.2015 Nome-B, AVO, Jämsä
- 02.08.2015 Nome-B, VOI, Jämsä
- 09.08.2015 Mejä -koe, Flattien MEJÄ-
mestaruus ja Hirvipää, Oulu, Hailuoto
- 19.08.2015 Match Show Animagin kanssa
yhteistyössä, Lappeenranta
- 04. – 06.09.2015 Flattimestaruus, Pomarkku
- 12.09.2015 NOU-taipumuskoe, Lieksa
- 13.09.2015 Nome-B, AVO Lieksa
- 13.09.2015 Nome-B, AVO Lieksa
- 06. – 08.11.2015 TOKO-weekend, Kannus

Muistutus jäsenmaksun maksamisesta!

Jäsenmaksulaskut on lähetetty jäsenille sähköpostilla (15.3.) ja postin välityksellä (23.3.).

Jos et ole saanut laskuasi tämän vuoden jäsemaksusta ota yhteyttä pikaisesti jäsenasihteeriin jasanasiat@flatti.net.

Kaikki, jotka eivät ole suorittaneet jäsenmaksuaan 31.5. mennessä, katsotaan eronneeksi rotujärjestöstä!

www.flatti.net
Meidät löydät myös Facebookista

Flattiviestin toimituksella on

KUVAPANKKI

jonne jokainen voi ladata omia flattikuviaan rotujärjestön käyttöön (Flattiviesti, nettisivut). Jokaisessa julkaistussa kuvassa mainitaan kuvaajan nimi.

Kuvapankin löydät järjestön nettisivuilta

www.flatti.net
Flattiviesti - Kuvapankki

Osoitteen muutokset

**voit tehdä järjestön nettisivuilla
www.flatti.net - järjestö**

**tai sähköpostitse
jasanasiat @ flatti.net**

Järjestön tilitiedot:

Tarvikemyynti:
FI45 5620 0920 4247 35 / OKOYFIHH

Jäsenmaksut:
FI23 5620 0920 4247 43 / OKOYFIHH

Yleistili (nome, näyttely ja muut):
FI28 5620 0920 4247 50 / OKOYFIHH

FLATTIVIESTIN TOIMITUS ESITTÄYTYY

Hei,
Olen Teija Simonen Imatralta. Flatteihin olen tutustunut pari vuotta sitten ja ensimmäinen oma flattini "Lade" muutti meille toissa jouluna. Mieheni kanssa treenaamme koiraa käytännön metsästystä varten ja tarkoituksenamme on osallistua jossain vaiheessa myös kokeisiin. Flattini myötä olen päässyt tutustumaan myös näyttelyihin. Flattimme kaverina kotonamme pyöri neljävuotias venäjänajokoiria "Röllli".

Lehden päätoimittajana puuhailee entuudestaan tuttu Tiina ja sihteerinä uusi tuttavuus flattikerhon toiminnassa - Teija.

Flattiviestin toimituskunta:

jalostus-, nome-, mejä- ja näyttelytoimikunnat, hallitus sekä kaikki jäsenet

kuva: kuvapankki / Jaana Rätty

Sileäkarvaisen noutajan taika

Lähes kaikki sileäkarvaisen noutajan omistajat kohtaavat ainakin joskus henkilön, joka yrittää valaista meitä siitä, mitä koiramme todella ovat. Minulle on kerrottu koirani olevan mm. pitkäkarvainen labradori tai musta irlanninsetteri. Tässä on kertomus, jonka kerron juuri näille:

Brittein saarilla 155 vuotta sitten (voit vähentää tai lisätä muutaman vuoden) eräs kasvattaja halusi luoda "täydellisen" koiran. Hänen mielestään koiran kuului metsästä ja noutaa. Kasvattaja kokeili kaikkia sen ajan käyttökoiria St. Johnin koirasta, labradoriin ja settereihin. Hän käytti ehkä myös rotuja, joista emme nykyään enää tiedä. Tuloksena oli mitä kaunein yhdistelmä uivaa, metsästävä ja noutavaa koiraa, mutta silti jotain puuttui. Kasvattaja ei ollut varma, mitä puuttui, mutta se oli jotain oleellista. Hän otti yhteyttä vanhaan taikuriystäväänsä, joka polveutui kuuluisasta Merlinistä. Taikuri tutki koiraa tarkkaan ja totesi hänkin, että jotain oleellista puuttui. Ilman sitä koira ei olisi "täydellinen".

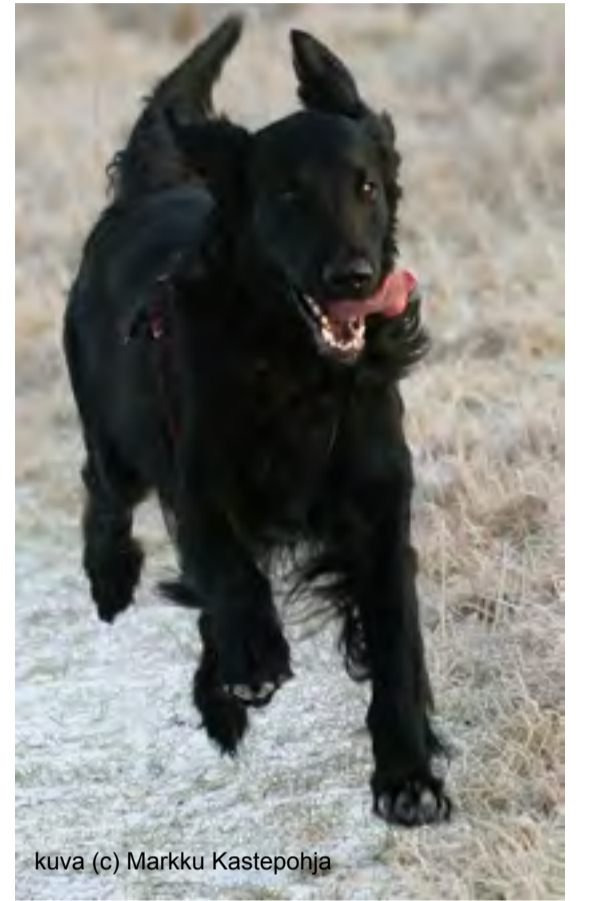
Tätä pohtiessaan taikuri matkusti monta viikkoa ja saapui lopulta Mikä-mikä-maahan. Mietittyään kauan onglemaa, hän päätyi ratkaisuun. Hän ja oppipoika kokosivat kaikki tarvittavat ainesosat. Se koostui valtavasta määrästä elämäniloa, ylipursuavasta hilpeydestä ja onnesta sekä toiveesta, ettei kasva koskaan aikuiseksi.

Hän teki taikavarvun ja laittoi sen kattilansa pohjalle. Hän neuvoi oppipoikaa kaatamaan nämä kaikki ainesosat varvun päälle ja antaa seoksen kiehua keskiyöhön asti. Taikuri meni nukkumaan ja antoi ohjeeksi, ettei häntä saisi herättää kuin juuri ennen keskiyötä. Oppipoika oli jonkin verran kömpelö kaveri ja kun hän oli kaatamassa ainesosia varvun päälle, loiskahti vahingossa ilkkurisuutta ja tuhmua hieman liikaa. Hän ei huomannut sitä ennen kuin oli liian myöhäistä. Hän ei ehtinyt hankkia uutta taikavarvua, joten hän ei kertonut tapahtuneesta mitään. Keskiyöllä taikuri heräsi, otti varvun keitoksesta, laittoi sen viittaansa sisälle ja palasi kasvattajan luo Brittein saarille.

Silloin oli kirkas ja aurinkoinen kevätpäivä. Taikuri käski kasvattajan kerätä kaikki koiransa yhteen. Tämä pahoitteli, että kaikki muut olivat metsällä, paitsi kaksi narttua, jotka olivat juuri saamassa pentuja. Taikuri sanoi, että se riittäisi, koska varvun taika ei kestä kuin muutamia tunteja. Enemmittä puheita hän otti varvun ja kosketti kumpaakin narttua takamukselle. Samassa näiden häntä alkoi heilua ja silmiin syttyi salaperäinen pilkahdus. Pilkahdus, joka tuikki. Todellakin, kun sitten pennut syntyivät, niiden hännät heiluivat. Pentujen silmien avauduttua, myös niiden silmissä oli salaperäinen tuikkiva pilkahdus. Taikuri tutki tarkkaan joka pennun ja julisti nämä täydellisiksi. Hän varoitti kuitenkin ihmiskuntaa, että jos tämän rodun annettaisiin sammua, pimeys valtaisi maan ja tuhoaisi ihmiskunnan. Tämän taian seurauksena meillä on nykyään sileäkarvainen noutaja. Koira, joka ui, metsästä ja noutaa. Koira, jolla on valtava elämänilo, ylitsevuotavan hilpeä luonne, eikä se kasva koskaan aikuiseksi. Niiden häntä heiluu alituisen syntymästä kuolemaan ja salaperäinen ilkkurinen ilonpilke tuikkii silmissä niiden ollessa suosikkiensa seurassa. Toisin sanoen: Täydellinen koira.

Jos jollakin ei ollut kärsivällisyyttä kuunnella tarinaa loppuun, se on ihan ok. Heidän ei tarvitse sitä tietääkään. Mutta ne, jotka kuuntelivat ja lähtevät hymy huulillaan, voivat olla oikeutettuja saamaan sileäkarvaisen noutajan elämänsä.

**- Robert D. Westcott
suomentanut Virpi Peltonen**

kuva (c) Markku Kastepohja

Miksi kannattaa olla rotujärjestön jäsen?

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry on rotujärjestö joka Suomen Kennelliiton jäsenenä on vaikuttamassa kenneltoimintaan ja toimii yhteistyössä Suomen Noutajakoiraajärjestön (SNJ) ja muiden noutajakoiraatoimintaa harrastavien tahojen kanssa.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n jäsenenä saat:

- * 4 kertaa vuodessa ilmestyvän Flattiviestin, jossa on juttuja rodusta ja rodun harrastajilta, tietoa ajankohtaisista ja tulevista tapahtumista, terveystietoa, koulutusohjeita ja paljon muuta.
- * Rotujärjestön jäsenet saavat etuoikeuden osallistua rotujärjestön järjestämiin kokeisiin ja koulutuksiin.
- * Lisäksi jäsenet saavat käyttöönsä jalostusneuvontapalvelun ja yhdistyksen toimihenkilöt ovat aina valmiita auttamaan pulmatilanteissa.

Jäsenä saat varmasti paljon mukavia kokemuksia ja vauhdikasta toimintaa

Järjestön päätapaukumat

- * Erikoisnäyttely
- * Kesäleiri
- * WT-mestaruus
- * Mejäimestaruus
- * Juniori- ja Flattimestaruus
- * ja paljon muuta...

Kasvattajan liittäessä uudet pennunomistajat pentujäseniksi uusi jäsen saa lahjakortin, jolla saa 10 % alennuksen ensimmäisestä tarvikemyynnin ostosta

v. 2014 pentujäseniä ilmoittaneet kasvattajat

Biehkan - Jori Saastamoinen
 Blackpicks - Tuula Rajala
 Black Hugh's - Tiina Sudensalmi
 Blackpepon - Tarja Kolkka
 Celtair - Jenni Juvén
 Harvahampaan - Mikko Saastamoinen
 Huntstar - Satu Saarinen
 Korven Akan - Riitta Koivisto
 Kvarntorpets - Birgitta Hällsten-Bada
 Majakkasaaren - Minna Latva
 Metsäpeiton - Satu Vihavainen
 Myrskylinnun - Heidi Wacklin
 Regale Razza - Anne Haverinen
 Sniffens - Miia Suppanen
 Taka-Tapiolan - Tapio Takala

kuva(e) Tarja Kolkka

Pentuvälittäjien yhteystiedot

pentu@flatti.net

Hanna Hujanen
 p. 040 578 9523

Sanna Lahtinen
 p. 040 731 0831

Pennusta metsästys- ja harrastuskoiraksi

OSA 1

Kirjoittanut Frank Hermansen
Suomennus Riitta Heinonen
Julkaistu aiemmin Flattiviesteissä 3–4 /2007

Tämän artikkelin sisältö on suunnattu ensisijaisesti uusille flatin omistajille ja muille koiraharrastajille, joilla ei ole erityistä kokemusta noutajien kouluttamisesta. Toivomme kuitenkin kokeneemmatkin flattiharrastajat saisivat hyötyä siitä, miten suunnittelemme ja laadimme koiran ensimmäisen vuoden koulutuksen. Toiveenamme on antaa ymmärrettävä ”askel askeleelta” -katsaus siitä, miten koira voidaan kehittää asetettujen tavoitteiden mukaan. Suosittelemme, että käytätte näitä tietoja kuten hakuteosta ja kertaatte tehtävät ennen kuin lähdette tekemään harjoituksia. Harjoitteluohjeet perustuvat sileäkarvaisen noutajan synnynäisiin ominaisuuksiin noutavana lintukoirana.

Saamme usein kuulla seuraavaa:

”Mutta en halua stressaantunutta ja rasittavaa metsästyskoiraa. Haluan rauhallisen, tottelevaisen ja kiltin koiran, joka on osa perhettä, jonka kanssa voi käydä lenkillä ja joka tulee toimeen muiden koirien ja ihmisten kanssa.” Vastamme tähän, että siinä tapauksessa flatti, jolla on hyvät metsästysominaisuudet, on oikea koira sinulle. Epäilemättä juuri rodun henkiset ominaisuudet noutajana ovat johtaneet siihen, että siitä on tullut suosittu sekä perhekoirana että käyttökoirana.

Useimmilla uusilla sileäkarvaisen noutajan omistajilla ei ole tavoitteena kouluttaa koiralle muuta kuin arkitottelevaisuutta. Silloin saat artikkelista neuvoja, miten harjoitellaan kontaktia sekä

istumista, paikalla pysymistä, ja miten saadaan koira kulkemaan kauniisti taluttimessa. Artikkelissa annetaan myös esimerkkejä harjoituksista, joilla voidaan piristää ja aktivoida koira henkisesti ja saada siitä näin tasapainoinen ja rauhallinen.

Yksi yleisempiä koirakoulutusta koskevia kysymyksiä on, milloin koulutus tulisi aloittaa, ja mitä pennun tai nuoren koiran tulisi osata kun se on 4 kuukauden, vuoden tai kahden vuoden ikäinen. Ikä ei ole hyvä mittari sille, kuinka pitkällä koira voi olla tai sen tulisi olla koulutuksessa. Koska yksilöt kehittyvät eri tahdissa, voivat koulutuksella aikaansaadut tulokset vaihdella melkoisesti, ja silloin osa koiranomistajista stressaantuu, jos hänen koiransa ei olekaan saavuttanut tiettyä tasoa tiettyyn ikään mennessä.

Aseta mieluummin omat tavoitteet koulutukselle, ajattele omaa elämäntilannettasi – miten paljon aikaa ja voimia voit ja haluat käyttää harjoitteluun, mitä tavoitteita sinulla on – harjoitteleko saadaksesi paremman kontaktin koiraan vai aiotko startata metsästyskokeessa – vai haluatko käyttää koira noutajana ensi vuoden sorsastuksessa tai kyyhkyjahdissa? Kun olemme artikkelissa ryhmitelleet harjoitukset koiran iän mukaan, se on pikemmin varovainen ehdotus kuin tavoite.

Olemme koonneet tähän artikkeliin pienen harjoitusohjelman, joka antaa tasaisen etenemisjärjestyksen ensimmäisen vuoden aikana.

Tavoitteena on, että koira saisi perustavan johdatuksen noutamisen aakkosiin, jolloin se pystyy starttaamaan metsästyskokeiden alimmassa luokassa tai toimimaan noutajana metsästyksessä. Yhtä tärkeää on se, että koulutuksen avulla luomme perustan koiran toiminnassa jokapäiväisessä elämässä, joka vaatii rajojen asettamista, tottelevaisuutta ja kontaktia ohjaajaan. Yleisesti ottaen tämä on osalle saavutettavissa – toisille se taas voi vaikuttaa saavuttamattomalta, varsinkin jos koira on joskus karannut omille teilleen tai syönyt jonkun uudet kengät. Muista, että monet noutajanomistajat ovat ikävä kyllä tärvelleet koiransa lahjakkuuden etenemällä liian nopeasti tai asettamalla liian suuria tavoitteita koiralleen. **Kiiruhda siksi hitaasti!**

Sileäkarvaisella noutajalla on geneettisiä ominaisuuksia, jotka on valikoitu jalostustyön avulla, kun on kehitetty noutavaa lintukoira. Monet kasvattajat eivät valitse jalostuseläimiään käyttö- ja henkisten ominaisuuksien perusteella, vaan arvostavat enemmän muita ominaisuuksia, kuten ulkomuodollisia yksityiskohtia. Tämän seurauksena rotutyypillisten ominaisuuksien variaatiot kasvavat. Toisin sanoen me pennunostajat saamme koiria, joilla on enemmän tai vähemmän määrin niitä henkisiä ja metsästyksellisiä geneettisiä edellytyksiä/rajoituksia, jotka ovat rodulle tyypillisiä. Valitettavasti tämä ilmenee siten, että jatkuvasti näkee sileäkarvaisia noutajia, jotka vinkuvat ja haukkuvat noutotilanteissa, vahingoittavat noutamaansa riistaa tai eivät ylipäättäen halua noutaa riistaa, joilta puuttuu noutohalu, jotka eivät pysty pysymään rauhallisina ja keskittyneinä laukausten aikana, jotka ovat paukkuarkoja tai pelkäävät kovia ääniä, jotka ovat liian itsenäisiä eivätkä välitä ohjaajastaan ja vieläpä eivät halua työskennellä vedessä. Koira on tulos syntymässä saaduista edellytyksistä ja rajoituksista, ja jotta sen ominaisuudet kehittyisivät, sitä täytyy harjoittaa. Väärällä harjoituksella sen ominaisuudet kehittyvät väärään suuntaan, ja saamme koiran, jolla on yksi tai useampi edellä mainituista puutteista. Se ei tarkoita sitä, että koira olisi kelvoton, mutta joudut ehkä tinkimään tavoitteistasi osallistua metsästyskokeisiin tai käyttää koira metsästyksessä. Ajattele sen sijaan, voisiko koiralle opettaa muita asioita, esimerkiksi tottelevaisuutta, agilityä tai verijälkeä. Nämä ovat harrastuksia joissa noutajilla on hyvät edellytykset onnistua.

Peruskoulutus, jonka käyn läpi tässä artikkelissa, antaa sinulle hyvän pohjan ja lähtökohdan koiran erikoistumiselle erilaisiin harrastuksiin myöhemmässä vaiheessa. Yritämme myös välttää suurimpia virheitä, jotka voivat vaikuttaa koiran ominaisuuksiin negatiivisesti. Perussääntömme kaikessa sileäkarvaisen noutajan koulutuksessa on ”Tie menestykseen kulkee menestymisen kautta”. Tällä tarkoitamme sitä, että kaikki koulutus tulee rakentaa siten, että koira onnistuu ja saavuttaa menestystä harjoituksissa.

Mieti tarkkaan ja aseta omat tavoitteet koirallesi. Koira on synnynäisten ominaisuuksien ja koulutuksen tulos. Hyvä metsästyskoira on myös hyvä perhekoira. Peruskoulutus luo pohjan monille eri harrastuksille.

Koulutusohje 1 – ”Tie menestykseen kulkee menestymisen kautta”

8–12 viikkoa

Kun pentu tulee uuteen kotiinsa, kannattaa pitää pieni perhe-neuvottelu, jotta päästään yksimielisyyteen niistä rajoista ja säännöistä, jotka koskettavat perhettä itseään sekä uutta perheenjäsentä. Keskustelkaa siitä, missä koira saa nukkua, kuka ulkoiluttaa koira, saako se tulla sohvalle tai hyppiä ihmisiä vastaan, miten reagoidaan tai miten sanotaan, kun koira pureskelee jotakin luvatonta tai tekee tarpeensa sisälle.

Kannattaa keskustella ja päästä yksimielisyyteen muutamista yksinkertaisista säännöistä, jotta elämä pennun kanssa olisi mukavampaa. Johdonmukaiset reaktiot ja säännöt auttavat koira ymmärtämään, mitä siltä odotetaan. Se tarkoittaa sitä, että koira saa tehdä kaikkea, mitä haluaa edellyttäen, että perhe on siitä yhtä mieltä. Yksinkertaisin valinta on usein paras ja oikea. Onnistumiseen koiran kanssa ei tarvita koirapsykologian kursseja. Aseta rajat, anna huomiota ja ystävysty koiran kanssa – nämä ovat hyviä ja noudattamisen arvoisia neuvoja.

Kun pentu tulee kasvattajalta, se on niin sanotussa sosiaalistumisvaiheessa, joka alkaa pennun ollessa kolmeviikkoinen ja jatkuu 12 viikon ikään asti. Tämän vaiheen aikana pentu leimautuu ihmisiin ja eläimiin, ja se on siksi erittäin tärkeä vaihe sosiaalisen käyttäytymisen ja kontaktin kehittämisessä, joita hyödynnetään tulevassa koulutuksessa. Voimme ajatella tätä vaihetta ikkunana, joka 12 viikon jälkeen osittain sulkeutuu, mutta jää kuitenkin raolleen sosiaalistumisprosessin jatkumista varten. ”Ikkunan” hyödyntäminen, kun se on vielä avoinna, on tärkeää koulutuksessa. Kun olen hakenut pennun kasvattajalta 8 viikon ikäisenä, vietän paljon aikaa sen kanssa. Tämä siksi, että se leimautuisi minuun ja muihin perheenjäseniin, mukaan luettuna perheen aikuiset koirat, mutta myös siksi, että pennun ensimmäisen vaiheen aikana kokemat vaikutelmat olisivat sille myönteisiä.

Kun pentu on ensimmäisten päivien tai ensimmäisen viikon aikana nähnyt tarpeeksi uutta elinympäristöään, kannustan sitä seuraamaan itseäni ympäri taloa, tontilla ja koiratarhassa yhdessä toisten koirien kanssa. Käymme autoajelulla ja teemme lyhyitä lenkkejä vaihteleviin paikkoihin, joissa pentu ei joudu kokemaan negatiivisia asioita, kuten aggressiivisia koiria tai kovia ääniä. Koko ajan ajatuksena on, että pentu saa myönteisiä kokemuksia ja turvallisuutta kohdatessaan uusia asioita yhdessä minun kanssa.

Varo, ettei pentu saa yliannostusta vaikutteista ja tapahtumista ympärillään. Pentu tarvitsee paljon lepoa, jota täytyy kunnioittaa. Lisään asteittain vaikutteita sitä mukaa, kun pentu kypsyy, viemällä sen paikkoihin, joissa on liikennettä, paljon ihmisiä, lapsia, toisia koiria, mutta tarkkailen koko ajan, miten se reagoi tilanteisiin. Jos se reagoi negatiivisesti johonkin tilanteeseen, yritän johdattaa sen huomioin muualle ja viedä sen pois tilanteesta. Odotan sitten, kunnes pentu on vanhempi ja kypsempi, ennen kuin kokeilen vastaavaa tilannetta uudestaan. On tärkeää huomata, ettei sosiaalistuminen lakkaa senkään jälkeen, kun koira on täyttänyt 12 viikkoa, vaikka ”ikkuna” ei ole yhtä avoinna kuin sosiaalistumisvaiheen aikana.

Pitäkää perheneuvottelu – sopikaa rajoista ja säännöistä. Sosiaalistumisvaihe on 3–12 viikon iässä. Anna koiran ensin leimautua kotiympäristöön. Anna pennulle myönteisiä kokemuksia ja vaikutelmia vaihtelevissa ympäristöissä. Ole varovainen ja kunnioita pennun levon tarvetta. Sosiaalistuminen jatkuu koko elämän

Ensimmäisten neljän viikon aikana keskityn eniten pennun sosiaalistamiseen, mutta yhtä tärkeää on opettaa pentu oppimaan. Tarkoitan tällä sitä, että pennun tulee aikaisessa vaiheessa saada opetusta siinä, miten se oppii vaihtamaan itselleen etuisuuksia, toisin sanoen kiitosta tai makupaloja vastineeksi toivotusta tekemisestä, ja päinvastaisessa tapauksessa, että sitä oikaistaan, jos ei tee kuten sanon.

Mitä oikaisemisella tarkoitetaan, ja miten koiraa tulisi oikaista – siitä on monia erilaisia näkemyksiä. On niitä, jotka eivät halua ollenkaan oikaista koiraa, ja niitä jotka käyttävät raakaa voimaa vaatimustensa läpiviemiseen. Tässä kohtaa on parasta käyttää tervettä järkeä ja positiivisella tavalla innostaa ja palkita pentua tekemään kuten toivotaan – tällöin oikaisemisen tarve on vähäinen.

Jos pentu on oppinut ymmärtämään, mitä siltä odotetaan josakin harjoituksessa, sitä on helppo oikaista sanomalla päättäväisesti ”ei” tai murisemalla sille. Tavoitteena on saada pentu ymmärtämään, että oikeanlainen käytös tuo etuja ja palkitsemista. Rajojen asettaminen on tärkeää kaikille roduille, ja oman kokemukseni perusteella erityisen tärkeää sileäkarvaiselle noutajalle. Sille tulee antaa selkeä ymmärrys siitä, mitä siltä odotetaan, ja kaikessa koulutuksessa on oltava äärimmäisen johdonmukaisia.

Palkitse toivottu käytös kiitoksella ja makupaloilla. Opetä pennulle hyviä tapoja. Oikaise epätoivottu käyttäytyminen johdonmukaisesti ja päättäväisesti.

Ensimmäiset harjoitukset

Kolme tehtävää, jotka esittelen pennulle sen ollessa 8–12 viikon ikäinen, ovat luoksetulo, ”istu ja paikka” (istumaan jääminen) ja noutaminen. Nämä ovat tehtäviä, jotka liittyvät myöhempään noutokoulutukseen. Samaan aikaan haluamme myös koiran oppivan aikaisessa vaiheessa ymmärtämään, että sen tulee tehdä tarpeensa ulos, että se ei saa pureksia kiellettyjä esineitä, että se ei saa hyppiä tuoleille ja sängyille ja niin edelleen. Näiden tehtävien ratkaisemiseksi suosittelen periaatetta, että palkitsette toivotusta käyttäytymisestä ja oikaisette ei-toivotusta tekemisestä.

Luoksetulo

Luoksetuloharjoittelun tavoitteena on saada koira ymmärtämään, että sen pitää tulla luoksesi, kun kutsut tai vihellät sitä. Nykyisin on tavallista, että kasvattajat käyttävät luoksetulosignaalia antaessaan ruokaa. Kysy kasvattajaltasi, onko hän tehnyt näin, tai pyydä häntä tekemään niin, kun varaat häneltä pennun. Tämä säästää sinulta työtä ja koirasi on jo oppinut, että pillikutsusta saa palkkion. Yleisin luoksetulosignaali on kaksi lyhyttä vihellystä pillillä. Tämä voi vaihdella kasvattajakohtaisesti

ja voit itse valita signaalin, joka tuntuu sinusta luontevimmalta. Kun koiralla on ruoka-aika vahvistan vihellyssignaalia menemällä kyykkyyntä kädet levitettyinä sivuille, kun ruokakuppi on edessäni. Jos koira ei ole tottunut luoksetulosignaaliin, voit houkutella sitä hieman enemmän muutaman päivän ajan, kunnes se on oppinut, mitä signaali tarkoittaa.

Kun pentu on oppinut luoksetulosignaalin merkityksen, harjoitelen lyhyitä aikoja myös aterioiden välillä, mieluiten samanaikaisesti, kun pentu saa päivittäisen annoksensa sosiaalista harjoitusta. Kun olen saanut pennun huomion kiinnitettyä itseeni, kutsun sitä, ja kun se tulee luokseni, se saa heti makupalan palkkioksi. Vältä aina kutsumasta sitä, jos sen huomio on kiinnittynyt muualle, esimerkiksi silloin, kun se leikkii toisten koirien kanssa. Oppimisvaiheessa ei ole järkeä kokeilla, toimiiko luoksetulosignaali sellaisessa tilanteessa, koska tulos voi olla päinvastainen: huonosti opittu signaali, sillä motivaatio leikin jatkamiseen on suurempi kuin makupalan antama motivaatio.

Mielestäni makupalalla ei voi palkita liikaa tässä vaiheessa. Ajattele, että tavoitteena on opettaa pennulle hyviä tapoja. Palkitsemme menestyksen menestyksellä. Kun myöhemmin opetetaan noutamista, koiraa motivoi lupa saada noutaa, ja silloin voidaan jättää makupalat vähitellen pois.

Istumisen ja paikalla pysyminen

Tässä harjoituksessa koiran tulee oppia istumaan kolmesta signaalista: pillistä, käskystä ja käsimerkistä. Suuren osan työpäivästään sileäkarvainen noutaja joutuu istumaan hiljaa paikallaan ennen kuin se pääsee töihin. 8–12 viikon ikävaiheessa jaamme tämän tehtävän kahteen osaan. Ensimmäisen opetetaan pennulle istu-signaali, minkä jälkeen koiralle opetetaan, että tämä tarkoittaa myös ”istu ja pysy paikallasi”, kunnes annetaan uusi käsky.

En aloita istumisharjoituksia ennen kuin pentu on oppinut ymmärtämään, mitä luoksetulosignaaleilla tarkoitetaan, kun se saa ruokaa. Kun pentu tulee luokseni luoksetulosignaalista, pidän ruokakuppiä pääni yläpuolella ja sanon ”istu” samanaikaisesti, kun autan sitä varovaisesti istuvaan asentoon. Heti, kun se on istunut, annan sille ruuan. Toistan tätä, kunnes koira istuu automaattisesti ilman avustusta, ja lisään sitten käsimerkin ja puhallan samanaikaisesti istu-signaalin. Istu-signaali on pilli-signaali, joka kestää muutaman sekunnin ja joka puhalletaan selkeästi ja määrätietoisesti. Pentu saa koko ajan palkinnoksi ruokansa heti kun signaali on annettu ja pentu istuu. Vaikka pentu istuutuisikin jo ennen kuin olen antanut signaalin, haluan, että se oppii yhdistämään signaalin palkkioon, enkä siksi anna ruokaa ennen kuin olen antanut käsimerkin ja pillin signaalin istumiselle.

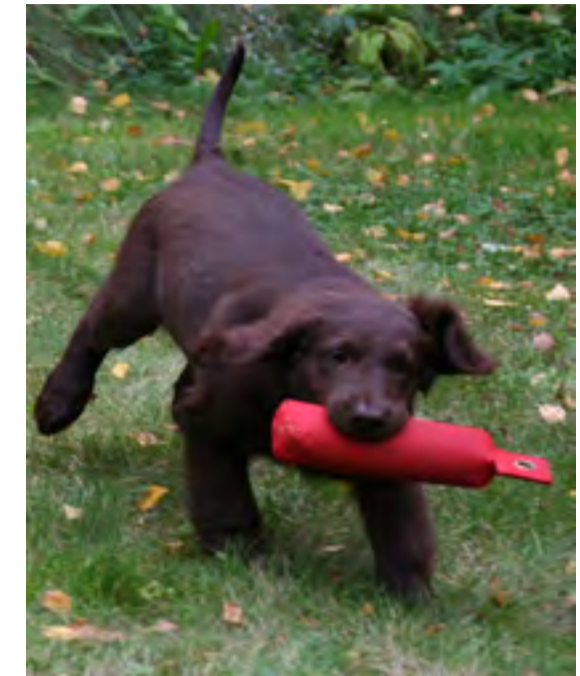
Kun signaali toimii ruoka-aikoina, lisään päivän aikana 3–4 lyhyttä harjoitusta, korkeintaan pari minuuttia kerrallaan. Nämä harjoitukset sujuvat itsestään luonnollisena osana arkipäivää. Haluan, että koira istuu ennen kuin se pääsee ulos tai sisään ulko-ovesta tai autosta, ja annan siksi aina pennulle istu-signaalin käskyllä, pillillä tai käsimerkillä sekä makupalan, kun se istuu odottamaan lupaa päästä sisään tai ulos. Ainoa poikkeus on silloin, kun pentu ilmoittaa, että sen täytyy päästä ulos tekemään tarpeensa. Silloin otan pennun syliin ja kannan sen ulos.

Vaikuttaa ehkä liioittelulta, että samalle asialle on kolme eri signaalia, mutta käytännössä niistä käytetään kahta: käsimerkkiä yhdessä joko pillisignaalin tai sanallisen käskyn kanssa. Artikkelissa kerrotaan myöhemmin, miten näitä signaaleja käytetään.

Kun istu-koulutus alkaa toimia, siihen lisätään uusi ulottuvuus: istu ja jää paikallasi. Minulla on tapana opettaa tämä niin, että annan pennulle istu-signaalin ja palkitsen välittömästi makupalalla. Kun koira istuu, annan sille useita makupaloja ja toistan samanaikaisesti käskyä ”paikka” sekä vahvistan signaalia istukäsimerkillä. Kun koira osaa istua ja odottaa usean makupalan ajan, lisään pieniä taukoja ilman makupalaa, kun olen antanut paikka-signaalin. Muista, että pentua palkitaan istumaan jäämisestä, älä anna sille makupalaa, jos se nousee ylös. Jos pentu nousee ylös, aloitan uudestaan alusta: ensin istu-signaali, jota vahvistetaan käsimerkillä ja makupalalla. Kun harjoitus alkaa sujua, voit opettaa pennun istumaan kauemmin ennen kuin se saa makupalan. Muista kuitenkin, että jos etenet liian nopeasti, vaarana on, että joudut aloittamaan kokonaan alusta.

Ensimmäiset noutoharjoitukset

Tavoitteena vaiheen nouto-opetuksessa on, että pentua innostetaan juoksemaan heitetyn damin perään, ottamaan se suuhunsa ja tulemaan takaisin dami suussa. tusvaatimuksia.

Noutaminen perustuu tässä vaiheessa täysin leikkiin, eikä sisällä minkäänlaisia suoripari kertaa viikossa otan pennun eteiskäytävään harjoittelemaan. Valitsen paikan siksi, että se on pitkä ja kapea, eikä pennulla ole mahdollisuutta lähteä karkuun dami suussa. Se on lisäksi rauhallinen paikka, jossa ei ole pentua häiritseviä ylimääräisiä virikkeitä.

Istuudun lattialle pennun kanssa ja yritän saada sen innostumaan damista ennen kuin heitän sen lyhyen matkan päähän. Jos pentu on halukas juoksemaan damin perään ja ottamaan sen, keuhun ja kannustan pentua ja kutsun sen takaisin luokseni. Jos pentu tulee luokseni dami suussa, menen selälleni lattialle ja annan sen ryömiä päälleni samalla, kun keuhun sitä. Kehuesani otan damin pennun suusta tekemättä siitä numeroa. On tärkeää olla tarkkana, ettei pennun ja sinun välille tule vetoleikkiä.

Noutoharjoitusten aikana en käytä makupaloja palkitsemiseen, vaan keuhvaa ääntä ja kehon kieltä. Olen kokeillut makupaloja koulutuksessa usean pennun kanssa, mutta kaikki tekevät samoin: menevät nopeasti hakemaan damin, ottavat sen, tulevat minua kohti, pudottavat damin parin metrin päähän ja tulevat hakemaan makupalaa. Teen harjoituksen korkeintaan pari–kolme kertaa ja lopetan siihen. Jos harjoitus onnistuu sisätiloissa, on kiusaus suuri kokeilla sitä ulkona. Suosittelen, että odotat siihen asti, kunnes pääset harjoittelun seuraavaan vaiheeseen – on tärkeämpää saada pentu sisäistämään hyvät tavat rauhallisessa ja kontrolloidussa ympäristössä, kuin riskeerata epäonnistuminen ulkona. Älä myöskään anna periksi kiusaukselle esitellä pennun taitoja muille – on melko varmaa, että se epäonnistuu. Minut määrättiin eräässä seurassa näyttämään, miten taitava koirani oli noutamaan raakoja munia – arvaa kuka silloin pudotti ensimmäisen kerran munan lattialle?

Aloita harjoituksen tässä järjestyksessä: luoksetulo, istu ja paikka. Käytä aikaa, älä etene liian nopeasti. Harjoittele kaikkien ruokailujen yhteydessä. Toista harjoituksia päivittäin lyhyissä jaksoissa.

Huom! Noutoharjoittelun tulee olla pennulle leikkiä

Artikkelin 2. osa julkaistaan Flattiviestissä 03/2015

Kaikki mitä olet halunnut tietää taippareista

Teksti: Riitta Jeramo

Julkaistu aiemmin Flattiviestissä 04/2004, päivitetty tähän päivään

Tähän ei koiraa oikeastaan voida kouluttaa, vaan sosiaalisuus on perimässä ja kokemuksissa, eli koira on tottunut vieraisiin koiriin ja ihmisiin. Koirat alkavat tämän jälkeen koesuorituksen yksitellen numerojärjestyksessä. Koira pidetään kytkettynä suorituksen alussa.

Noutajien Taipumuskokeen tarkoitus

Noutaja on metsästyskoira ja sen alkuperäinen käyttötarkoitus on kuolleen ja haavoittuneen pienriistan talteenotto metsästäjälle. Niinpä noutajien taipumuskokeella (NOU) ja noutajien metsästyskokeilla (NOME) mitataan koirien soveltuvuutta alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa. Rodunomaiset kokeet palvelevat täten rodun jalostusta. Ulkomuodon ja terveyden lisäksi jalostukseen käytettävillä koirilla on oltava myös rodulle tyypillinen luonne ja käyttöominaisuudet.

Koska noutaja on käyttökoira, vaaditaan siltä muotovalion (FI MVA) arvoon näyttelytulosten lisäksi rodunomainen käyttötulos, eli hyväksytty taipumuskoe (NOU1), joka vaaditaan myös metsästyskokeen alokasluokkaan pääsemiseksi.

Mitä taipumuskokeessa vaaditaan ja miten siihen valmistaudutaan?

Koe alkaa siten, että kootaan noin kahdeksan koiran ryhmä (sekä uroksia että narttuja) tuomarin ympärille. Tuomari kertoo kokeen kulun ja tutustuu koiriin. Ensimmäinen arvosteltava osuus on **sosiaalinen käyttäytyminen**. Koira ei saa olla pelokas, hyökkäävä eikä ylikiikheä toisia koiria kohtaan. Sen tulee käyttäytyä avoimesti ja ystävällisesti vieraita ihmisiä ja koira kohtaan. Tuomari toki seuraa koirien käyttäytymistä koko kokeen ajan. Mikäli koiran sosiaalinen käyttäytyminen hylätään, ei koira saa osallistua muihin osatehtäviin. Sosiaalinen käyttäytyminen on kuitenkin äärimmäisen harvinainen hylkäämisen syy.

Työskentely alkaa **vesityöllä**. Tässä arvostellaan koiran uimahalu. Koiralle heitetään ensin rannalta vesilintu (yleensä lokki), jonka koira noutaa. Tämän jälkeen ammutaan haulikolla laukaus, ja samalla heitetään veneestä lintu avoveteen, vähintään parinkymmenen metrin päästä rannasta. Kun tuomari antaa luvan, koira lähetetään noutoon. Koiran toivotaan menevän reippaasti uimaan ja tuovan linnun ohjaajalle.

Varmista siis, että koirasi menee mielellään uimaan, ja että se on tottunut veneeseen. Monesti näkee että koira selvästi pelkää venettä, eikä uskalla hakea lintua veneen lähetyviltä. Ranta voi olla pehmeä, upottava suo, metsänreuna, kallio tai mitä tahansa siltä väliltä. Totuta siis koirasi uimaan erilaisista rannoista. Varmista myös, että koirasi ottaa linnun vedestä suuhunsa.

Jotkut noutajat joko kieltäytyvät kokonaan veteen menosta, tai niiden itseluottamus loppuu tuolla parinkymmenen metrin matkalla. Tämä on oikeastaan aika huolestuttava piirre. Noutajan pääkäyttötarkoituksenahan on juuri vesilinnustus. Osittain uimahaluttomuus on perinnöllinen ongelma, osittain taas tottumiskysymys. Kannattaa siis nähdä hieman vaivaa pennun kanssa ja viedä sitä uimaan mahdollisimman usein, kun kelit sallivat.

Koiraa ei pidä pakottaa veteen, vaan houkutellessa. Toiset, vedestä pitävät koirat, auttavat asiaa. Pentu menee aivan huomaamattaan veteen muiden mukana. Useimmiten jo aivan pikkupennut, jotka saavat olla paljon veden rannalla, lähtevät uiskentelemaan aivan itsekseen ja huvikseen. Onneksi useimmille noutajille uiminen on kuitenkin lähinnä loputon intohimo. Joskus taipumuskokeessa näkee koiria, jotka ovat selvästi uineet ennen koesuoritusta, mutta kieltäytyvät vesityöstä itse kokeessa. Tällöin kyseessä ei olekaan uimahaluttomuus vaan mitä todennäköisemmin puutteellinen noutohalu. Toisin sanoen koira ei halua hakea lokkia.

Vesityössä hylätty koira ei saa osallistua kokeen muihin, vielä jäljellä oleviin tehtäviin.

Mikäli vesityö on hyväksytysti suoritettu, siirrytään kuivalle maalle. Vuorossa on **hakutyö**. Hakualueelle, jossa pisimmät matkat ovat 50 metrin molemmin puolin maastosta riippuen, on viety valmiiksi viisi riistaa. Mikäli maasto on helppo- ja nopeakulkuisen, voivat matkat olla pidempiä, kun taas peitteisessä maastossa matkoja lyhennetään. Hakualueen tulisi olla sellainen, ettei koiralla olisi koko ajan näköyhteyttä ohjaajaansa. Haku voidaan myös suunnitella sellaiseksi, että ohjaaja voi liikkua merkityllä alueella ja lähettää koiraa alueelle eri kohdista.

Riistana käytetään yleensä variksia. Kun koira on valmiina suoritukseen (kytkettynä), ammutaan haulikolla laukaus ja heitetään kuudes riista. Koira näkee sekä ampujan että heiton, mutta ei välttämättä putoamispaikkaa. Ampujan on noin kuuden metrin päässä koirasta. Tarkoitus ei ole, että koiran pitäisi hakea heitetty riista ensin. Kyseessä on motivointiheitto, jolla koira saadaan oivaltamaan, että edessä olevalla alueella on riistaa. Kun toimitajat ovat poistuneet halualueelta, antaa tuomari luvan lähettää koiran hakuun.

Ohjaajan on saatava koira lähtemään hakualueelle niin monta kertaa kuin tuomari vaatii, ja tuomaan riistat ohjaajalle. Joskus kuulee jonkun kokeessa hylätyn koiran ohjaajan valittavan, että "minun koirani joutui hakemaan niin ja niin monta, ja joku toinen taas selvisi kolmella riistalla". Asia ei ole näin yksinkertainen. Kukin koira arvostellaan tapauskohtaisesti. Mikäli koira tekee hyvin ja reippaasti töitä, löytää riistat nopeasti, ottaa ne omaaloitteisesti ylös ja palauttaa suoraan ohjaajalle, voi tuomari jo kolmen riistan jälkeen todellakin sanoa "kytke koira". Tässä tapauksessa tuomari on jo nähnyt riittävästi kyseisen koiran työskentelystä. Jos taas koiran hakuinto hiipuu parin riistan jälkeen, sen riistojen ylösotoissa on ongelmia, tai se ei esimerkiksi etene riittävän kauas, voi tuomari haetuttaa kaikki kuusi riistaa. Oleellista on, että tuomari saa oikean kuvan koira taipumuksista ja puutteista.

Noutajan toivotaan toimivan itsenäisesti, innokkaasti ja vauhtinsa säilyttäen koko hakutyön ajan. Hylkäävä virhe on laskeva tai olematon hakuinto. Pelkästään pakonomaisesti tapahtuva hakutyöskentely ei myöskään ole hyväksyttävää.

Tässä osasuorituksessa tulevat usein esiin myös riistankäsittelyn puutteet. Koira ei saa rikkoo riistaa eli ote riistasta ei saa olla liian kova. Myös riistan piilottaminen, hautaaminen ja riistan päällä kieriminen ovat hylättäviä toimintoja. Koe keskeytetään välittömästi, jos koira vahingoittaa riistaa.

Miten sitten harjoitellaan hakua. Totuta koira erilaisiin maastoihin. Anna sen liikkua vapaasti ja itsenäisesti, äläkä aina kutsu sitä luokse, kun se häviää näkyvistä. Koiran on pidettävä sinuun yhteyttä eikä päinvastoin. Mikäli pidät koiran aina ”helmoissasi”, ei se osaa eikä uskalla etäännyä luotasi riittävän kauas. Haun harjoittelussa pitää koira saada ensin ymmärtämään, että alueella, mihin ohjaaja sen lähettää, on useita noudettavia. Tämä voidaan tehdä vaikkapa siten, että dummyt (noutoesineet) viedään koiran kanssa yhdessä alueelle tai koiralla on mahdollisuus nähdä, kun dummyt viedään alueelle. Dummyja ei kannata kuitenkaan heitellä huolimattomasti maastoon. Jotta koira oppisi etsimään, kannattaa ne mieluummin piilottaa hieman esim. kuusen juurelle, risujen alle, kiven päälle jne. Näin se joutuu hajun saatuaan tekemään töitä löytääkseen saaliin. Muutenhan se pelkästään juoksentelelee alueella ja törmää sattumalta dummyihin. Ja todennäköisesti törmää vielä palauttaessaankin muihinkin ja alkaa vaihdella niitä.

Älä kyllästyä koira samanlaisilla toistuvilla harjoituksilla, eikä aina tarvitse noutaa kaikkia dummyja. Hyvä ohje on: alussa paljon noudettavaa, mutta vähän noutoja. Lopeta hakutyö, kun koira on tuonut innokkaasti, vaikkapa kolme dummya. Jätä koira paikalle ja käy itse noutamassa loput. Onnistunut päätös harjoitukselle on, että viimeinen palautus tulee nopeasti ja että koira hinkuu lisää noutoja. Mikäli päätät nuoren koiran harjoituksen siihen, että se on jo väsynyt tai kyllästynyt, ja joudut patistamaan sitä noutoon, voit olla varma, että seuraavalla kerralla koirasi ei olekaan yhtä innokas työskentelemään. Kun koira sitten oivaltaa usean dummyn haun ja etsi-käskyn merkityksen, voit alkaa tehdä ns. pimeää hakua, eli haku tehdään valmiiksi ja vasta sitten koira tuodaan paikalle. Lisää myös noutojen määrää. Opeta tässäkin asiassa koira työskentelemään erilaisissa maastoissa. Tee hakuja metsään, pellolle, kaislikkoon, metsäteiden tai ojien yli jne. Tee haun harjoittelu dummyilla. Mikäli koirasi ei ole vielä täysin varma riistoilla, on turhaa sotkea kahta

asiata keskenään. Riistaharjoittelu erikseen ja haun harjoittelu erikseen.

Kokeessa arvostellaan myös koiran reagointi laukaukseen. Kun ammutaan haulikolla, tulee koiran käyttäytyä rauhallisesti ja tarkkaavaisesti. Koira saa toki hätkähtää laukausta, mutta sen pitää palautua siitä nopeasti ja kyetä työskentelemään normaalisti. Testaa tämäkin asia ennen kuin menet taipumuskokeeseen

Kun ryhmän kaikki koirat ovat suorittaneet vesityön ja hakutyön, lähdetään jäljestystehtävään, jossa arvostellaan itseluottamus ja aloitekyky. Jäljelle pääsevät vain ne koirat, jolla on sosiaalinen käyttäytyminen, vesityö ja hakuinto sujuneet hyväksytysti. Jälkitehtävissä on kanilla vedetty noin 80 metriä pitkä laahausjälki. Koiran on itsenäisesti selvitettävä jälki ja tuotava kani ohjaajalle. Koiralta ei vaadita, että se suorittaa tehtävän jälkitarkasti, vaan se voi ottaa hajun myös ilmapainulla. Tärkeintä on, että kani löytyy. Hyväksytyyn suoritukseen riittää, että koira ottaa kanin ja tuo sen ohjaajan läheisyyteen.

Jälkeä kannattaa harjoitella alusta alkaen kanilla. Tutustuta koira ensin kaniin, anna sen pitää ja kanniskella sitä. Jälki tehdään siten, että rikotaan ensin hieman maanpintaa ja lasketaan kani siihen. Merkitse jäljen lähtöpaikka niin selvästi, että löydät sen varmasti. Tämän jälkeen kania vedetään narussa ja jätetään jäljen päähän. Palaa kaadolta eri reittiä pois, jotta et sotke jälkeä. Tuo koira jäljen alkuun. Osoita jälkeä ja kulje koiran mukana muutama metri, kunnes se on saanut vainun. Päästä koira menemään itseksensä jälkeä pitkin. Tee aluksi lyhyitä jälkiä ja pidennä matkaa, kun koira selviytyy tehtävästä.

Muita arvosteltavia kohtia ovat noutohalu eli koiran pitää tarttua riistaan oma-aloitteisesti, nouto-ote tulikin jo mainituksi haun yhteydessä, ja palauttaminen, eli miten koira tuo riistat ohjaajalle. Tavoite on, että riista tulee ohjaajan käteen asti, mutta taipumuskokeessa ei hylätä vaikka koira pudottaisi riistat ohjaajan jalkoihin, kun ne tulee ohjaajan läheisyyteen. Mikäli palautukset jäävät toistuvasti useiden metrien päähän ohjaajasta, sitä ei yleensä hyväksytä. Kannattaakin opettaa pentu alusta alkaen tuomaan kaiken kantamansa ohjaajan käteen. Yhteistyö arvostellaan myös erikseen. Koiran on toimittava hyvässä yhteistyössä ohjaajan kanssa. Yhteistyön taso näkyy lähinnä siinä, miten koira on ohjaajan hallinnassa, eli miten koira kuuntelee ja tottelee ohjaajaa, ja toisaalta, miten se palauttaa. Koira, joka ei välitä ohjaajastaan, on alistunut tai pelokas, voidaan hylätä myös tästä syystä. Yleisvaikutelmassa tuomari kertoo yleisvaikutelman koiran työskentelystä puutteineen. Tässä kohdassa mainitaan myös mahdollinen hylkäämisen syy.

Kun harjoittelet koirasi kanssa, käytä tehtävissä eri käskyä. Näin koira oppii alusta alkaen, mitä kullakin käskyllä halutaan sen tekvän. Jokainen valitsee itse, mitä käskyjä käyttää, mutta yleisesti käytettyjä esimerkiksi markkeerausessa eli paikallistamistehtävissä (heitto ja pudotuskohdan paikallistaminen) ”hae” tai ”nouda”, hakutyöskentelyssä ”etsi” ja jäljellä ”jälki” tms. Tärkeintä on, että koira ymmärtää, mistä tehtävässä on kulloinkin kyse.

Arvostelu tapahtuu hyväksyty/hylätty-periaatteella. Jotta taipumuskokeessa saa hyväksytyt NOU1-tuloksen, on kaikki arvosteltavat kohdat oltava hyväksytyjä. Jotta voit alkaa noutoharjoittelun, on koiran oltava hallinnassa. Tärkeintä on luoksetulo. Et voi lähettää koiraasi noutoon, ellet voi luottaa siihen, että se

palauttaa dummyn sinulle, eikä lähde juoksentelemaan muualla dummy suussa. Satsaa perustottelevaisuuteen niin, että koirasi oppii istumaan käskystä, olemaan paikalla ja tulemaan luokse, kun kutsutaan. Käytä luoksetulossa ja istumisessa pilliä.

Mistä saa tiedon järjestettävistä kokeista?

Suomen Noutajakoira järjestö ry:n (SNJ) nettisivuilla (www.snj.fi) on etusivuilla linkki koekalenteriin (koekalenteri.snj.fi), josta löytyy kauden aikana järjestettävät taipumus- ja metsästyskokeet ilmoittautumistietoineen.

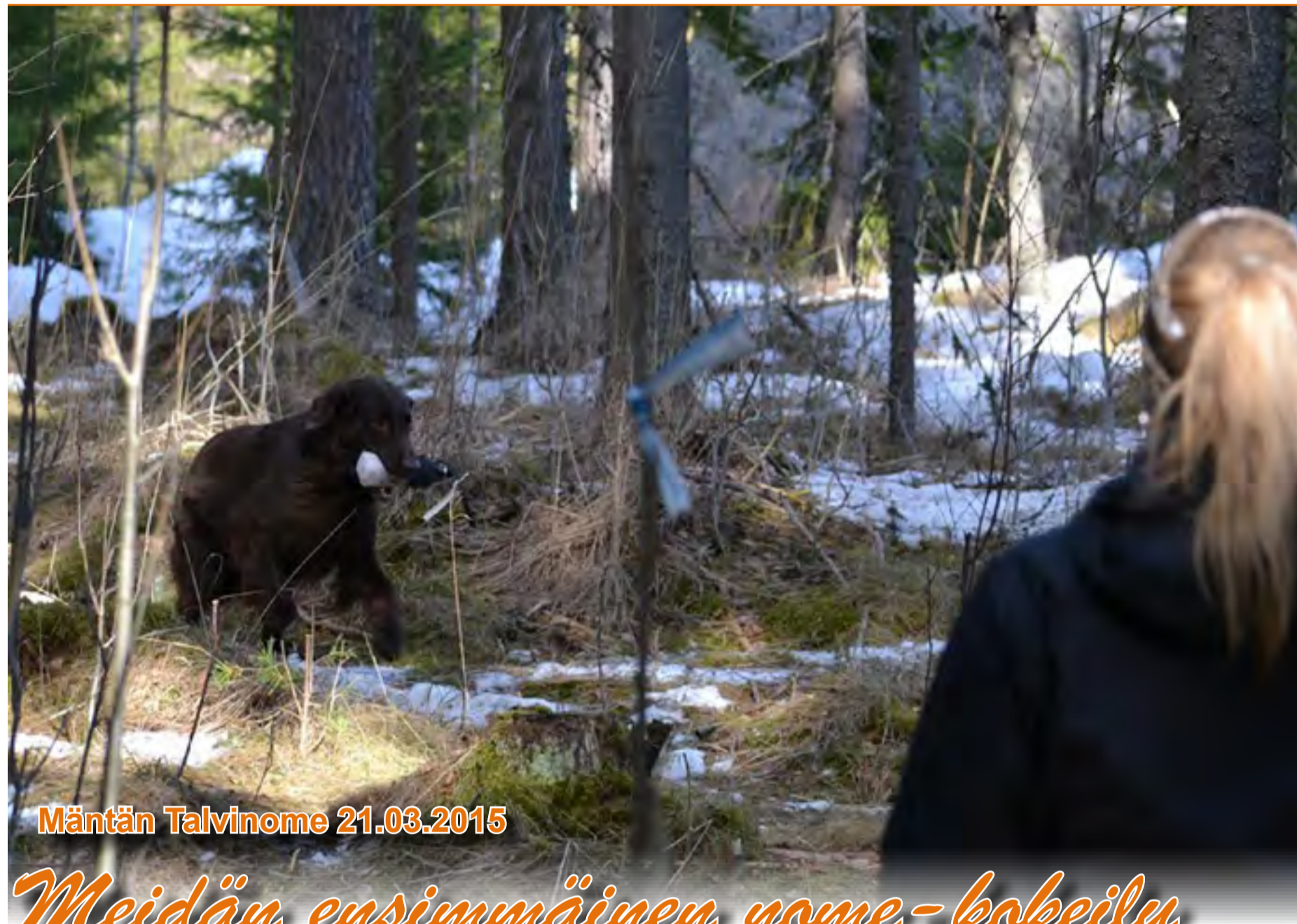
Mistä saa riistaa?

Riistaa kannattaa kysyä alueensa noutajakoira yhdistyksiltä, flattikerhon alueyhteyshenkilöiltä saa tarvittaessa heidän yhteystietoja. Flattikerholla on ajoittain myytävissä riistaa harjoituskäyttöön. Järjestön riistoista voi kysyä nome-toimikunnan puheenjohtajalta Janne Järviseltä.

Koulutusapua?

Yhdistykset järjestävät erilaisia kursseja ja koulutustapahtumia ja leirejä. Oman koiran kasvattajalta kannattaa aina kysyä neuvoja ja opastusta noutokoulutuksen alkeisiin

Mäntän Talvinome 21.03.2015

Meidän ensimmäinen nome-kokeilu

Teksti ja kuvat: Janina Alankoja

Meidän Mäntän talvinome – koe Moccan (Pyymäen Oman Onnen Mies) kanssa alkoi siitä, kun huomasin Flattien facebook-sivuilla ilmoituksen kyseisistä kokeista joskus alkuvuodesta. Kun jossain kohtaa lähempänä tuli vielä tieto, että joukkue kaipaisi jäsentä, lähti meidän kysely paikasta siinä kohtaa. Pääsimme Flattien toiseen joukkueeseen, johon haettiin meidän ja toisen flatin lisäksi vielä kolmatta osallistujaa.

Ilmoittautumispäivän koittaessa, olin kärppänä koekalenterissa ja ilmoittamassa meitä tuonne kokeeseen. Kolmatta osallistujaa haettiin edelleen, mutta kun tieto kokeeseen mahtumisesta saavutti meidät, ei mennyt kauaakaan, kun olimmekin yksin joukkueessa – toiselle joukkueen koirista oli tullut juoksut ja näin ollen koe heidän osaltaan peruuntui (mikä onni välillä onkaan omistaa uros :)). Nyt alkoikin kahden muun jäsenen haku joukkueeseen. Nämä jäsenet löytyivätkin – viimeisenä iltana ennen koetta. Ei siis lainkaan viime tipassa :D

Itse koepäivänä starttasimme varhain Turusta kohti Jämsää. Hyvän matkaa ajeltuamme tajusin, että kotiin oli jäänyt liivi, lyhyt noutajahihna ja pilli. Aikaa ei kuitenkaan ollut enää kääntyä kotiin, joten päätin, että näillä mennään.

Jännitys alkoi hiipiä vatsaan jo hyvissä ajoin ennen perille pääsyä. Meidän ensimmäiset nome-kokeet ikinä, vaikkakin epävi-

ralliset sellaiset olivatkin. Kotona oli harjoiteltu kaikkia tehtäviä ja tuo Mocca menisi damien perässä vaikka puuhun. Perillä kipitin ensimmäiseksi ilmoittautumaan ja katsastamaan paikan päällä olleen Maskun Eräkoiran tarjonnan pillien suhteen. Sieltä löytyikin matkaan uusi pilli (niitä ei ole koskaan liikaa!).

Tehtäväpaikalla oli jonoa ja kuten koekirjeessä olikin mainittu, tuo numerojärjestys ei ole niin tarkka, vaan myös jonotusjärjestyksessä voidaan edetä – kunhan tehtävät soljuvat mukavasti ja pisteillä olisi koira suorittamassa tehtävää. Jonotusta kertyi silti lähemmäs parisen tuntia ja kylmässä tuulessa tuo tuntui ehkä vieläkin pidemmältä ajalta.

Ensimmäisenä tehtävänä oli hakuruutu. Aikaa annettiin koiralle kolme minuuttia ja hakualueella oli yhteensä viisi damia. Aika alkoi siitä, kun koira lähetettiin ensimmäisen kerran etsintään. Mocca tekee kovin laajaa hakua ja käy tarkistamassa myös takarajoja, joten meillä tuo kolme minuuttia ei ihan riittänyt siihen, että kaikki viisi damia olisi ehditty etsimään. Tuon kolmen minuutin aikana Mocca ehti tuomaan kolme.

Seuraavana tehtävänä oli ykkösmarkkeeraukset. Ensimmäinen markkeeraus heitettiin meistä katsottuna oikealle. Mocca lähti hakuun ja joutui tekemään pienen hetken töitä, että tuo markkeeraus löytyi. Seuraava markkeeraus heitettiin vasemmalle ja jälleen koira lähti hakuun. Pienen hetken jälkeen tuo tuli taas damin kanssa luokse.

Markkeerauksien jälkeen tehtiin vielä linja, jossa dami tuli samaan paikkaan, jossa jälkimmäinen markkeeraus oli ollut. Lähetin koiran linjalle, mutta tuo meidän linja olikin sitten hyyyyyyyvin kaareva eikä linjaa juuri nähnytään. Dami kuitenkin saapui jälleen käteen. Jälkikäteen katsoin valokuvista, että Moccan katse on sen aavistuksen ollut sivulle, jonne tuo sitten lähtikin. Eli tässä ohjaajalle taas hyvä oppi siitä, että tarvitsee olla tarkkana, minne nenä osoittaa, ennen kuin tuon koiran tehtävään lähettää.

Vaikka tuo koe ei ihan nappiin kaikilta osilta mennytkään (pisteitä 23,75 / 40 pist.), olen silti erittäin tyytyväinen meidän suoritukseen ja varsinkin koko kokemukseen. Meillä Mocca lukee omistajaa kuin avointa kirjaa ja ottaa ohjaajan jännityksestä omaan toimintaansa ei aina niin toivottuja juttuja. Ja ehkä omistajankaan ei tarvitsisi aina niin kovasti jännittää – tärkeintä ainakin meillä meidän harrastuksissa on hauskanpito ja yhdessäolo. Asioita ei pidä ottaa niin kovin vakavasti ja koiran kanssa touhuamisesta tulee nauttia ja pitää.

Mukavia treenejä ja tulevaa koekautta itse kullekin!

*NOME-B, 21.-22.3.2015. Jämsä Pirttihaho
TALVINOME 2015, Lauantai 21.03.2015*

ALO

1	sku	Drömvargen's Ukkohalla, om.&ohj. Riitta Hynninen, Pornainen, 38,25 pist.
5	sku	Pyymäen Tuuliviiri, om.&ohj. Tanja Manerus, Haukipudas, 36,00 pist.
13	skn	Taka-Tapiolan Mimmi, om. Järvinen Tiina, Vilppula, ohj. Janne Järvinen, 33,25 pist.
28	skn	Korven Akan Tuitti, om.&ohj. Riitta Koivisto, Jämsä, 27,00 pist.
31	skn	Pyymäen Tuulta ja Tyventä, om.&ohj. Mervi Salmela, Lempäälä, 24,50 pist.
32	sku	BH TK1 TK2 Pyymäen Oman Onnen Mies, om.&ohj. Janina Alankoja, Turku, 23,75 pist.
43	sku	Biehkan Vireeni, om. Liisa & Kari Perko, Mänttä, ohj. Kari Perko, 16,00 pist.
45	sku	Morrini Pardle Path, om. Arja Hartman, Jämsä, ohj. Helge Spelman, 14,50 pist.
47	sku	Korven Akan Herra Virkkunen, om. Janne Antila & Tanja Ukkonen, Vilppula, ohj. Janne Antila, 11,00 pist.

AVO

6	skn	Heilurihännän Fuel For Life, om.&ohj. Niva Tuula, Tuusula, 30,00 pist.
13	sku	Filurin Torjollii, om.&ohj. Minna Niemi, Louko, 21,50 pist.

VOI

4	skn	FI KVA SE KVA Taka-Tapiolan Fiun Taru, om.&ohj. Janne Järvinen, Vilppula, 29,00 pist.
---	-----	---

TALVINOME 2015, Sunnuntai 22.03.2015

ALO

1	skn	Taka-Tapiolan Manta, om.&ohj. Tapio Takala, Mänttä 38,00 pist.
7	sku	Buumin Hitch-Hiker, om.&ohj. Ilpo Sarkkinen 35,75 pist.
14	sku	Harvahampaan Keep The Faith, om. Saastamoinen Mikko & Sirpa, Kulho, ohj. Saastamoinen Mikko 32,00 pist.
18	sku	Buumin Harmless Fool, om.&ohj. Tuononen Henna, Joensuu, 31,00 pist.
19	sku	Taka-Tapiolan Masi, om.&ohj. Jonna Räsänen, Kontiolahti, 31,00 pist.
27	skn	Pyymäen Palava Tuuli, om. Kati Kallio, Akaa, ohj. Markus Nuutila, 25,50 pist.
30	sku	Pyymäen Onnen Onkija, om. Aino Sillanpää, Oripää, ohj. Petri Matintalo, 13,00 pist.

AVO

1	skn	Korven Akan Ilonpilaaja, om.&ohj. Riitta Koivisto, Jämsä 34,50 pist.
7	sku	Korven Akan Iloliemi, om. Janne Antila & Tanja Ukkonen, Vilppula, ohj. anne Antila, 22,50 pist.
8	skn	FI MVA O'Flanagan Vanilla Pompona, om. Kati Kallio, Akaa, ohj. Markus Nuutila 20,00 pist.

Flattien joukkuetulokset

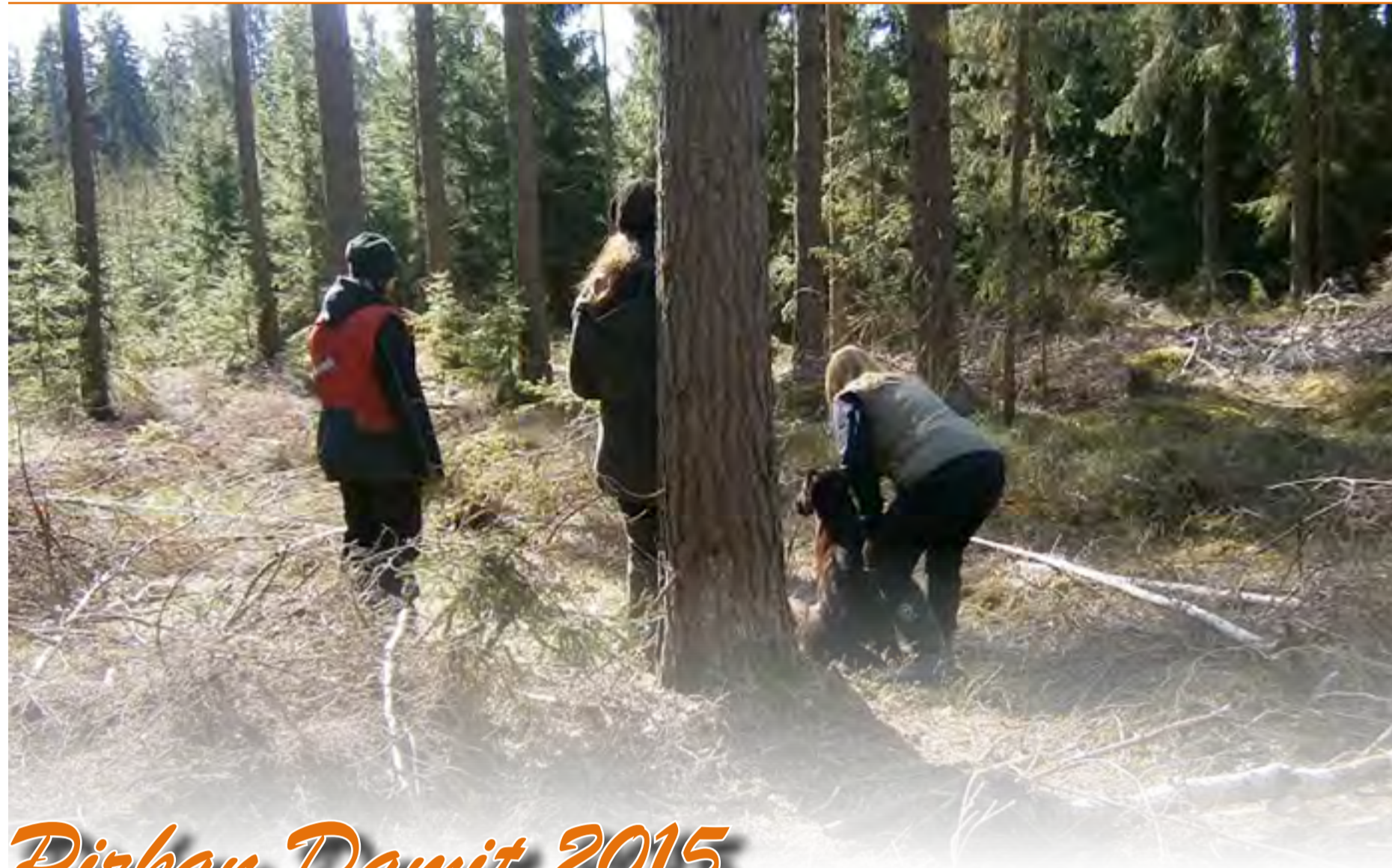
1.	Taka-Tapiola	100,25 pist
2.	Suomen sileäkarvaiset noutajat ry I	Henna Tuononen, Ilpo Sarkkinen, Mikko Saastamoinen 98,75 pist
25.	Suomen sileäkarvaiset noutajat ry II	Janina Alanko, Kari Perko, Minna Niemi 61,25 pist.

Kokeen paras koira

sku Drömvargen's Ukkohalla, om.&ohj. Riitta Hynninen, 38,25 pist.

Paras Mäntän Seudun Nuusku (Roiston Taltrikki)

skn Taka-Tapiolan Manta, om.&ohj. Tapio Takala, Mänttä, 38 pist.

Pirkan Damit 2015

Teksti: Hilikka Hatakka

Kuvat: Hilikka Hatakka ja Kerttu Nääppä

Pirkanmaan noutajakoirayhdistys ry:n järjestämä perinteinen tapahtuma Pirkan damit pidettiin lauantaina 11.4. Pälkäneen Laitikkalassa Rönnvikin viinitilalla.

Kevätpäivän sää oli mitä parhain. Aurinko helotti aamusta asti pilvettömältä taivaalta nostaen lämpötilan iltapäivällä lähes viiteentoista plusasteeseen. Leutojen kelien ansiosta lumi oli sulanut miltei kokonaan, vain joistain varjoisista notkelmista ja ojien pohjilta saattoi vielä löytää lumen rippeitä. Rönnvikin pihassa krookukset kukkivat.

Pirkan damit on nuorille noutajille tarkoitettu epävirallinen leikimielinen kilpailu, johon koira voi osallistua joko joukkueen jäsenenä tai yksittäisenä kilpailijana. Joukkuekilpailussa on kaksi sarjaa, joista toinen on tarkoitettu alueellisten noutajakoirayhdistysten ja rotujärjestöjen joukkueille ja toinen kennel- ja sekajoukkueille. Kuhunkin joukkueeseen kuuluu kolme koirakkoa. Koska tapahtuma on tarkoitettu nuorille koirille, voivat joukkuekilpailuun osallistua korkeintaan 22 kk:n ikäiset koirat. Yksilökilpailuun ilmoittautuneille koirille ei ole asetettu ikärajaa, mutta etusijalla ovat nuoret koirat ikäjärjestyksessä. Iästä riippumatta kaikkia koskee kuitenkin koetulosten osalta sama rajoitus: osallistuvalla koiralla ei saa olla vielä tulosta noutajien metsästyskokeen eikä working test-kokeen AVO-luokasta.

Tällä kertaa mukana oli yhdeksän yhdistysjoukkuetta, 13 kennel- ja sekajoukkuetta sekä 28 yksilökilpailijaa. Mäntän seudun nuuskut ry:n joukkueeseen oli ilmoitettu kaksi flattia ja Kanta-Hämeen noutajakoirayhdistyksen joukkueeseen yksi. Kennel- ja

sekajoukkueissa flatteja ei ollut. Yksilökilpailuun osallistui kolme flattia.

Järjestömme lähetti kilpailuun kaksi joukkuetta. Ykkösjoukkueeseen kuuluivat Mikko Nääppän omistama ja ohjaama skn Takatapiolan Lila "Maire", Tuula Rajalan omistama ja ohjaama skn Blackpicks Amado Mio "Gilda" ja Hilikka Hatakan omistama ja ohjaama sku Blackpicks Moonraker "Juri". Kakkosjoukkueen koirat olivat Noora Lavosen omistama ja ohjaama skn Chiccoxen Sound Of Silence "Räkkä", Michaela Poutasen omistama ja ohjaama sku Skeppartorps Feeling Of Freedom "Jekku" sekä Nina Onufriewin omistama ja ohjaama skn O'Flanagan Straciatella "Mila".

Edellisten vuosien tapaan kilpailijoilla oli edessään kahdella rastilla yhteensä kolme eri tehtävää. Kuten varsinaisissa kokeissa tuomarit arvioivat nykyin koirien taitojen lisäksi myös koirakon yhteistyön sujuvuutta. Ensimmäisellä rastilla, jolla tuomarina toimi Susanna Särkijärvi, koirien tuli suoriutua kakkosmarkkeerausesta ja ohjaustehtävästä. Sekä markkeerauksessa että ohjauksessa matkat ovat lyhyitä ja tehtävät motivoidaan starttipistoolin laukauksin. Ohjaustehtävässä koira lähetetään kahdesti eteen samalle linjalle. Tällä rastilla maasto näytti asetettavan nuorille koirille haasteita. Paikka oli aurinkoinen ja kuiva ja raivaustöiden jäljiltä maassa lojui kuivia oksanrankoja ja risukoja, jotka tuntuivat molemmissa tehtävissä jonkin verran hankaloittavan koirien liikkumista.

Toisella rastilla, jolla tuomarina oli Martti Kallio, tehtävänä oli haku. Tässä kisassa hakualue on pienehkö, ja sinne on viety kuusi damia. Koira lähetetään hakuun "sokkona" ilman motivoivaa laukausta tai heittoa. Tehtävän suorittamiseen on aikaa kolme minuuttia.

Mitä useamman damin koira annetussa ajassa noutaa ja mitä paremmin se suoriutuu tehtävästä damin käsitteelyineen ja palautuksineen, sitä paremmat pisteet se saa. Hakualue oli vanhassa kuusimetsässä. Alue oli rajattu melko kapeaksi ja pitkänomaiseksi. Kolme ensimmäistä damia oli lähellä 15 - 20 metrin etäisyydellä lähetyspaikasta, pari seuraavaa alueen keskivaiheilla ja kauimmaisina alueen takarajan tuntumassa. Hakutehtävä oli selkeä ja maasto helppokulkuinen, mutta alueella leijuneet muiden koirien hajut tuntuivat koettelevan joidenkin noutajanalkujen keskittymiskykyä.

Oli myönteistä havaita, että kilpailuun osallistuneet koirat olivat hyvin ohjajiensä hallinnassa. Kummallakin rastilla koirat odottivat vuoroaan rauhallisesti ja äänettömästi ja käyttäytyivät mallikelpoisesti viinitilan alueella muuallakin. Myös eräs tilan työntekijöistä antoi myönteistä palautetta. Hän muisteli tämän olevan kahdeksas tai yhdeksäs kerta, kun Pirkan damit pidetään Rönnvikissä, ja jälleen sai ihastuneena ihmetellä, että vaikka iso piha täytyy koirista ja ihmisistä, ei mistään kuulu minkäänlaisia häiritseviä ääniä.

Kisan tulokset olivat selvillä iltapäivän kääntyessä alkuillaksi. Yhdistyssarjan voitti Labradorin noutajakerho ry:n joukkue, yksösjoukkueemme sijoittui viidenneksi ja kakkosjoukkueemme kuudenneksi. Vaikkei kumpikaan joukkueistamme tällä kertaa yltänyt mitalisijoille, jäi kisasta kaikin puolin hyvä mieli. Oli hyödyllistä voida seurata muiden ohjaajien ja koirien työskentelyä, omat koiramme saivat arvokasta kisakokemusta ja ainahan on kiva päästä rupattelemaan tuttuun ja vähän tuntemattomampienkin noutajajihmisten kanssa. Kiitämme Pirkanmaan noutajakoirayhdistys ry:tä onnistuneen ja antoisan tapahtuman järjestämisestä ja järjestöamme mahdollisuudesta osallistua.

Yksilökilpailija Oak Barrel's Marine Cable "Silva" virkistäytyi kisan jälkeen omistajansa Tomas Berghällin tarjoamalla jäätelöllä.

1. joukkue: Tuula Rajala & "Gilda", Mikko Nääppä & "Maire", Hilikka Hatakka & "Juri"

2. joukkue: Noora Lavonen & "Räkkä", Michaela Poutanen & "Jekku", Nina Onufriew & "Mila"

Kanta-Hämeen joukkueen Tanja Porttikallio ja sku Heilurihännän I'm So Cool "Tarmo"

EDUSTUSJOUKKUE VALINNAT

Sääntöjen muutokset on hyväksytty järjestön hallituksen kokouksessa 01.03.2015. Säännöt ovat voimassa heti ja ovat voimassa toistaiseksi.

Valinta Edustusjoukkueeseen tulosten perusteella

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n edustusjoukkueeseen (mm. sileäkarvaisten noutajien PM-kilpailut) valitaan osallistujat saavutettujen koetulosten perusteella. Ehdokkaaksi joukkueeseen ilmoitaudutaan viimeistään 14 vuorokautta ennen arvokilpailun viimeistä virallista ilmoittautumispäivää. Valintaperusteina ovat tulokset, jotka koira on saavuttanut sen jälkeen, kun vastaavan kokeen edellisen vuoden edustusjoukkueen ehdokkaaksi ilmoittautuminen on päättynyt. Nou/nome-toimikunta ilmoittaa yhdistyksen kotisivuilla kokeista, joihin edustajat valitaan näillä säännöillä, vähintään kolme (3) viikkoa ennen ehdokkaaksi ilmoittautumisen päättymistä. Koiralla tulee olla osallistumisoikeus kyseiseen kilpailuluokkaan sen maan sääntöjen mukaisesti, jossa koe pidetään.

Valinta tapahtuu alla olevan pistetaulukon mukaisesti. Mukaan huomioidaan viisi parasta Suomesta ja Pohjoismaista saavutettua tulosta. Mikäli kahdella tai useammalla koiralla on viisi tulosta yhteenlaskettuina tasapisteet, huomioidaan koirien seuraavaksi parhaat tulokset ja niin edelleen, kunnes koirien järjestys selviää. Mikäli koirien tulokset ovat muidenkin tulosten laskennan jälkeen tasan, ratkaistaan osallistuminen arvalla.

Koiran omistajan tulee luetella koiran kaikki tulokset (5 parasta) ja toimittaa Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n Nou/nome-toimikunnan sihteerille ilmoittautumisen yhteydessä riittävät todisteet koiran saavuttamista tuloksista. Mikäli tiedot näkyvät Kennelliiton tietokannassa, viittaus sinne riittää todisteeksi. Vain omistajan ilmoittamat tulokset otetaan huomioon. Nämä valintaperusteet astuvat voimaan heti ja ovat käytössä jo vuonna 2015. (Sääntöjen siirtymäkaudella vuonna 2014 saavutetut tulokset sileäkarvaisten noutajien vuoden 2015 PM-kilpailuihin hyväksytään alkaen 16.9.2014.)

- 6 p. NOME-A A1(myös KV-koe), NOME-A SERT, KV-koe CACIT ja (VARA)CACIT
- 4 p. NOME-A A2, NOWT VOI 1, SM-NOMEN ja FLATTIMESTARUUDEN 1.sija
- 3 p. NOME-A A3, NOME-B VOI1, NOWT VOI 2, FI KVA/FI FTA, SM-NOMEN ja FLATTIMESTARUUDEN 2.sija
- 2 p. NOME-B VOI 2, NOWT VOI 3, SM-NOMEN ja FLATTIMESTARUUDEN 3. sija
- 1 p. NOME-B VOI 3, finaali paikka SM-NOMESSA ja FLATTIMESTARUUDESSA

kuvat (c) kuvapankki

WT-KOE Korpilahti 23.07.2015

**Tervetuloa aloittamaan perinteinen kesäleiri
WT-kokeen merkeissä!**

Kokeessa ovat luokat: NUO, ALO, AVO ja VOI ja siinä kilpaillaan myös flattien epävirallisesta WT-mestaruudesta.

Tuomarit: Mika Lappalainen ja Matti Tenhunen

Ilmoittautuminen: SNJ:n koekalenterin kautta 15.6.-5.7.2015.

Lisätietoja kokeesta koesihteeriltä Katja Villikalta:
040 867 2911, katjavillikka@gmail.com

Ps. Mikäli haluat töihin kokeeseen ja seuraamaan koirien työskentelyä aitiopaikalta, niin ota yhteyttä Katjaan.

Kuva (c) maarit Nikkanen

FLATTIMESTARUUS 4. - 6.9.2015

*Tervetuloa viettämään
Flattimestaruusviikonloppua
Pomarkkuun*

TUOMARIT

ALO: Ossi Kähärä
AVO: Pentti Åman
VOI: Harri Sivén
FINAALI: Pentti Åman ja Harri Sivén

JUNIORIMESTARUUS: Susanna Särkijärvi
NÄYTTELYTUOMARIT: Juha Junkala ja Taina Lehtonen

OHJELMA

Perjantai:

Viralliset koeluokat alo- (flattikisälli), avo- ja voi-luokka (flattimestaruuden karsinnat).

Lauantai:

Näyttelyosuus, Juniorimestaruus ja viralliset koeluokat alo- (flattikisälli), avo- ja voi-luokka (flattimestaruuden karsinnat).

Sunnuntai:

Flattimestaruuden finaali

ILMOITTAUTUMISET

27.7.-16.8.2015 SNJ:n koekalenterin kautta:
<http://koekalenteri.snj.fi/frmKoekalenteri.aspx>

Osallistumismaksut: Juniorimestaruus (epävirallinen) 40€, viralliset koeluokat 45€.

MAJOITUS JA RUOKAILUT

Tapahtuman keskuspaikkana toimii Riuttansalmi, jossa tapahtuu tuomareiden ja toimitsijoiden majoittuminen. Riuttansalmessa on myös osallistujilla mahdollisuus majoittua asuntoautoissa ja -vaunuissa hintaan 20€/vaunu/yö (sis. saunan).

Osallistujien majoittumista varten on tehty ennakkovaraus Lomakylä Korpirämästä (<http://www.korpiramakka.fi>). Tarjolla on paremmin varusteltuja rantamajoja ja mökkikylän edullisempia perustason leirintämökkejä. Koirat ovat tervetulleita mökkeihin ja rantamajoihin. Majoitusvaraukset tehdään suoraan lomakylän numerosta 0500-830602 / Johanna Kunvik.

Keskuspaikalla on kaikkina päivinä kanttiinissa myynnissä juomia ja pikkupurtavaa. Perjantailla on mahdollisuus varata keittolounas (9€) sekä lauantaille päivällinen (12€), joka tarjoillaan tulosten julkistamisen yhteydessä.

Asuntovaunupaikka- ja lounas- ja päivällisvaraukset 19.8.2015 mennessä Tarja Tuholalta: vilpputuhola@yahoo.com.

Kuvat (c) Markku Kastepohja, Henna Mikkonen, Maisa Reinikka

KESÄLEIRI 23.-26.7.2015

Kesäleiri järjestetään 23. - 26.7.2015 matkailutila Surkeenjärvellä Jyväskylässä

Majoittumaan voi tulla keskiviikona 22.7. klo 17 alkaen ja leiri aloitetaan leiripäällikön tervehdyksellä keskiviikkona klo 09:00.

Surkeenjärvellä majoitusta on tarjolla 2-8 hengen huoneissa ja asuntovaunu- ja autopaikkoja löytyy. Ruuanlaitto-mahdollisuudet eivät ole kovin hyvät, joten leiritoimikunta suosittelee ruokapakettien ostamista etukäteen.

Tarjolla leirillä on koulutusta nomessa, mejässä, tokossa, rallytokossa ja vesipelastuksessa. Myös arkitotelevai-suuskoulutusta ja pentukoulua on tarjolla. Tänä vuonna näyttelytoimikunta järjestää leirille myös trimmaus- ja näyttelykoulutusta halukkaille. Iltaohjelmaa tulee olemaan luvassa, lauantai-iltana vietetään perinteistä Open Show'ta. Tarvikemyynti on paikalla ainakin viikonloppuna.

WT-koe 23.7.2015 ja leirin nou- ja nome-koulutukset ovat 24.-26.7.2015

Ilmoittautuminen leirille alkaa 1.6.2015 ja päättyy 15.7.2015.

Ilmoittautumislomake tulee järjestön nettisivuille www.flatti.net - Toiminta

Kyselyihin vastaa leiripäällikkö Miia Koski, koski_mia@live.com.

Leirille on perustettu myös facebook-ryhmä, jossa tiedotetaan mahdollisista muutoksista ja lisäyksistä leiriohjelmaan.

Majoitushinnat:

- * 35 € / ensimmäinen yö
- * 30 € / yö, kun useampi kuin 1 yö
- * Asuntovaunu/-auto 15 € /vrk

Ruokailuhinnat:

- * aamupala 5 € /hlö
- * keittolounas 7 € /hlö
- * kotiruoka illallinen 12 € /hlö
- * ruokapaketti 22 € / hlö

Tervetuloa!

Leirillä järjestetään **"nome-valmennus"** 24.-25.7.2015

Kouluttajat: Heli Siitari ja Stefaan Bollen.

Koulutus voi-koirille koko päivä ja alo- ja avo-koirille puoli päivää.

Hinnat: 40€/ puoli päivää ja 70€ /koko päivä.

Ilmoittautumiset sähköpostitse viimeistään 15.6.2015: vilpputuhola@yahoo.com.

Ilmoittautumiseen: omat yhteystiedot, päivä/päivät, jolloin osallistutaan koulutukseen sekä koiran ikä ja koulutustaso: ALO/AVO/VOI.

Ilmoittautuminen on sitova ja osallistumismaksusta lähetetään etukäteen lasku (eräpäivä 6.7). Maksuja ei palauteta, mutta esteen sattuessa maksun maksanut osallistuja voi hankkia tilalleen toisen koirakon. Etusija koulutukseen on sileäkarvaisilla noutajilla, mutta ryhmiin otetaan myös muita noutajia mikäli jää tilaa.

kuva (c) Tarja Kolkka ja Hanna Kivioja

KESÄLEIRIN KOULUTTAJAT ESITTELYSSÄ

Heli Siitari ja Stefaan Bollen - NOME

Belgialaisella Stefillä on ollut noutajia vuodesta 1984. Veljensä Filipin ja hänen vaimonsa Lydian kanssa he perustivat Starcreek-kennelin. Helillä on ollut noutajia vuodesta 2003, mutta koiria koko ikänsä, ja Helin taustat ovat alunperin hevospainotteiset. Tällä hetkellä Heli asustaa Belgiassa. Yhdessä heillä on kotonaan kahdeksan labradorinoutajaa ja lisäksi working-cockeri ja eläkeläisborderterrieri.

Molemmat ovat kisanneet noutajilla kansainvälisillä kentillä. Stef on saavuttanut joukkueena kahdesti Coupe d'Europen voitot (2003 ja 2009). Lämpimän riistan valionarvon hän on saavuttanut kuudelle koiralleen. Stef on FCI-tuomari, ja tuomari ahkerasti niin wt-kokeissa kuin lämpimän riistan kokeissa ympäri Eurooppaa. Hän on tunnustettu tuomari ja kouluttaja, Belgian Labradorikerhon puheenjohtaja ja FCI:n noutajaosaston Belgian edustaja. Hän ajaa voimakkaasti noutajan alkuperäistä käyttötarkoitusta monissa eri yhteyksissä. Helin koira FIN KVA-FT FIN & SE KVA Polarfischer Brando on ollut menestyksekkäs Helin kanssa kaikissa noutajien rodunomaisissa lajeissa. Se on mm. ollut v. 2013 Saksassa IWT-tapahtuman paras koira ja saavuttanut useita sijoituksia kansainvälisissä A-kokeissa. Heli kasvattaa pienimuotoisesti labradorinoutajia kennelnimellä Lekking ja koulutautuu parhaillaan noutajien taipumuskoetuomariksi. Sekä Heli että Stef metsästävät ja kilpailevat koiriensa kanssa ystäviensä seurassa ympäri Eurooppaa.

Kiitämme kutsusta tulla kouluttamaan teitä kesällä!

Jari Hartikainen - NOU/NOME

Moi, olen Hartikaisen Jari. Koiraharrastus on ollut osa elämäni oikeastaan koko ikäni. Lapsuuden kodissani rotuna oli suomenajokoira, ja itselläni on ollut noutajia koko aikuisiän. Metsästys on ollut mukana koira-asioissa siis alusta asti ja on edelleen pääharrastusmuoto koirieni kanssa.

Asun Laukaan Vihtavuorella, mutta vaikka asustelen Keski-Suomessa savolaisuus ei lähde minusta kulumallakaan. Perheeseeni kuuluu viisi naista, joista vanhin on vaimoni ja neljä nuorinta (10-19-vuotiaat) ovat tyttäriäni. Työkseni hoidan luokanopettajan virkaa Laukaan kunnan palveluksessa.

Kiitokset kutsusta tulla kouluttajaksi flattien kesäleirille! Kun olen ollut samassa pestissä aikaisempina vuosina, niin mukavaa on ollut. Tulen mielelläni mukaan toimintaan.

Tapaamisiin!

Mika Toskala - NOU/NOME

Hei, olen Mika Toskala, asun Keski-Suomessa Muuramessa ja perheeseeni kuuluu puolisoni Kirsi sekä kaksi kouluaikaa poikaamme Niko ja Lauri. Lisäksi taloudessa on tällä hetkellä kaksi koiraa, flatit Venla 11 v ja Hilda 3 v. Venla nautiskelee jo enimmäkseen hyvin ansaituista eläkepäivistä ja hieman rauhallisemmista lenkeistä Hildan ollessa se aktiivisempi harrastuskoira.

Noutajaharrastukseni alkoi parikymmentä vuotta sitten, kun hankin ensimmäisen flattini. Metsästys ja NOME ovat olleet alusta alkaen pääasiallinen harrastusmuoto, vaikka ensimmäisen koiran kanssa tuli kokeiltua vähän muitakin lajeja. Näistä nykyisistä nome-koemuodoistamme on kaikista kertynyt jonkinlaista kokemusta sekä osallistujana että kokeiden järjestäjänäkin, perinteisestä B-kokeesta toki selkeästi enemmän kuin muista. Metsästyksessä pyrin käyttämään noutajia mahdollisimman monipuolisesti niin noutavana kuin ylösajavanakin vedessä ja maalla.

Ensimmäisen koiran myötä tuli lähdettyä mukaan myös yhdistystoimintaan. Vaihtelevaa kokemusta on kertynyt siltäkin saralta erilaisista luottamustehtävistä, kokeiden ja koulutusten järjestämisestä ja kouluttajana toimimisestakin.

Kiitos kutsusta kesäleirin kouluttajaksi, tapaamisiin viimeistään leirillä!

Asta Muilu - NOU/NOME

Hei vaan kaikille! Olen Asta Muilu, jo parhaat päivät nähnyt, aktiivinen noutajakoira-harrastaja Keski-Suomesta. Olen lupautunut kesällä kouluttamaan flattileirille, joten tässä pieni esittely.

Ensimmäinen noutaja tuli taloon vuonna 1986, mutta varsinaisen ensimmäisen oman noutajani sain vuonna 2008, josta sitten kipinä noutajan kanssa harrastamiseen lähti. Niin ja rotuhan on (ja tulee olemaan) labradorinoutaja :) Tällä hetkellä koiria on kotona kaksi Jummi-Jammin Fame "Martta" 5v. ja JJ Lovegame "Hippu" 2v. Kolmas on vielä kasvattajan luona pentulaatikossa. Tällä hetkellä pääpaino koirien kanssa harrastamisessa on metsästyskoetoinnassa. Vuosien varrella on tullut kokeiltua yhtä sun toista, mutta tämä on tuntunut omimmalta. Ja koiratkin näyttävät tykkäävät, mikä on tietysti mukavaa. En itse metsästä, mutta minulla on ollut onni, että olen päässyt syksyisin erilaisten metsästysporukoiden mukaan niin sorsa-, kyyhky-, kuin kanalintumetsällekin.

Kouluttajana pidän tärkeänä perusasioiden merkitystä. Kun paikalla pysyminen, seuraaminen ja palautukset ovat kunnossa, on koiran kanssa mukavaa harrastaa. Näitä asioita olen myös itse ensimmäisen koiran kanssa harjoitellut ihan kantapäänkin kautta. Siksi en jaksa olla puhumatta niiden tärkeydestä.

Mutta kesä tulee kohisten, ja tapaamme sitten heinäkuussa Surkeen hienoissa maisemissa.

Mika Sarekivi - ARKITOKO

Hei! Kiitoksia kutsusta flattien kesäleirille kouluttamaan arkitottelevaisuus ryhmää. Olen Mika Sarekivi ja asustelen Ulvilassa. Olen harrastanut koirieni kanssa monipuolisesti eri koiraharrastus lajeja mm. Nomea, Tokoa, Pelastus, PK, ja Agia. Kaikissa muissa paitsi Agissa olen toiminut myös koulutusohjaajana eri yhdistyksissä. Uusin aluevaltaukseni on koiranäyttelyt, sillä kävin edellisvuonna maailmanvoittajanäyttelyssä "turistina".

Riemukasta kesäleiriä!

Monica Lindroos - VEPE

Vuonna 2006 järjestettiin flattien kesäleiri Kuortaneella ja silloin VEPE oli ensimmäistä kertaa ohjelmistossa. Minulla oli ilo saada olla leirillä kouluttamassa.. Tuolloin kävi kuusitoista koirakkoa tutustumassa lajiin ja muutama taisi jo silloin jäädä koukkuun. Minä puolestani silloin jäin flattikoukkuun kun lähemmin sain tutustua tähän energiseen "hattivattirotuun".

Tämän jälkeen onkin ainoastaan yhtenä kesänä VEPE puuttunut kesäleirin ohjelmasta ja tiedän vuosien varrella usean koirakon hurautaneen lajiin. Vuosien varrella lajin suosio on leirillä ollut taattu. Tänäkin vuonna lajin vetovastuu leirillä on, jo lähes totuttuun tapaan, allekirjoittaneella ja saamme siis yhdessä viettää mukavia kosteita, jollei peräti märkiä, hetkiä rannan tuntumassa.

Olen pitkänlinjan VEPEharrastaja Turun suunnalta. Minut voi nähdä lajin parissa treenaamassa omien koirien kanssa, kouluttamassa tai tuomaroimassa kokeita. Tervetuloa vepeilemään leirillä niin lajiin tutustujat kuin konkarit. Monican apuna vepe-koulutuksissa toimivat jälleen myös Malla ja Risto Eloranta.

Tuula Svan - MEJÄ

Olen Tuula Svan, noutajakoiraharrastaja Jyväskylästä. Tällä hetkellä minulla on kolme käyttölinjaista labradoria (13-v, 5-v ja 4 kk). Harrastan koirieni kanssa sekä mejää että nomea. Mejän harrastaminen on parin viime vuoden ajan rajoittunut lähinnä tuomarin tehtävien hoitoon ja lajin koulutuksiin. Lisäksi teen käytännön jäljestämistehtäviä. Nyt kun tammikuussa tuli jälleen pentu taloon niin toivottavasti se motivoisi jossain vaiheessa kulkemaan koiran kanssa mejäkokeissakin.

Kaikki mejästä kiinnostuneet leiriläiset tulkaahan kokeilemaan koiranne kanssa tätä mukavaa lajia. Apunani tulee olemaan paikallisia mejä-harrastajia.

Sanna Ristikartano - TOKO

Hei, olen Sanna Ristikartano ja toimin tokokouluttajana seuraavalla flattileirillä. Olen espoolainen koiraharrastaja sekä toko että agility ovat lähellä sydäntäni. Perheeseeni kuuluu mieheni lisäksi kaksi sileäkarvaista noutajaa Siipi 11 vee sekä Noppa 9 vee ja nykyinen harrastuskoirani australienkelpie Hevi 3 v. Tokoharrastuksen olen aloittanut 90-luvulla tollerini kanssa, mutta oikeastaan vasta Siipin kanssa harrastus vei mukanaan. Siipin kanssa kisasimme tokoa aina EVL-luokkaan saakka. Hevin kanssa ollaan starttaamassa kesällä voittajaluokassa. Olen sekä agilityyn että tokon koulutettu koulutusohjaaja, agilitya olen kouluttanut pian 10 vuotta. Tokon kouluttamisen aloitin seurassani Itä-Helsingin Agilityharrastajissa 4 vuotta sitten ja nykyisin koulutan ylempien luokkien kisaavia, mutta urani aikana on tullut koulutettua myös aloittelevampia koirakoita.

Toivon näkeväni leirillä innokkaita flatteja ohjaajineen

Päivi Vuorio - RALLY-TOKO

Rally-toko sopii kaikille. Rally-toko yhdistelee tokoa, agilitya ja koiratanssia. Agilityyn tapaan lajissa suoritetaan rataa. Koiratanssia lähellä taas ovat moninaiset käännökset, pyörähdykset ja puolenvaihdot. Rataa edetään koiraa seurauttaen, mutta tokosta poiketen koiran pitää ylemmissä luokissa osata seurata myös ohjaajan oikealla puolella.

Suuri osa rally-tokon tehtävistä on tuttuja toko-temppuja, mutta rallyssa suoritukset arvostellaan eri tavalla. Esimerkiksi koiran seuraamispaikkaa ei arvostella yhtä tiukasti, mutta ohjaajan askelluksia eteen ja taakse katsotaan tarkasti: askelia pitää ottaa juuri tehtäväkyllin osoittama määrä ja askelten pitää olla samanpituisia.

Rally-tokoa pidetään rentona ja positiivisena lajina. Ohjaaja saa kehua ja kannustaa koiraa koko suorituksen ajan. Koiraa ohjataan käsimerkein ja suullisin käskyin, mutta kova komentaminen pudottaa pisteitä. Rataa on tarkoitus tehdä iloisesti häntä heiluen, joten flatilla on rallyilyyn luontaiset taipumukset. Kisakynnys on matala, ja alokasluokka näyttää hyvinkin helpolta. Vaatimustaso nousee luokissa kuitenkin suurin harppauksin. Kiinnostuin itse rally-tokosta, koska se tarjosi mukavaa aktivointia vanhimmalle flatilleni Myylle, jonka harrastusmahdollisuuksia rajoittaa ranteen nivelrikko. Fyysisesti kevyenä lajina rally-toko sopii mainiosti myös pienistä fyysisistä vaivoista kärsiville koirille ja virkeille senioreille. Vaikka avoimesta luokasta lähtien radalla voi olla hyppyeste, flatin kokoiselle koiralle ylin hyppykorkeus on vain 40 cm. Myös lievää spondyloosia poteva Choko-koirani suorittaa sen ongelmitta.

Koska saan itse aina moitteita hitaudesta lajissa kuin lajissa, minua viehättää myös, että rally-tokossa rataa saa suorittaa hitaasti. Vaikka radalla otetaan aikaa, suoritus aika ei vaikuta tulokseen. Se ratkaisee vain sijoitukset tasapisteissä. Rally-tokon treenaaminen istuu myös kiireisen tai laiskan kouluttajan ohjelmaan, sillä tehtävät suoritetaan lähellä ohjaajaa ja yksittäisiä tehtäviä pystyy hyvin harjoittelemaan kotona.

Osallistuin Myyn kanssa rally-tokokisoihin heti lajin virallistuspäivänä 1.5.2014. Saimme tuloksen, vaikka menetimme pisteitä ohjaajan mokailujen vuoksi. Minulla on kuitenkin ollut onni päästä harjoittelemaan Tytti Lintenhoferin (rally-tokon ylituomari) ohjauksessa. Sittemmin sekä Choko että Myy ovat nousseet avoimeen luokkaan, josta kummallekin on jo kertynyt kaksi tulosta. Ehkä kolmannet, voittajaluokkaan oikeuttavat tulokset ovat jo kesällä kasassa. Myös juniorimme Pippa on treenannut rally-tokoa alkeisryhmässä.

Lajista innostuttuani olen suorittanut koetoimitsijakurssin ja kevään 2015 aikana käyn myös koulutusohjaajakurssin. Olen lupautunut kouluttamaan omassa yhdistyksessäni kesällä alkeisryhmää ja vetämään rally-tokoa flattileirillä. Leirillä on tarkoitus esitellä lajia ja harjoitella ensisijaisesti alokasluokassa tarvittavia taitoja. Rally-tokon voi hyvin aloittaa jo pennun kanssa, mutta toivottavaa olisi, että koira osaisi ainakin pienellä avustuksella istua, mennä maahan ja kulkea hihnassa ohjaajan vierellä.

Suomen
Sileäkarvaiset
Noutajat Ry:n
**MEJÄ-
MESTARUUS ja
HIRVIPÄÄ 2015**

Hailuodossa 9.8.2015

Kokeen ylituomari Kari Hyytiäinen arvostelee Mestaruuden (VOI). Hirvipään (AVO) tuomarina toimii Mikko Taipaleenmäki.

Ilmoittautumiset

1.7.-27.7.2015 koesihteerit Liisa Keränen, Kaljaasi 21 E 14, 67300 Kokkola tai liisam@kolumbus.fi

Koemaksu maksetaan koepaikalla. HUOM! Voittaja-luokkaan ilmoittautuvat flatit, liittääkää ilmoittautumiseenne mukaan kopiot kolmesta parhaasta VOI-tuloksesta ajalta 2.8.2014-27.7.2015.

Koepaikalla vaunu- ja asuntoauto-paikkoja. Sauna ja sisä-wc:t käytössä. Majaan mahtuu yöpymään omalla patjalla.

Mökkimajoitusvaraukset

www.hailuototourism.fi

Lautta-aikataulut www.hailuoto.fi

Tapahtuma järjestetään yhteistyössä Oulun seudun kultaiset ry:n kanssa

Hailuodon maastoa, lähde: Wikipedia

Kuva: Mira Kakko-Heinonen

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n

20 v. päänäyttely

24.05.2015 Oulun Nallikarissa
arvostelu alkaen klo 10

Tuomarit:
Valerie Orme ja Vivian Stucke
Englannista

Tervetuloa!

Erikoisnäyttelyssä jaettavat palkinnot:

Heilurihännän kennelin kiertopalkinto
Fusstail's kennelin kiertopalkinto
Hestian Malja
Tatun Tuoppi
Sniffens Schubertin kiertopalkinto
Sniffens-kennelin kiertopalkinto
Saltwater kennelin kiertopalkinto
Bentty's Prize
Silvia's Prize

rotunsa parhaalle koiralle
rotunsa parhaalle veteraanille
rotunsa parhaalle pennulle
vanhimmalle erinomaisella palkitulle suomalaiselle koiralle
parhaalle urokselle
parhaalle nartulle
parhaalle suomalaiselle käyttökoiralle
lupaavimmalle nuorelle koiralle
vähintään AVO-2 tulos ja EH

Paras maksanvärinen koira - **uusi palkinto**, lahj. Kennel Flareway

Lisäksi palkitaan myös:

BIS - kasvattaja
BIS - jälkeläisluokka
BIS - kolme sukupolvea
BIS - pari

Flattikerhon Erikoisnäyttely 20.05.1995

Teksti: Marjut Ritala (os. Sirén)

Tällä otsakkeella kirjoitettiin historiaan yhdistyksemme ensimmäinen erikoisnäyttely. Se järjestettiin Helsingin Tuomarinkartanon vinttikoiraradalla ja ilmoittautuneita oli ennätyselliset 76 koiraa. Tuomarina ensimmäisessä näyttelyssämme oli Ruth Barbour Englannista ja yllätys yllätys, hän oli kultaisten noutajien kasvattaja. Ruth oli kuitenkin arvostellut flatteja jo 1980-luvun alusta lähtien ja nyt ensimmäistä kertaa Suomessa. Tässä historiallisessa näyttelyssä ROP oli narttu Blackpicks Just For Me ja VSP uros Blackpicks Gentlemangrady.

Olin mukana näyttelytoimikunnassa järjestämässä kyseistä näyttelyä. Muistan, että meitä oli toimikunnassa vain vähän porukkaa, mutta Rina Laanti (os. Eerola) oli toimikunnan sihteerinä aivan mieletön ammattilainen ja me muut menimme hänen vetämänä. Rinan kanssa olen sen jälkeen tehnyt monta näyttelyä ja haluan tässä kohtaa kiittää häntä näistä kaikista vuosista.

Tästä utuisesta ja hiukan sateisesta lauantapäivästä alkoi perinne jokavuotisesta omasta erikoisnäyttelystä ja tänä vuonna siitä tulee siis jo 20 vuotta!

Olen ollut vuoden -95 jälkeen mukana järjestämässä yhdistyksen erkkaria lukuisia kertoja, milloin missäkin ominaisuudessa. Näyttelymme on hienosti kiertänyt ympäri Suomea ja tänä vuonna se on jälleen pohjoisella seudulla Oulussa. Vaikka harrastajamme asuvat pääsääntöisesti Uudellamaalla, on valtavan hienoa, että voimme tarjota erikoisnäyttelyn tasapuolisesti myös muualla kuin pääkaupunkiseudulla. Yhteisiä tekijöitä näyttelylle on ollut ulkomaiset, pääsääntöisesti englantilaiset, harrastajatuomarit. Englantilaiset, vanhat naiset ovat

aivan omaa luokkaansa. Muistan, kuinka minulle, pyörittävälle kehätoimitsijalle, sanottiin tuon -95 näyttelyn aikana lukuisia kertoja, että eikö meillä ole tarjota tuomarille edes kertakäytösadetakkia, kun hän näytti hiukan oudolta hameessa ja jakkupuvussa siinä tiikusateessa. Minä olin sitä sadetakkaa hänelle tarjonnut jo monta kertaa, mutta hän ei sitä halunnut. Hän oli enemmän huolissaan siitä, että koirat saattaisivat pelästyä tuota kahisevaa takkia kuin siitä, että kastuiko hän. Karaistunut nainen ei pientä vesisadetta pelännyt. ☺

Olemme aina saaneet vierailtamme kiitosta niin järjestelyistä kuin kauniista koiristammekin. Harrastajat ovat ottaneet erkkarin hienosti omakseen ja todella monta koirakkoa lähtee tänäkin vuonna matkaan myös ihan eteläisestä Suomesta. Erikoisnäyttelystämme on tullut kasvattajien keskuudessa tapahtuma, johon usein haalitaan mukaan paljon kasvatteja, ja jossa kilpailun lisäksi myös tavataan ystäviä ja vaihdetaan kuulumisia. Toivotan tulevan näyttelyn toimikunnalle antoisaa tapahtumaa.

kuvat (c) Satu Saarinen

Erikoisnäyttelyssä tuomarit ovat aina rodun alkuperämaasta Englannista. Säästä huolimatta rouvat ovat uskollisia tyylilleen.

Erikoisnäyttely on myös mukava kohtaamispaikka - tapaavat paljon rodun harrastajia

Erikoisnäyttely on ollut tärkeänä osana järjestön toimintaa alusta alkaen. Kuvassa Christina Helenius ja Kenneth Kankkunen kuva (c) Flattikerhon arkisto

KV- ja KR-NÄYTTELYT

06.-07.06.2015 RIIHIMÄKI KR
Tuomari: Ligita Zake, Latvia
Ilmoittautumiset 28.2. / 31.3. / 30.4. / 17.5.
(vain netti-ilmo)

13-14.6.2015 ALAVUS/TUURI KR
Tuomari: Satu Ylä-Mononen
Ilmoittautumiset 20.4. / 13.5. / 20.5.

13.-14.06.2015 SALO KR
Tuomari: Jelena Kruus, Viro
Ilmoittautumiset 13.4. / 13.5. / 21.5.

20.-21.06.2015 Rovaniemi KV
Tuomari: Matti Luoso
Ilmoittautumiset 27.4. / 18.5. / 22.5.

27.06.2015 Pieksämäki KR
Tuomari: Pirjo Aaltonen
Ilmoittautumiset 20.5. / 27.5.

28.06.2015 Raasepori KR
Tuomari: Markku Kipinä
Ilmoittautumiset 4.5. / 25.5.

04.-05.07.2015 Tuusula KR
Tuomari: Riita Liisa Lehtonen
Ilmoittautumiset 15.5. / 2.6. / 5.6.

11.-12.07.2015 Laukaa KR
Tuomari: Markku Kipinä
Ilmoittautumiset 8.6. / 17.6.

11.-12.7.2015 Oulu KV x 2
Tuomarit: Matti Tuominen (la) ja Katja Korhonen (su)
Ilmoittautumiset 14.5. / 11.6.

18.-19.07.2015 Hyvinkää KR
Tuomari: Paavo Mattila
Ilmoittautumiset 15.5. / 5.6.

18.-19.07.2015 Kemi KV
Tuomari: Pekka Teini
Ilmoittautumiset 15.06.

18.-19.07.2015 Ylivieska KV
Tuomari: Christine Rossier, Sveitsi
Ilmoittautumiset 14.5. / 10.6. / 17.6.

24.-26.07.2015 Helsinki KV
Tuomari: Hans Lehtinen
Ilmoittautumiset 8.6. / 1.7. / 6.7.

25.-26.07.2015 Mikkeli KV
Tuomari: Esko Nummijärvi
Ilmoittautumiset 18.5. / 8.6. / 25.6.

01.-02.08.2015 Iisalmi KV
Tuomari: Elena Ruskovaara
Ilmoittautumiset 1.6. / 1.7.

01.-02.08.2015 Pori KV
Tuomari: Nicola Smolic, Kroatia
Ilmoittautumiset 28.5. / 25.6. /
2.7.(vain netti-ilmo)

08.-09.08.2015 Turku KR

08.08.2015 Joensuu KV
Tuomari: Patsy Hollings, Iso-Britannia
Ilmoittautumiset 10.7. / 15.7.

09.08.2015 Joensuu KR
Tuomari: Moray Armstrong, Iso-Britannia
Ilmoittautumiset 10.7. / 15.7.

15.-16.08.2015 Kotka KV
Tuomari: Vesa Lehtonen
Ilmoittautumiset 19.7. / 26.7.

22.08.2015 Kouvola KR
Tuomari: Arja Koskelo
Ilmoittautumiset 19.7. / 26.7.

23.08.2015 Heinola KR
Tuomari: Kirsi Nieminen
Ilmoittautumiset 19.7./26.7.

29.-30.08.2015 Janakkala KV

05.-06.09.2015 VANTAA KR
Tuomari: Nikola Smolic, Kroatia
Ilmoittautumiset 15.7./6.8.2015

12.-13.09.2015 PORVOO KR

26.-27.09.2015 ECKERÖ KV
Tuomari: Paul Scanlon, Irlanti
Ilmoittautumiset 3.8. / 24.8.

RYHMÄNÄYTTELYT

06.06.2015 Mustasaari RN 3/4 & 6/8
Tuomari: Moa Persson, Ruotsi
Ilmoittautumiset 22.4. / 6.5. /
12.5. (netti-ilmo)

07.06.2015 Mynämäki RN 5 & 7/8
Tuomari: Lena Danker
Ilmoittautumiset 11.5.

13.06.2015 Iitti RN 8 & 4/5
Tuomari: Jetta Tschokkinen
Ilmoittautumiset 21.4./19.5.

13.06.2015 Lapinlahti RN 8 & 5/6
Tuomari: Francisco Salvador Janeiro
Portugali
Ilmoittautumiset 18.5.

28.06.2015 Rantasalmi RN 9 & 7/8
Tuomari: Pirjo Aaltonen
Ilmoittautumiset 1.6.

11.07.2015 Laukaa RN 10 & 5/8
Tuomari: Saija Juutilainen
Ilmoittautumiset 31.5. /15.6.

01.08.2015 Ilmajoki RN
osa 5 & osa 6 & 7/8
Tuomari: Reia Leikola-Waldèn
Ilmoittautumiset 1.7.

01.08.2015 Kinnula RN
osa 5 & osa 6 & 7/8
Tuomari: Juha Putkonen
Ilmoittautumiset 28.6. / 1.7.

01.08.2015 Raahe RN
osa 5 & osa 6 & 8

01.08.2015 Vesilahti RN
osa 5 & osa 6 & 7/8

08.08.2015 Mäntyharju RN 1 & 7/8
Tuomari: Helin Tenson
Ilmoittautumiset 13.7.

09.08.2015 Hyvinkää RN
osa 5 & osa 6 & 8

15.08.2015 Raisio RN 8 & 9
Tuomari: Ronny Blomme, Belgia
Ilmoittautumiset 22.7.

15.08.2015 Suonenjoki RN 2 & 7/8

22.08.2015 Rovaniemi RN 2 & 4/8

22.08.2015 Seinäjoki RN 5/6 & 7/8
Tuomari: Paula Heikkinen-Lehkonen
Ilmoittautumiset 27.7. / 9.8.

29.08.2015 Rovaniemi RN 5 & 7/8

05.09.2015 ÄÄNEKOSKI RN
Tuomari: Paavo Mattila
Ilmoittautumiset 10.8.

20.09.2015 HYVINKÄÄ RN

PENTUNÄYTTELYT

18.07.2015 Iitti EPN
Tuomari: Hannele Jokisilta
Ilmoittautumiset 24.6.

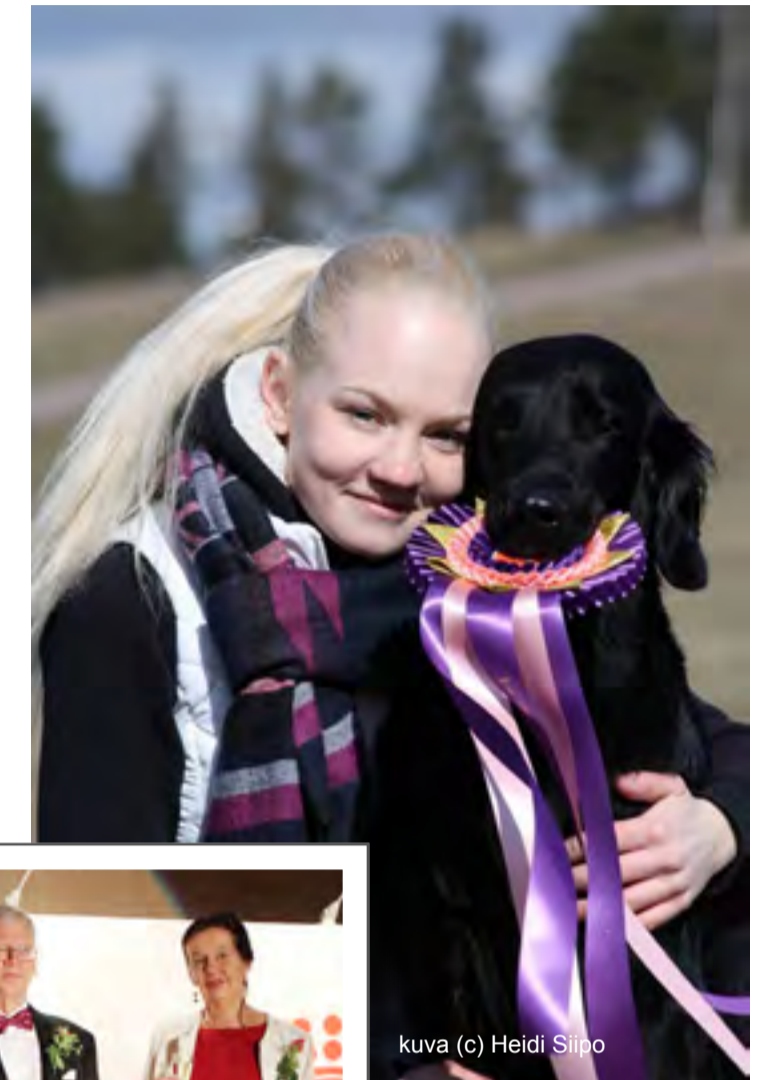
01.08.2015 Luumäki EPN
Tuomari: Maija Sylgrén
Ilmoittautumiset 3.7.

22.08.2015 Helsinki EPN
Tuomari: Eeva Anttinen
Ilmoittautumiset 18.5. / 22.7. / 30.7.

29.08.2015 Vantaa EPN

06.09.2015 SIIKAJOKI EPN

12.09.2015 JYVÄSKYLÄ EPN
Tuomari: Dimitris Antonopoulos, Kreikka
Ilmoittautumiset 24.8.

kuva (c) Heidi Siipo

kuva (c) Senni Husso

Champion of Champions

C.I.B C.I.E POHJ & FI & DK & SE & EE & LT MVA BALT & EE & LV & LT JMVA EE VMVA
LTJV-07 EEV-14 EEVV-14 SEVV-14 OHJ & FI & NO & SE TVA BH
Flat Power Criminal Intent

Ensimmäinen flatti, joka on voittanut ko. kilpailun

Lämpimät onnittelut Marianne ja Leo!

Pennun kanssa näyttelyyn

Teksti: Jaana Rätty

Kuvat: Jaana Rätty ja Marianne Forsell

Elämäni ensimmäinen koiranäyttely viisikuukautisen Eetu-flattini kanssa oli käsillä. En ollut ikinä ajatellutkaan mennä koiranäyttelyihin, mutta tutustuttuani koirani sisaruksien omistajiin huomasin olevani menossa koiranäyttelyyn.

Kasvattaja oli antanut ohjeita seisottaa koiraa riittävän kaukana tuomarin pöydästä, jotta tuomari näkee koiran ja pystyy kirjoittamaan siitä helpommin arvostelunsa. Seisottaa??? Makupala kuonossa kiinni ja yritin saada koirani tekemään jotain muuta kuin istumaan. Löysin itseni myös tuomarin pöydän edestä niin, että Eetu söi papereita pöydältä.

Ihan putkeen ei tämä ensimmäinen näyttely mennyt – viimeiseksi jäätin eikä esiintymisestäkään tullut mitään. Tästä kuitenkin alkoi innotukseni koiranäyttelyihin vuonna 1998.

Nyt viimeisen pentuni kanssa oli jo helpompaa. Aloitimme jo pentuaikana harjoitella seisomista ensin makupalan kanssa ja myöhemmin vapaana seisomista. Aluksi olin makupala-automaatti ja palkkasin heti, kun pentuni seiso pienenkin hetken nättistä vapaana. Myöhemmin pidensin aikaa. Nyt olemme edelleen vaiheessa, että pitää pidentää välimatkaa. =>

Myös liikkumista harjoittelimme ensin makupalan avulla, jotta saisin pentuni ravaamaan nätisti löysällä hihnalla ilman ylimääräisiä pomppuja tai hihnan puremista. Muutamia kertoja ennen ensimmäistä näyttelyä oli mahdollisuus harjoitella muiden pentujen kanssa niin, että toinen pentu juoksee edellä tai takana. Pentu saattaa häiriintyä takana juoksevasta toisesta pennusta ja haluaa leikkiä kiskoen taaksepäin tai sitten alkaa jahdata edellä juoksevaa kaveria leikkimään.

Näyttelyihin valmistautuminen

Ennen näyttelyyn menoa on hyvä totuttaa pentu paikkoihin, missä on paljon ihmisiä ja hälinää. Myös erilaiset lattiat saattavat vaikuttaa koiran käyttäytymiseen. Monesti näkee pentunäyttelyissä, kuten myös oman pentuni kanssa, että kehään levitetty matot ihmetyttävät. Pennut saattavat loikkia mattojen reunoja yli.

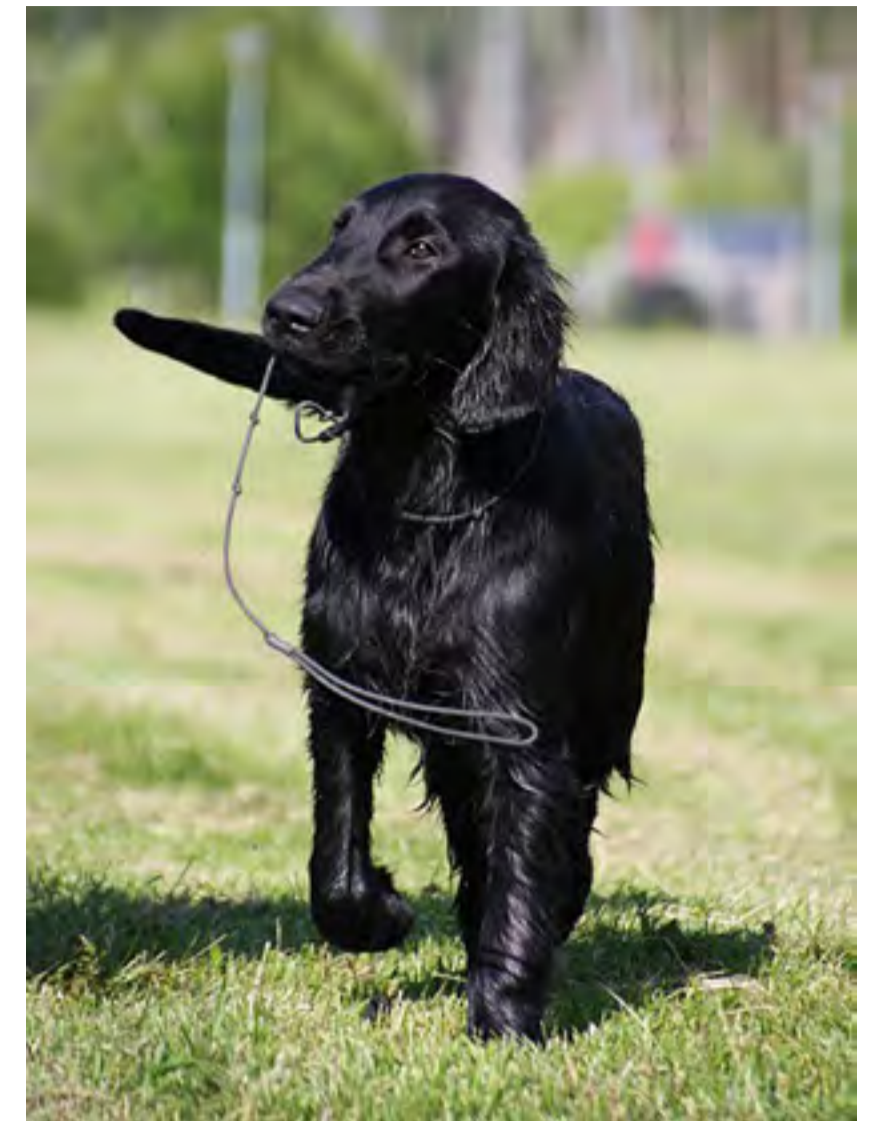
Ennen näyttelyä pesen pentuni, siistin korvat, tassut, kaulan ja leikkaan hännän pään karvat. Harja on hyvä olla mukana, jotta voit harjata mahdolliset roskat, takut tms. ennen kehään menoa.

Näyttelyissä on hyvä käyttää ohuempaa näyttelyhihnaa. Hihnan on tarkoitus olla mahdollisimman huomaamaton ja pentu on hyvä tutustuttaa hihnaan ennen ensimmäistä näyttelyä.

Näyttelyt saattavat ovat pennuille rankkoja ja joskus päivä saattaa venyä pitkäksikin. Mukava paikka pennulle on oma näyttelyhäkki, mihin se on totutettu ennen näyttelyyn menoa. Näyttelyhäkki on koiran paikka, missä sillä on turvallinen olo ja missä se voi rauhallisesti levätä.

Tärkeintä pentunäyttelyissä on, että sinulla ja pennulla on mukavaa! Et riuho pentua kehässä, houkuttelet sitä iloisesti ja hyödynnät leluja, makupaloja tms. Muistat kehua pentuasi jännityksestä huolimatta!

On hyvä muistaa myös, että pennut kehittyvät hyvin eri aikaan ja eri tavalla. Vaikka pentusi olisi viimeinen jokaisessa pentunäyttelyssä, mihin sen kanssa osallistut, se ei tarkoita sitä, että koiraasi ei kannata viedä kehään enää vanhempana. Monet flatit alkavat näyttää tasapainoisilta flateilta 1,5–2 vuoden iässä. Tästä syystä moni kasvattaja toivoo, että koira vietäisiin muutamaa viralliseen näyttelyyn yli kahden vuoden iässä.

Viralliset luokat näyttelyissä alkavat pentusi täyttäessä yhdeksän kuukautta, jolloin sen on mahdollista osallistua junioriluokkaan. Pennun kanssa voit osallistua pentunäyttelyyn sen täyttäessä viisi kuukautta. Pentunäyttelyissä on oma luokka pikkupennuille (5–7 kk) ja isommille pennuille (7–9 kk). Pentunäyttelyistä löytyy tietoa Kennelliiton sivuilta (www.kennelliitto.fi).

Jos sinulla on mitään kysyttävää näyttelyihin liittyen, voit kääntyä aina kasvattajasi tai yhdistyksen näyttelytoimikunnan puoleen.

Mukavia hetkiä pentusi kanssa näyttelyissä!

JALOSTUSTOIMIKUNNAN KUULUMISIA

Teksti: Tiina Pikkuaho

Jalostustoimikunta on saanut päätökseen suhteellisen suuren urakan uuden jalostuksen tavoiteohjelman laatimisessa. Tässä yhteydessä haluan kiittää kaikkia kirjoittajia, jotka tuottivat tekstiä ja materiaalia JTO:an. JTO menee Kennelliittoon käsiteltäväksi ja tulee toivon mukaan voimaan kaudeksi 2016-2020.

Jalostuksen tavoiteohjelmaa tehdessä arvioitiin rodun jalostuspohjaa ja on toivottavaa, että kasvattajat huomioisivat jalostuspohjaa huolellisesti. Jalostukseen käytetyimmät koirat ovat keskenään paljolti sukua. Kun maahan tuodaan uusia koiria, olisi hyvä pyrkiä siihen, että ne edustavat sukuja, joita ei koirakannassamme vielä esiinny. Sama koskee ulkomaisia uroksia, joita käytetään jalostukseen Suomessa. Rodun elinikään on myös kiinnitettävä huomiota. Syöpä on suurin terveysongelma rodussamme ja pysymällä suljetussa populaatiossa siitä tuskin päästään eroon. Kuitenkin huomioimalla jalostuskoirien sukulaisten ja sukutaulussa esiintyvien koirien elinikä, ja käyttämällä enemmän vanhempia, terveitä koiria jalostukseen, voitaisiin rodun elinvoimaisuutta kenties parantaa.

Muiden terveysongelmien suhteen kasvattajat ovat tehneet hyvää työtä tutkittavien ominaisuuksien suhteen, kuten lehdessä toisaalla julkaistut terveystilastot esittävät. Rodussamme esiintyy kuitenkin myös sairauksia, joiden vastustaminen tällä hetkellä on hankalampaa, kuten spondyloosi, epilepsia ja erilaiset sydänsairaudet. Näihin asioihin voidaan jalostuksellisesti puuttua, kun koirien omistajat ja kasvattajat ovat avoimia koirissaan esiintyvissä sairauksissa. Olisi mitä toivottavinta, että sairaustietoja ilmoitettaisiin enemmän jalostustoimikunnalle ja erityisesti flatti.netissä julkaistavalle sairauksilistalle. Spondyloosiin voidaan vaikuttaa myös tutkimalla selkiä erityisesti jalostuskoirilta. Tähänhän on saatavilla myös rotuyhdistykseltä tukea, samoin kuin gonioskopiatutkimuksiin.

Rodun käyttöominaisuuksien säilymisestä voi kenties jo olla aavistuksen verran huolissaan, kun koekäynnit vähenevät. On suositeltavaa, että jalostuskoirien käyttöominaisuudet mitattaisiin metsästyskokeissa tai ainakin taipumuskokeissa. Myös rodun luonteen säilymisen kannalta tämä olisi tärkeää, jotta metsästyskoiralle soveltuva luonne säilyisi. Myös jalostuskoirien jälkeläisten mittaaminen vähintään taipumuskokeissa olisi enemmän kuin suotavaa. Tässä kasvattajat ovat avainasemassa kannustamalla ja opastamalla kasvatintajiaan kokeisiin. Samalla tämä on uusille flatin omistajille oiva lähtölaukaus koiran kanssa harrastamisen pariin.

Rodun ulkomuodon ja terveen rakenteen säilyttäminen pitäisi olla jokaisen kasvattajan työlliställä. Näyttelyissä käy huomattava osa rodun koirista, joten tietoa sitä kautta on saatavissa. Rodulle kehitellään myös jalostustarkastusohjelmaa. Tärkeä on myös, että kasvattajat osaisivat itse arvioida koiran rakennetta.

Kasvattajan työ ei ole helppoa ja takapakkeja ja virheitä sattuu jokaiselle. Tiedon hankkiminen ja kehittyminen kasvatustajana on jatkuva prosessi. Olisi ihailtavaa mikäli kokeneet rodun kasvattajat jakaisivat tietoa ja taitoa myös uudemmille rodun harrastajille. Kasvattajille on tarjolla koulutusta rotuyhdistyksen, noutajakoira järjestöjen ja Kennelliiton ym. järjestöjen järjestämänä, ja on toivottavaa, että näihin tapahtumiin osallistuisi runsaasti kasvattajia ja muita jalostuksesta kiinnostuneita harrastajia. Näissä tilaisuuksissa on huomattava anti ja mahdollisuus myös kasvattajien välisessä yhteistyössä ja tiedon jakamisessa. Myös muiden rotujen kasvattajilla on hyviä ajatuksia ja näkemyksiä koirien jalostuksesta samoin kuin rotuyhdistystoimintaan liittyen.

Onnittelien vielä Kaija Leinosta vuoden aktiivisimman kasvattajan palkinnosta. On ihailtavaa, että kasvattaja panostaa näin paljon saadakseen tietoa kasvattiansa terveydestä ja ominaisuuksista!

Toivon näkeväni kasvattajia ja harrastajia runsaasti rotuyhdistyksen tapahtumissa tänä vuonna. Nähdään siis siellä. Toivon oikein hyvää tapahtumakautta kaikille ja onnea kasvattajille vuoden pentuprojekteihin!

Selkä - ja gonioskopiatutkimusten korvaus

Kuittia vastaan korvataan koiran omistajalle 25€ / gonioskopiatutkimus tai 50€ / selkätutkimus 1 - 6 vuotiaana tutkitusta koirasta.

Korvauksen saamista rajoitetaan siten, että omistajalle maksetaan korvaus yhdestä selkä- tai gonioskopiatutkimuksesta.

Kampanja alkaa 1.5.2015 ja on voimassa niin kauan kuin määrärahaa riittää.

Lisätietoja:
Flattiviesti 01/2015 ja flatti.jalostus@gmail.com
Huom. ikärajat muuttuneet

Uudet jalostussuositukset, jalostuksen toteuma ja tavoitteet

Teksti: Tiina Pikkuaho ja Henna Mikkonen

Rotuyhdistys on laatinut uuden jalostuksen tavoiteohjelman, jota esitetään olevan voimassa 2016-2020. Tässä artikkelissa käsitellään uuteen JTO:aan (jalostuksen tavoiteohjelma) pohjautuen uusia jalostussuosituksia, edellisen JTO-kauden ajalta jalostuksen toteumaa ja uusia jalostustavoitteita.

PEVISA

Uusi jalostuksen tavoiteohjelma on hyväksytty rotuyhdistyksen vuosikokouksessa ja lähtee käsiteltäväksi Kennelliittoon. PEVISA (perinnöllisten sairauksien ja vikojen vastustamisohjelma) päätettiin pitää ennallaan eli lonkkakuvaus ja silmätutkimustulos on oltava jalostukseen käytettävillä koirilla. Raja-arvot pysyvät niin ikään esityksessä ennallaan: lonkkien osalta raja-arvo on D-aste, silmissä jalostuksesta sulkee pois posteriori polaarinen HC, totaali HC, PRA ja RD:n asteet 2-3.

Uudessa JTO:ssa arvioidaan rodun PEVISA-ohjelman ajantasaisuutta. Rodun vakavimpaan terveysongelmaan eli syöpään ei ole tällä hetkellä olemassa testiä, jolla sairaus voidaan todeta ennen koiran yleensä myöhemmällä iällä tapahtuvaa sairastumista. Lisäksi populaatiosta niin suuri osa sairastuu syöpään, että tämän ominaisuuden karsiminen ei ole mahdollista suljetussa populaatiossa. Syöpään sairastuminen myös usein havaitaan vasta koiran lisääntymisikänsä ollessa ohitse. Kasvattajien tulisi kiinnittää huomiota rodun eliniän lisäämiseen tutkimalla lähisuvun elinikä.

Tutkimuksilla todettavissa olevissa terveysongelmissa sileäkarvaisen noutajan tilanne on Suomessa hyvä. Kookkaana koira sileäkarvainen noutaja voi kärsiä luuston kehityshäiriöistä. Vaikka luustoltaan sairaita koiria on maassamme suhteellisen vähän, niin tilannetta on syytä pitää silmällä ja on perusteltua vaatia lonkkatutkimus jalostuskäytössä olevilta koirilta. Lonkkavikaprosentti sileäkarvaisella noutajalla (asteet C-E) on kahdeksan (vuonna 2008-2013 syntyneissä koirissa). Kyynärpäiden ja polvien suhteen sairausprosentti on noin yhden luokkaa ja tutkimusmäärät ovat korkeita, joten kyynärpää- ja polvitutkimusten sisällyttäminen PEVISA:aan ei ole tällä hetkellä tarpeellista.

Vakavia perinnöllisiä silmänsairauksia rodussa esiintyy vähän. Silmämerkinnöistä suurin osa on ylimääräisiä silmäripsiä, linsin etuosan saumalinjan kataraktaa tai silmäluomen asentoa koskevia merkintöjä. PEVISA:n ei tule karsia liikaa koiria jalostuksesta. Lonkka- ja silmätutkimus ja niiden asettamat rajoitteet valvovat jalostuskoirien tasoa, mutta eivät kavenna liikaa jalostuspohjaa. Suurin osa sileäkarvaisista noutajista täyttää PEVISA-ehdot.

JALOSTUSTYÖOHJE

Jalostustyöohje on myös päivitetty ja hyväksytty vuosikokouksessa. Uudessa jalostustyöohjeessa on pyritty siihen, että

terveyden ja jalostuspohjan suhteen rajat ovat melko tiukat. Jalostukseen käytetään vain kaikin puolin terveitä koiria ja pyritään käyttämään monipuolisesti eri koiria ja sukulinjoja jalostukseen. Ulkomuoto ja käyttöominaisuuksien suhteen jalostustyöohjeessa on vaadittu, että koira täyttää minimivaatimukset (hyväksytty taipumuskoe ja näyttelystä EH), jolloin koiralla on terve rakenne ja rodunomaisia taipumuksia. Tämän pitäisi jättää kasvattajilla mahdollisuuksia jalostukseen käytettävien koirien valinnassa. Rodun terveystilanne on hyvä tutkittavissa olevien ominaisuuksien suhteen, joten terveysvaatimuksetkaan eivät sulje jalostuksesta liikaa koiria.

Toukokuusta 2015 alkaen jalostustoimikunta käsittelee saapuneet jalostustiedustelut uuden ohjeen mukaisesti. Jalostustyöohje on julkaistu kokonaisuudessaan tässä lehdessä toisaalla. Jalostustyöohjeessa muutokset koskevat lähinnä jalostuspohjaa, hyväksyttävä sukusiitoskerroin on laskettu 3,125%:iin, joka vastaa pikkuserkusparitusta. Lisäksi uroksen hyväksyttävä kokonaispentuemäärää on laskettu neljään, muutamin poikkeuksin. Pentuvälitykseen hyväksytään edelleen jalostustyöohjeen vaatimukset täyttävät yhdistelmät ja näiden lisäksi yhdistelmät ”yhdeällä puutteella”, joka saa koskea toisen vanhemman käyttö- tai näyttelytuloksen (näyttelytulos on kuitenkin oltava molemmilla vanhemmilla) puutetta tai sukusiitoskerroin saa olla korkeintaan 6,25%. Tällaisen yhdistelmän yhteydessä on pentuvälityksessä maininta, ettei se täytä jalostustyöohjeen vaatimuksia ja mainittu kyseessä oleva puute.

Uudessa JTO:ssa on käsitelty edellisen kauden toteumaa. Edellisen viiden vuoden pentueita tarkasteltaessa suurilta osin pentueet täyttivät jalostussuosituksen terveysvaatimukset. Jalostussuosituksen näyttely- ja käyttötulosvaatimusten osalta on tavallisempaa, että käyttötulos jää puuttumaan. Suurin osa jalostuskoirista täyttää näyttelytulosvaatimuksen. Tämän hetkisen tilanteen valossa näyttelytulokset ja käyntimäärät ovat pysyneet sileäkarvaisella noutajalla erinomaisella tasolla.

Käyttöominaisuuksissa on nähtävissä laskua sekä osallistumismäärissä että tulostasossa. Taipumuskoe mittaa sileäkarvaisen noutajan taipumuksia noutajana. Taipumuskoevaatimus on säilytettävä jalostussuosituksissa, jotta rodun luonne säilyy rodunomaisena ja koirilla on mahdollisuuksia edelleen kehittyä alkuperäisen käyttötarkoituksensa mukaisesti metsästyskoiriksi.

Taipumuskokeiden osalta näyttäisi olevan yhteys sillä, mitkä suositukset ovat suhteessa suoraan jalostukseen käytettävien koirien tasoon. Rotuyhdistys päätti vuonna 2013 ottaa käyttöön pentuvälitykseen listan pentueista, jotka eivät täytä jalostustyöohjeen vaatimuksia. Tämä mahdollisti pentueiden, joilla ei ole minkäänlaisia tuloksia, välityksen rotuyhdistyksen kautta. On huomattavissa tämän jälkeistä selkeää laskua pentueiden tasossa, mikä tulee ilmi erityisesti vanhempien käyttötuloksen puuttumisen osalta.

JALOSTUKSEN KÄYTETYMPIEN KOIRIEN TASO

Jalostukseen käytetyimpiä koiria arvioitiin ottamalla huomioon 20 käytetyintä urosta ja narttua. Käytetyimpien koirien jälkeläismäärät ylittävät uroksilla yksilön suositellun, elinikäisen jälkeläismäärän 2-3% rajan. Yli 5% rajan ylittävät kaksi käytetyintä urosta. Nartuissa 6 käytetyintä narttua ylittävät 3% rajan.

Uroksista 30% (6 urosta) on periyttänyt vähintään 20% lonkaniveldysplasiasairaita pentuja. Kyynär- ja polvinivelten tutkiminen on vähäisempää ja sairaiden jälkeläisten määrä myös vähäisempi. Urosten jalostusindeksiä tarkastellessa rodun keskiarvoa (luku 100) parempia on 60% (12 urosta). Indeksiluvun kannalta, mitä enemmän luku yrittää rodun keskiarvon (100), sitä parempi yksilö on jalostuksen kannalta.

Nartuista 50% on lonkkien indeksiluvulta parempia tai yhtä hyviä kuin rodun keskiarvo. 30% nartuista on jättänyt lonkaniveldysplasian suhteen vähintään 20% sairaita pentuja. Kyynär- ja polvinivelten tutkimusten osalta tulos on vastaavanlainen kuin uroksilla. Sekä uroksissa että nartuissa joidenkin koirien osalta silmänsairaiden jälkeläisten prosentuaalinen osuus nousee korkeaksi. Sileäkarvaisilla noutajilla tämä yleensä johtuu silmänsairauksista, jotka eivät sokeuta koira tai ole este sen jalostuskäytölle.

Kymmenen vuoden tarkastelujakson aikana käytetyimmistä 20 uroksesta viimeisimmäksi voimassa olleen jalostustyöohjeen vaatimukset rakenteelle (vähintään EH) ja käyttöominaisuuksille (vähintään NOU1) täyttää 19 urosta. Yksi uros täyttää näyttelytulosaatimuksen, mutta siltä puuttuu käyttötulos. Uroksista 18 ylittää selkeästi ulkomuodollisen vaatimuksen ja niistä on muotovalioita 15 kpl ja lopuilla kolmella on näyttelyistä erinomainen tai SERT. Käyttöominaisuuksien osalta kahdeksalla uroksella täytyy vähimmäisvaatimus (NOU1). Neljällä on tulos noutajien metsästyskokeen alokasluokasta, neljällä avoimesta luokasta ja kolmella voittajaluokasta.

Käytetyimmistä nartuista yhdellä on EH näyttelyistä ja muilla ERI tai korkeampi palkinto. Muotovalioita on seitsemän. Koira, jolla on EH, on käyttövalio. Nartuista 15 täyttää työohjeen käyttötulosvaatimuksen ja niillä on vähintään NOU1-tulos. Näistä kaksi on käyttövalioita, kahdella tulos voittajaluokasta, kolmella tulos avoimesta luokasta ja kuudella alokasluokasta. Mikäli nartulta puuttuu käyttötulos, on sillä näyttelyistä ERI tai SERT.

Sekä urosten että narttujen jälkeläisiä tarkasteltaessa eniten taipumuskokeisiin menee ja hyväksytyin tuloksen metsästyskokeissa saa palkittujen koirien jälkeläiset. Käytetyimpien urosten jälkeläisissä ero ei ole niin selvä. Kuitenkin, jos yli 40% jälkeläisistä on saanut hyväksytyin taipumuskoetuloksen, on isällä tai emällä metsästyskoetus vähintään ALO1. Käytetyimmistä uroksissa ei ole koiria, joiden jälkeläisten hyväksytyin taipumuskoemäärä olisi alle 10%. Lisäksi huomataan käytetyimpien narttujen osalta, että jos nartulla ei ole hyväksytyä taipumuskoetulosta, on NOU1-tuloksen saaneiden jälkeläisten osuus pieni 0-11%. Tämä voi selittyä osin myös nartun omistajan eli pentujen kasvattajan vaikutuksella.

JALOSTUKSEN TAVOITTEET

Uudessa JTO:ssa tavoitteet on laadittu viiden eri osa-alueen alle, joita ovat terveys ja lisääntyminen, jalostuspohja, käyttäytyminen ja luonne, käyttöominaisuudet sekä ulkomuoto ja rakenne.

Terveys ja lisääntyminen

- 1 Ylläpitää sileäkarvaisten noutajien hyvää tilannetta lonkka- ja kyynärpäädysplasian osalta. Tutkimustulokset ja -määrät pyritään pitämään samalla tasolla.
- 2 Selvittää sileäkarvaisten noutajien todellinen tilanne patellaluksaation osalta ja saada tietoa nuorena diagno-soiduista koirista. Tutkimustulokset ja -määrät pyritään pitämään samalla tasolla.
- 3 Kartoittaa sileäkarvaisten noutajien spondyloosisairastuvuutta. Lisäksi pyritään estämään sairauden yleistyminen koirakannassa.
- 4 Säilyttää sileäkarvaisten noutajien hyvä silmäterveys ja silmätutkimusmäärät. Tavoitteena on myös selvittää sileäkarvaisten noutajien glaukoomasairastuvuutta ja saada enemmän tutkimustuloksia gonioskopiatutkimuksista.
- 5 Nostaa sileäkarvaisten noutajien elinikää sekä vähentää syöpäsairastuvuutta.
- 6 Säilyttää rodun hyvät lisääntymisominaisuudet. Tavoitteenä on koira, jolla on normaali lisääntymisvietti, ja joka synnyttää ja hoitaa pennut normaalisti.

Jalostuspohja

- 1 Olemassa olevan jalostuspohjan laaja hyödyntäminen.
- 2 Välttää samojen sukujen yhdistämistä.
- 3 Suomalaisten koirien laajempi käyttö jalostukseen.
- 4 Uusien ja harvinaisempien sukujen käyttö jalostukseen.
- 5 Eri urosten käyttö tulee pitää jatkossakin tasaisena.
- 6 Koko populaation käsittävä, väistämättä tapahtuva sukusiitoksen kasvu pyritään pitämään mahdollisimman pienenä: kasvunopeus ei saisi olla enemmän kuin 0,25 % vuodessa. Uroksen jälkeläisten määrä ei saisi ylittää 5%:a rekisteröidyistä pennuista yhdessä sukupolvessa.

Käyttäytyminen ja luonne

- 1 Ylläpitää sileäkarvaisten noutajien avointa ja ystävällistä luonnetta.
- 2 Saada mitattua tietoa sileäkarvaisten noutajien luonteesta ja käyttäytymisestä sekä lisätä sileäkarvaisten noutajien luonnetesti- ja MH-koekäyntejä.

Käyttöominaisuudet

- 1 Säilyttää sileäkarvaisten noutajien käyttöominaisuudet hyvänä metsästyskoirana.
- 2 Lisätä taipumuskokeisiin osallistuvien koirien määrää ja kasvattaa taipumuskokeiden läpäisymäärää.
- 3 Lisätä metsästyskokeisiin osallistuvien koirien määrää ja kasvattaa hyväksytyjen tuloksien osuutta.
- 4 Lisätä A-koekäyntejä sekä WT-käyntejä.

Ulkomuoto

- 1 Rodun ulkomuodon ja tunnistettavuuden säilyttäminen ja ulkomuodollisen tason parantaminen.
- 2 Oikean koon ja vahvuuden saaminen koiriin.
- 3 Vähentää liikuntavirheitä. Huomioidaan rotumääritelmän mukaiset etu- ja takaosan kulmaukset ja oikea lantion asento.
- 4 Lisätä oikealinjaisia, jaloja päitä. Vähentää silmäluomiongelmia sekä lisätä riittävää vahvuutta alaleukoihin ajatellen käyttötarkoitusta ja kulmahampaiden sijoittumista.

TAVOITTEISIIN PYRKIMINEN

Rotujärjestön asettamiin tavoitteisiin on mahdollista päästä ainoastaan silloin, kun mahdollisimman suuri osa kasvattajista ja koiranomistajista saadaan sitoutumaan niihin. Tällä hetkellä suuri osuus kasvattajista on hyväksynyt yhteisesti sovitut pelisäännöt. Siitä on osoituksena, että valtaosa tehtävistä jalostusyhdistelmistä täyttää jalostustoimikunnan asettamat ehdot hyväksynnälle.

Jotta kasvattajat ja tavalliset koiranomistajat motivoituisivat koko rodun kehittämiseen, heidän tulisi voida kokea, että he saavat vastavuoroisesti jotain takaisin toteuttaessaan yhteisiä tavoitteita. Tästä on esimerkkinä jalostustyöohjeen täyttävän yhdistelmän pääsy rotujärjestön pentuvälitykseen. Jalostustoimikunnan säännöllisesti julkaisemat tilastot, artikkelit sekä jalostukseen liittyvät tilaisuudet ovat myös osa palvelua, josta kasvattajat ja koiranomistajat hyötyvät.

Koiranomistajia kannustetaan osallistumaan terveystarkastuksiin, kokeisiin ja näyttelyihin, jotta saataisiin mahdollisimman laajasti tietoa rodun terveydestä ja muista ominaisuuksista. Rotujärjestö tukee koirien selkävauksia ja silmien gonioskopia-tutkimuksia. Rotujärjestö seuraa jatkuvasti koirien terveystilannetta sekä julkaisee asiaan liittyvää tietoa ja tilastoja. Mikäli kannassa ilmenee vakavia sairauksia, niiden leviäminen pyritään estämään ennen niiden muuttumista ongelmaksi. Kasvattajien ja koiranomistajien toivotaan ilmoittavan sairauksista avoimesti.

kuva (c) Sanni Väyrynen

Taipumus- ja metsästyskoetuloksista pyritään kokoamaan tilastoja ja yhteenvedoja, joiden avulla käyttöominaisuuksien kehitystä seurataan. Rotujärjestön yhtenä tarkoituksena ja tavoitteena on rodun alkuperäisten käyttöominaisuuksien säilyttäminen. Tähän pyritään uusien kasvattajien valistamisella, kannustamisella pennunostajien liittämiseen rotujärjestön jäseniksi ja mm. jalostuspäivien järjestämisellä. Yksittäisellä kasvattajalla on halutessaan suuri mahdollisuus valistaa pentujen omistajia rodun alkuperäisestä käyttötarkoituksesta ja ohjata heitä kouluttamaan koiraansa sekä osallistumaan vähintään noutajien taipumuskoeseen.

Rotujärjestö tarjoaa sileäkarvaisten noutajien omistajille vuosittain muutamia koulutustapahtumia, joissa harjoitellaan rodunomaisiin kokeisiin kokeneiden harrastajien ohjauksessa. Harjoitusryhmiä on niin vasta-alkajille kuin pidempään harrastaneille koiran ohjaajille ja koirille. Järjestö pyrkii hankkimaan vuosittain kouluttajia myös mm. muista Pohjoismaista, jolloin koulutusten kiinnostavuus pysyy korkeana ja varsinkin kokeneille harrastajille voidaan tarjota uusia ideoita harjoittelemiseen.

Rotujärjestö järjestää myös taipumus- ja B-metsästyskokeita eri puolella Suomea ja niihin osallistumiseen on sileäkarvaisten noutajien omistajilla etuoikeus. Kauden päätapahtuman eli flattimestaruuden, mestaruuden yhteydessä pidettävien juni-orimestaruuden ja kisälliluokan mestaruuden arvostus sekä tapahtuman kiinnostavuus pyritään pitämään korkeana tulevaisuudessakin.

Koirien ulkomuotoa pyritään parantamaan lisäämällä kasvattajien tietoutta oikeasta rotutyypistä ja terveestä rakenteesta. Rotujärjestö järjestää vuosittain erikoisnäyttelyyn, johon pyritään saamaan tuomareiksi rodun kasvattajia tai muita asiantuntijoita erityisesti rodun kotimaasta Iso-Britanniasta. Myös epävirallisia näyttelyjä järjestetään mahdollisuuksien mukaan (kesäleirin Open Show). Rotujärjestön toimesta järjestetään vuosittain erikoiskoulutusta rotuun laajentaville ja rodusta kiinnostuneille ulkomuototuomareille. Kennelliiton jalostustarkastus otetaan tulevaisuudessa käyttöön ainakin soveltuvin osin.

JALOSTUSTYÖOHJE SILEÄKARVAISILLE NOUTAJILLE

YLEISET JA EETTISET OHJEET

Kasvattaja on perehtynyt sileäkarvaiseen noutajaan ja sen historiaan sekä on tietoinen rodun käyttötarkoituksesta. Kasvattaja on perehtynyt sileäkarvaisen noutajan rodunomaiseen työskentelytapaan seuraamalla taipumuskoetta, metsästyskoetta tai käytännön metsästystilannetta tai mieluiten osallistumalla niihin. Hän pyrkii myös kasvatusyössään ylläpitämään sileäkarvaisen noutajan metsästyskäyttöominaisuuksia. Hän käyttää jalostukseen hyväluonteisia, terveitä, tervarakenteisia ja rotutyypillisiä yksilöitä. Arkaa, aggressiivista tai muuten rodulle epätyypillistä koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Kasvattaja ottaa siitosyhdistelmää suunnitellessaan huomioon rodussa ja käyttämiensä jalostusyksilöiden suvuissa esiintyvät erityisesti perinnölliset, mutta myös muut sairaudet ja viat. Kasvattaja tuntee rodun populaation rakenteen ja pyrkii käyttämään jalostukseen myös harvinaisia sukulinjoja sekä leventämään rodun geenipohjaa. Kasvattajan tulisi käyttää jalostukseen vain sellaisia koiria, jotka pystyvät lisääntymään normaalilla tavalla. Jalostusarvoa määritettäessä kiinnitetään huomiota koiran oman laadun lisäksi myös sen sukulaisten ja erityisesti jälkeläisten laatuun. Kasvatustoiminnan tavoitteena on terve ja rodunomainen sileäkarvainen noutaja.

Kasvattaja on rotujärjestön ja Kennelliiton jäsen ja sitoutuu noudattamaan niiden sääntöjä sekä toimii Kennelliiton koirarekisteriohjeen mukaisesti kaikissa koiranpitoon liittyvissä asioissa. Kasvattajan toivotaan liittävän pennunostajat rotujärjestön jäseniksi. Kasvattaja valitsee pennuille kodit, joissa niistä huolehditaan psyykkisesti ja fyysisesti hyvin, ja joissa sileäkarvaiselle noutajalle voidaan tarjota riittävästi virikkeitä ja toimintaa. Kasvattaja kertoo pennunostajille terveystutkimuksista ja rodunomaisesta harrastus- ja koulutustoiminnasta. Hän antaa pennunostajille kattavat kirjalliset hoito- ja ruokintaohjeet. Jalostustoimikunta kerää tietoa sekä tukee ja auttaa kasvattajia. Se pyrkii suunniteltujen yhdistelmien kohdalla huomioimaan kasvattajan omat toivomukset ja tavoitteet. Jos kasvattaja pyytää toimikunnalta urosehdotuksia, hän valitsee itse tarjotuista vaihtoehdoista.

Kasvattaja vastaa aina itse tekemistään yhdistelmistä ja kasvatusyönsä tuloksista. Jalostustiedustelu on lähetettävä jalostustoimikunnan sihteerille hyvissä ajoin (miehellään vähintään kaksi kuukautta) ennen nartun oletettua juoksua.

YHDISTELMILLE ASETETUT VAATIMUKSET

Yhdistelmä, joka täyttää jalostustyöohjeen vaatimukset, hyväksytään rotuyhdistyksen pentuvälitykseen. **Pentue voidaan ottaa pentuvälitykseen myös, mikäli sillä on puutteita sillä edellytyksellä, että kyseessä on yksi puute koskien käyttö- tai näyttelytulosta** (molemmilla vanhemmilla on kuitenkin oltava hyväksytty näyttelytulos) **tai sukusiitoskerrointa, joka ei kuitenkaan saa ylittää 6,25 %:a.** Tuloksen puuttuminen tai sukusiitoskerroimen ylitys ilmoitetaan selvästi pentuvälityksessä pentueen kohdalla.

1. Terveys

- A- tai B-lonkat TAI lonkkaindeksi yli 100.
- Silmätarkastuslausunto, joka on astutusohjelmalla enintään 24 kk vanha.
- Kyynärpääläusunto 1.1.2005 jälkeen syntyneille koirille ja polviläusunto 1.1.2009 jälkeen syntyneille koirille. Ulkomaisessa omistuksessa olevilta uroksilta ei vaadita kyynärpäätä tai polviläusuntoa.
- Koiraa, jolla on todettu jokin vakava sairaus (esimerkiksi vakava allergia, epilepsia tai sydänvika), ei saa käyttää jalostukseen.
- Nartun alaikäraja astutusohjelmalla 24 kk.
- Ei hyväksytä keinosiemennettynä suoritettua yhdistelmää, jos siemennys on tehty koirien haluttomuuden vuoksi.

2. Luonne ja käyttöominaisuudet

- Hyväksytysti suoritettu noutajien taipumuskoetta molemmilla vanhemmilla.
- Yli kymmenen vuotiaan uroksen käyttäminen voidaan hyväksyä ilman koetulosta.
- Ulkomaisen uroksen kohdalla sovelletaan koiran kotimaan rotuyhdistyksen käyttökoetta vaatimusta.
- Arkaa, aggressiivista tai muuten rodulle luonteeltaan epätyypillistä koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

3. Ulkomuoto

- Molemmilla vanhemmilla näyttelystä vähintään laatuarvostelu EH, joka on saatu vähintään 15 kk:n iässä.

4. Rodun populaation rakenne ja sukusiitosaste

- Sukusiitoskerroin ei saa olla yli 3,125 %. Laskentaan käytetään kuutta sukupolvea.
- Ei hyväksytä saman yhdistelmän toistamista, jos aiemmassa pentueessa on neljä tai enemmän pentuja.
- Yksittäisen koiran pentuemäärä neljä. Poikkeuksena yli 8-vuotiaalle urokselle hyväksytään viides pentue. Kun uroksella on kolme Suomessa rekisteröityä pentuetta, tulee niistä olla lonkkakuvattuna 50 % ennen kuin seuraava pentue voidaan hyväksyä. Esimerkki: Uroksella on kolme pentuetta, joissa on kussakin 8 pentua = 24 jälkeläistä. Ennen seuraavan pentueen hyväksymistä näistä vähintään 12:lla on oltava lonkkalausunto.
- Nartun kokonaispentuemäärä enintään kolme pentuetta.

SUOSITUKSET

1. Terveys

- Terveet (0/0) kyynärpäät ja polvet.
- Yhdistelmän lonkkaindeksien keskiarvo vähintään 100.
- Nartun ikä alle 6 vuotta ensimmäisellä astutuskerralla.
- Nartun ikä alle 8 vuotta astutusohjelmalla.
- Uroksen alaikäraja astutusohjelmalla 18 kk.

2. Luonne ja käyttöominaisuudet

- Tulokset noutajien metsästyskokeista erittäin suositeltavia.
- Tulos luonnetestistä, MEJÄ-kokeesta tai muusta kokeesta suositeltava.

3. Ulkomuoto

- Vanhemmilla näyttelystä laatuarvostelu ERI.

4. Populaation rakenne ja sukusiitosaste

- Nartun edellisestä pentueesta tulee 50% olla lonkkakuvattu ennen seuraavaa astutusta.
- Jalostukseen pyritään käytettävän useita eri sukulinjoja ja hyödynnetään suomalaista koirakantaa monipuolisesti.
- Suositellaan, että yhdistelmissä käytetään monipuolisesti erisukuisia koiria, siten että samalle nartulle käytettäisiin erisukuisia uroksia ja uros astuisi narttuja erilaisista sukulinjoista. Esimerkki: ei suositella nartulle käytettäväksi isää ja poikaa tai uroksen astuvan sisaruksia, puolisisaruksia jne.

MUUTA HUOMIOITAVAA

- Nartun ja uroksen jälkeläisten terveystiedot tarkistetaan aina ennen seuraavaa astutusta.
- Ulkomaille myytyjä tai alle vuoden ikäisenä kuolleita jälkeläisiä ei lasketa mukaan terveysseurantaan, jos asiasta on ilmoitettu jalostustoimikunnalle.

kuva (c) Marianne Forsell

Narttu	Synt.	pennut	Lonkat Tutkittu %	Sairas %	Oma lonkka-indeksi	Kyynär-nivelet Tutkittu %	Sairas %	Polvet Tutkittu %	Sairas %	Silmät Tutkittu %	Sairas %	NOU Yritysten lkm	NOU1
ALMANZA CHOCOLATE CHEESECAKE (SERT/ALO3)	1997	44	75%	27%	89	43%	16%	5%*		64%	18%	19	14
ALMANZA UNFORGETTABLE AT MEI DAN (MVA/ALO2)	1999	42	74%	39%	89	52%	9%	7%*		67%	18%	8	8
BLACKPICKS MAYBE TOMORROW (SA/NOU0)	1996	40	15%	0%	111	10%	0%	2%*		5%*		0	0
TAKA-TAPIOLAN PIKI (MVA/AVO1)	1995	38	66%	12%	98	29%	0%	3%*		34%	15%	7	4
MEI DAN HAUkansilmä (SERT/ALO1)	2000	34	50%	12%	102	47%	0%	26%	0%	38%	0%	10	7
HARVAHAMPAAN DO-DID-DONE (MVA/ALO1)	2006	29	79%	9%	97	76%	0%	72%	0%	59%	6%	12	9
PIKESTAR'S FATEFUL FANTASY (SERT)	2002	27	37%	10%	74	37%	10%	0%*		22%	33%	4	3
TAKA-TAPIOLAN FANI (ERI/VO1)	2004	27	59%	0%	114	48%	0%	26%	14%	33%	11%	10	9
TAKA-TAPIOLAN KATA (EH/KVA)	2008	27	48%	0%	112	48%	0%	37%	0%	30%	12%	7	5
BLACKPICKS UNIQUE FOR ME (MVA/ALO1)	2003	26	96%	8%	106	88%	9%	77%	0%	54%	21%	16	11
ARTNEMISFLAT ARWEN (ERI/-)	2004	25	24%	33%	110	24%	0%	0%*		16%	0%	0	0
CHICCOXEN CHANSON D'AMOUR (MVA/NOU1)	2000	25	84%	29%	84	84%	10%	60%	0%	68%	12%	8	5
BLACKPICKS PRESENT FOR ME (MVA/AVO2)	1998	25	100%	4%	100	88%	5%	68%	0%	76%	47%	11	9
ZEBULONS WINDY PEG (VASERT/KVA)	2005	23	78%	11%	111	78%	6%	65%	0%	78%	6%	16	14
HEILURIHÄNNÄN NAME ME JAFFA (SERT/ALO2)	2001	23	78%	28%	96	74%	0%	61%	0%	65%	0%	3	3
PEARLY COAT BUNYAN SWEET TIGER (VASERT/AVO1)	2001	23	78%	17%	84	74%	24%	35%	0%	43%	60%	10	7
FINNFLATS BIANCA (MVA/NOU1)	2007	23	39%	22%	96	39%	0%	22%	0%	35%	12%	1	0
MEI DAN SHUITU (3*SERT/-)	2002	22	36%	12%	81	36%	0%	9%*		27%	17%	2	2
BEAUTY NIGHTS BLUE JEAN (SERT/-)	2007	22	32%	0%	103	23%	0%	9%*		27%	33%	1	0
TAKA-TAPIOLAN MERISILJA (ERI/VOI2)	2000	22	95%	5%	114	73%	0%	36%	0%	59%	38%	11	10

Uros	Synt.	pennut	Lonkat Tutkittu %	Sairas %	Oma lonkka-indeksi	Kyynär-nivelet Tutkittu %	Sairas %	Polvet Tutkittu %	Sairas %	Silmät Tutkittu %	Sairas %	NOU Yritysten lkm	NOU1
SNIFFENS METSÄVIRNA (MVA/ALO1)	1995	61	49%	7%	113	36%	0%	13%	0%	38%	30%	19	17
ZEBULONS FRIIA RIO TRAP (EH/VOI3)	2003	50	66%	3%	111	60%	0%	36%	0%	38%	21%	13	11
CAMWOOD XTRA CHOCOLATE BAILEY (SERT/NOU1)	2000	43	63%	37%	68	44%	0%	16%	0%	51%	0%	9	6
BRIGHTSTART NODDY (MVA/ALO2)	2002	41	85%	0%	111	78%	3%	68%	0%	66%	22%	19	14
TOFFEDREAMS SCUFF'N PUFF (MVA/ALO1)	2004	37	68%	4%	117	68%	0%	49%	0%	51%	5%	14	10
FLATTS NINAS RAGAZZI (MVA/NOU1)	1998	38	82%	6%	106	74%	0%	29%	0%	58%	14%	15	6
PEARLY COAT BUNYAN SWIMMING TIGER (ERI/VOI2)	2001	36	78%	18%	72	72%	4%	31%	9%	31%	55%	21	18
SNIFFENS SCHUBERT (MVA/ALO1)	1998	36	86%	29%	99	75%	0%	58%	0%	72%	12%	18	16
FLAT GARDEN'S ANDREW X I I (MVA/NOU1)	2005	34	65%	14%	99	65%	0%	41%	0%	50%	24%	9	5
INKWELLS FINAL GUESS (MVA/AVO2)	2000	36	78%	7%	115	72%	4%	44%	0%	53%	16%	10	7
BLACKLEADER'S FAITHFUL FELLOW (MVA/AVO1)	2001	34	44%	27%	95	44%	0%	21%	0%	38%	31%	8	6
VARSANGENS ELLIOT NESS (MVA/NOU1)	2002	33	85%	7%	102	85%	0%	55%	0%	58%	26%	9	6
LABONICA BORDEAUX (MVA/NOU1)	2005	33	82%	19%	91	76%	0%	55%	0%	48%	6%	9	8
TOFFEDREAMS CHERRY GARCIA (MVA/NOU1)	2003	33	61%	25%	101	52%	0%	27%	0%	42%	36%	10	7
BLISSFIRE'S BIGWIG (MVA/NOU1)	1998	33	73%	8%	106	52%	0%	24%	0%	45%	20%	9	7
BRANCHALWOOD MACHRIEBAY (SERT/-)	1999	33	73%	33%	83	48%	6%	21%	0%	55%	22%	10	6
ALMANZA SHARP SHOOTER (MVA/AVO3)	1999	33	94%	10%	102	88%	3%	85%	0%	91%	13%	21	19
BATZI'S KNOCK OUT (EH/VO1)	2005	31	52%	6%	104	52%	6%	39%	0%	35%	45%	14	14
TOFFEDREAMS TOOT'N FLUTE (MVA/NOU1)	2001	30	93%	7%	100	73%	5%	50%	0%	73%	14%	15	11
MAJAKKASAAREN VII-RUS (MVA/AVO1)	2003	31	61%	21%	95	58%	6%	23%	0%	32%	50%	7	5

TERVEYSTIEDOT 2014

Tutkittavien sairauksien osalta rodun tilanne vaikuttaa erinomaiselta. Koiria tutkitaan paljon ja tulokset ovat hyviä. Lonkkien osalta terveitä (asteet A–B) koiria on nuoremmassa sukupolvissa yli 90%. Kyynärnivelet- ja polvitilastot ovat erinomaisia ja jalostuksesta sulkevia silmämerkintöjä on huomattavan vähän. Rodun hankalain terveysongelma on syöpä. Se on suurin yksittäinen kuolinsyy, joka laskee rodun keskimääräistä elinikää. Suurin osa flateista kuolee edelleen syöpäsairauksiin.

Sairauden ilmoitukset

Vuoden 2014 aikana jalostustoimikunnalle on ilmoitettu 12 terveystietoa, joista kolme on ilmoitettu myös julkiselle sairauslistalle. Näistä ilmoituksista kaksi koski selkälöydöksiä, spondyloosia ja nikamaväljen kaventumaa, kaksi ilmoitusta tuli epilepsiasta, kaksi allergiasta, niveliä koskevia ilmoituksia oli kaksi, osteokondroosista ja nivelrikosta, yksi sydänsairaus ilmoitettiin ja se oli dilatoiva kardiomyopatia. Erilaisia syöpäsairauksia ilmoitettiin viisi ja yksi histiosytooma.

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hengitystiesairaus	11 vuotta 10 kuukautta	1
Hermostollinen sairaus	11 vuotta 0 kuukautta	1
Immunologinen sairaus	7 vuotta 7 kuukautta	1
Kasvainsairaudet, syöpä	8 vuotta 9 kuukautta	26
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	10 vuotta 5 kuukautta	2
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	2 vuotta 9 kuukautta	1
Luusto- ja nivelsairaus	9 vuotta 2 kuukautta	2
Muu sairaus, jota ei ole listalla	5 vuotta 4 kuukautta	4
Selkäsairaus	9 vuotta 5 kuukautta	2
Sydänsairaus	5 vuotta 4 kuukautta	1
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	11 vuotta 10 kuukautta	6
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	8 vuotta 5 kuukautta	2
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	15 vuotta 5 kuukautta	10
Kaikki yhteensä	9 vuotta 11 kuukautta	59

Diagnoosi	Esiintymiä
CEA, coloboma, todettu	2
Distichiasis, todettu	219
Ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia	1
Ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia	1151
Ektooppinen cilium, todettu	19
Iris coloboma, diagnoosi avoin	1
Kaihin laajuus, kohtalainen	2
Kaihin laajuus, lievä	20
Katarakta, jonka sijaintia ei ole määritelty, epäilyttävä	10
Katarakta, jonka sijaintia ei ole määritelty, todettu	6
Kortikaalinen katarakta, epäilyttävä	2
Kortikaalinen katarakta, todettu	10
Linssin etuosan saumalinjan katarakta, epäilyttävä	7
Linssin etuosan saumalinjan katarakta, todettu	57
Makroblepharon, epäilyttävä	3
Makroblepharon, todettu	21
Muu verkkokalvon sairaus, todettu	2
Muu vähämerkityksellinen kaihi, todettu	1
Määrittelemättömiä ylimääräisiä ripsiä/karvoja, todettu	66
Nukleaarinen katarakta, epäilyttävä	1
Näköhermon coloboma, todettu	13
PHTVL/PHPV, diagnoosi avoin	9
PHTVL/PHPV, sairauden aste 1	2
PHTVL/PHPV, sairauden aste 2 - 6	1
Posteriori polaarinen katarakta, epäilyttävä	1
PPM, diagnoosi avoin	16
PPM, iris-iris, todettu	3
PPM, iris-kornea, todettu	1
Punktaatti katarakta, todettu	6
Puutteellinen kyynelkanavan aukko, todettu	2
RD, geograafinen, todettu	2
RD, multifokaali, todettu	3
Sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio, todettu	1
Silmäluomen sisäänpäin kiertyminen, epäilyttävä	1
Silmäluomen sisäänpäin kiertyminen, todettu	5
Silmäluomen ulospäin kiertyminen, todettu	19
Silmätarkastus ja gonioskopiatutkimus, fibrae latae todettu	4
Silmätarkastus ja gonioskopiatutkimus, laminae todettu	11
Silmätarkastus ja gonioskopiatutkimus, oclusio todettu	1
Silmätarkastus ja gonioskopiatutkimus, terve	35
Trichiasis, todettu	1

Kuolinsyyt

Vuoden 2014 aikana jalostustietokantaan on ilmoitettu 59 kuolinsyytä koirille ja ilmoitettujen koirien keskimääräinen elinikä on ollut 9 vuotta 11 kuukautta. Suurin kuolinsyy on ollut erilaiset syöpäsairaudet, joita ilmoitettiin 26 kappaletta.

Terveystutkimukset

Lonkatutkimusprosentit eri vuosina syntyneiden sukupolvien koirilla on pysynyt korkealla tasolla. Pientä lastua kuitenkin on vuonna 2011 ja 2012 syntyneiden koirien osalla, näillä kuvausprosentti on 66%. Vuonna 2009 ja 2010 syntyneistä flateista on kuvattu 70% ja vuonna 2008 syntyneistä 75%. Vuonna 2013 syntyneistä on kuvattu tällä hetkellä 55%. Lonkatutkimustulosten osalta tulostaso on jatkanut nousua. Sairaita koiria on vähemmän. Lonkkatilanne ylipäättään rodulla on erinomainen. Sairaiden koirien osuus (lonkka-asteet C–E) eri vuonna syntyneissä koirissa on laskenut ja nuorimmissa sukupolvissa (vuonna 2011–2013 syntyneet) tasoa 9–5%.

Vuosi	A	B	C	D	E
2006	136	68	15	6	0
2007	137	68	20	8	1
2008	152	45	12	2	0
2009	133	27	11	3	0
2010	87	43	16	3	0
2011	124	47	12	2	0
2012	109	43	14	1	0
2013	90	19	4	1	1

Kyynärniveltutkimusprosentti on pysynyt myös korkealla tasolla. Vuonna 2010–2013 syntyneistä koirista on tutkittu 65% ja vuonna 2014 syntyneistä tähän mennessä 55%. Sairaiden koirien osuus (asteet 1–3) on eri vuosina 0–3%. Vuonna 2012–2014 syntyneistä kyynärtutkittuista koirista 100% on terveitä.

Polviniveltilastot ovat niin ikään erinomaisen hyviä. Polvitutkituista flateista yli 98% on terveitä. Tämä antaa osin liian positiivien kuvan tilanteesta, sillä tilastoissa ei näy alle vuoden ikäisenä polvioireilleet leikatut tai polvian vuoksi lopetetut pennut.

Noin puolet flateista käyvät silmätutkimuksessa. Nuorimmilla sukupolvilla yleisin silmämerkintä koskee ylimääräisiä silmäripsiä. Vanhemmissa sukupolvissa Y-saumakataraktan osuus kasvaa. Gonioskopia-tutkimuksia tehdään edelleen vähän flateilla, vaikkakin tutkimusaihetta olisi flateilla esiintyvän glaukoman vastustamiseksi. Jalostuksesta sulkevia silmänsairauksia todetaan huomattavan vähän flateilla.

JALOSTUSTIEDUSTELUT 2014

Kennel, kasvattaja	Kasvattaja	Uros	Narttu	Huom!/ tiedoksi	Sukusiitos% (6 sukupolv.)
Black Hugh's	Tiina Sudensalmi	Harvahampaan Just My Luck	Whizzbang's Cream D'cocoa	Hyväksytty	0,54 %
Blackpepon	Tarja Kolkka	Blackpepon One Cliff	Flatgold's An Eternal Fire	Hylätty. Nartulta puuttuu NOU1	3,71 %
Buumin	Mari Elo	Flat Garden's Jens XXVI	Sniffens Lumienkeli	Hylätty. Urokselta puuttuu koetulos.	0,00 %
Drömvargens	Kirsi Launomaa	Taka-Tapiolan Kaijun Poika	Friia Agnar Smilla	Hyväksytty	0,00 %
<i>Ei kennelinimeä</i>	Sari Suvanto	Wheatold Tom Kitten	Trephlip Night Sky Lass	Hyväksytty	0,00 %
<i>Ei kennelinimeä</i>	Satu Eklund	Emkristina's Do The Mu	Batzi's Oban Alltime	Hylätty. Nartulla ei ole riittävä tulosta näyttelyistä.	2,24 %
Emkristina's	Tiina-Maarit Kisonen	Emkristina's Gauroth Ned Arain	Emkristina's Hantaywee Abeque	Hyväksytty	2,64 %
Filurin	Tiina Pikkuaho	Kivarin Kasimir	Munkhaven Almo Billi	Hyväksytty	0,00%
Finnflats	Tuula Ehrman	Quills Pochard	Finnflats Bianca	Hyväksytty	0,00 %
Flatkiss	Christina Kiuru	Flatkiss Explosion Edison	Nerelius Secret Garden	Hyväksytty	2,24 %
Flatkiss	Christina Kiuru	Flatkiss Explosion Edison	Nerelius Secret Garden	Hyväksytty (uusinta)	2,24 %
Flatout	Camilla Peura	Velvet Hunters Pontiac Firebird	Flatout Fabulous	Hyväksytty	0,00 %
Flatts	Benita Björklund	Jay-Jay's Iceman	Flatts Kellys Happy Girl	Hylätty Nartulta ja urokselta puuttuu NOU1	1,01 %
Fusstails	Marjut Ritala	Quills Pochard	Fusstail's Ravenclaw	Hylätty. Nartulta puuttuu NOU1 tulos	0,2 %
Happyhunt	Mari Olkkonen	Taka-Tapiolan Fiun Tahvo	Happyhunt Duck Deliverer	Hyväksytty	0,20 %
Harvahampaan	Mikko Saastamoinen	Altaflats Hurricane Warning	Harvahampaan Fool Or Clever	Hyväksytty.	0,00 %
Harvahampaan	Mikko Saastamoinen	Almana Barbour Goodiebag	Harvahampaan Ingen-Inget-Inga	Hyväksytty	0,59 %
Heilurihännän	Kirsi ja Asko Nieminen	Heilurihännän Cool Water Man	Dakotaspirit Vado Al Massimo	Hylätty. Sukusiitoskerroin on liian korkea.	6,48 %
Heilurihännän	Kirsi ja Asko Nieminen	Castlerock's Simply Magic	Heilurihännän Fuel For Life	Hylätty. Urokselta puuttuu koetulos	0,00%
Huntstar	Satu Saarinen ja Piia Piiparinen	Whizzbang's Hit Or Miss	Sniffens Syysaurinko	Hyväksytty	0,65 %
Kohta-ahon	Sonja Pelkonen	Emkristina's Fenriz Felamaere	Harvahampaan Go-Went-Gone	Hyväksytty	0,20 %
Kulteen	Reija Lesonen	Zebulons Forever Dorado	Batzi's Saison Blanche	Hyväksytty	0,78 %
Kvarntorpet's	Birgitta Hällsten-Pada	Elvenpath's Storm Warning	Conover's Xample Of Pleasure	Hyväksytty	1,56 %
Majakkasaaren	Minna Latva	Majakkasaaren Louis Cognac	Majakkasaaren Petty	Hyväksytty	0,88 %
Majakkasaaren	Minna Latva	Majakkasaaren Mother's Finest	Majakkasaaren Kerttuli	Hylätty. Nartulta puuttuu NOU1 tulos.	4,55 %
Majakkasaaren	Minna Latva	Flatts Nikki's Ferrari	Majakkasaaren Kerttuli	Hylätty. Nartulta puuttuu NOU1 tulos.	0,74 %
Majakkasaaren	Minna Latva	Majakkasaaren Louis Cognac	Majakkasaaren Petty	Hyväksytty	0,88 %
Majakkasaaren	Minna Latva	Bruno Nemunas	Majakkasaaren Ilo Ilona	Hyväksytty	0,10 %
Morrini	Riitta Niemelä	Flat Power Fly Caster	Toffedreams Rainmaker	Hyväksytty	1,42 %
Myrskylinnun	Heidi ja Tarmo Wacklin	Fowl Reed's Blackpool	Taka-Tapiolan Bertta	Hyväksytty	0,20 %

JALOSTUSTIEDUSTELUT 2014

Kennel, kasvattaja	Kasvattaja	Uros	Narttu	Huom!/ tiedoksi	Sukusiitos% (6 sukupolv.)
Ninjatahden	Satu Marins	Fowl Reed's Blackpool	Kvicksans Heaven can Wait	Hyväksytty	2,15 %
Noanarkin	Kaija Leinonen	Noanarkin Nereis Virens	Noanarkin Tringa Totanus	Hylätty. Nartulta puuttuu NOU1 tulos	0,39 %
Noanarkin	Kaija Leinonen	Noanarkin Nereis Virens	Noanarkin Topaza Pella	Hyväksytty	0,39 %
Noanarkin	Kaija Leinonen	Flat Castle's Gwyrdd Diwrnod	Noanarkin Nucras Delandii	Hyväksytty	0,00 %
Oak Barrel's	Riitta Nikko	Spader Damens Generous Grouse	Anmich Frodo Doch-An-Doris	Hyväksytty	0,00 %
Oak Barrel's	Riitta Nikko	Meitas Mezzoforte Mackan	Anmich Frodo Doch-An-Doris	Hyväksytty	0,29 %
Oak Barrel's	Riitta Nikko	Meitas Mezzoforte Mackan	Anmich Frodo Doch-An-Doris	Hyväksytty (uusinta)	0,29 %
Oak Barrel's	Riitta Nikko	Meitas Mezzoforte Mackan	Sniffens My Love	Hyväksytty	0,00%
Omskakas	Sari Alho	Flatgold's Black Zar	Omskakas Nu Eller Aldrig	Hyväksytty	0,00 %
Palokallion	Heli Pitkäljärvi	Taka-Tapiolan Fiun Tahvo	Regale Razza Recife	Hyväksytty	0,59 %
Rossinmäen	Markus Rossi	Almanza Barbour Goodiebag	Rossinmäen Columba Oenas	Hylätty Nartulta puuttuu NOU1- tulos	1,03 %
Rossinmäen	Markus Rossi	Batzi's Dark Brandy	Rossinmäen Columba Oenas	Hylätty Nartulta puuttuu NOU1-tulos Urokselta puuttuu riittävä NÄY-tulos	2,39 %
Skönhets	Mikaela Vuoristo	Quills Pochard	Skönhets Brillant Diamant	Hylätty Nartulta puuttuu NOU1 tulos	1,56 %
Sniffens	Miia Suppanen	Waternuts High And Mighty	Metsäviran Kentuckian Snow	Hyväksytty	0,00%
Sniffens	Miia Suppanen-Olkola	Compendio Arville	Sniffens Lounatuuli	Hyväksytty	0,00 %
Trollskogen	Mia Karttunen	O'Flanagan Tiger Chili	Toffedreams Galaxy	Hyväksytty	0,00 %

REKISTERÖINNIT 2014

Vuonna 2014 syntyneet ja rekisteröidyt pentueet

Jalostustoimikunta käsitteli viime vuonna 46 jalostustiedustelua, joista 2014 syntyneistä hyväksytyjä yhdistelmiä oli 20, hylättyjä 5 ja tiedustelua ei tehnyt 7. Työohjeen ehdot täyttävät yhdistelmät on merkitty *-merkillä.

Jotta yhdistelmä saa maininnan hyväksytty, sen tulee täyttää jalostustyöohjeessa yhdistelmille asetetut vähimmäisvaatimukset. Lisäksi rotujärjestö toivoo, että kasvattaja pyrkii noudattamaan annettuja suosituksia. Vaatimukset koskevat suomalaisten omistuksessa olevia koiria, ja ulkomaiset koirat käsitellään aina tapauskohtaisesti.

Vaatimukset:

- A- tai B-lonkat TAI lonkkaindeksi yli 100
- Silmätarkastuslausunto, joka on astutushetkellä enintään 24 kk vanha
- Kyynärpääläusunto 1.1.2005 jälkeen syntyneille koirille ja polviläusunto 1.1.2009 jälkeen syntyneille koirille
- Koira, jolla on todettu jokin vakava sairaus (esimerkiksi vakava allergia, epilepsia tai sydänvika), ei saa käyttää jalostukseen
- Nartun alaikäraja astutushetkellä 24 kk.
- Hyväksytysti suoritettu noutajien taipumuskoe molemmilla vanhemmilla.
- Näyttelystä vähintään laatuarvostelu EH (entinen 1. palkinto) molemmilla vanhemmilla, joka on saatu vähintään 15 kk:n iässä.
- Sukusiitoskerroin ei saa olla yli 6,25 %. Laskentaan käytetään kuutta sukupolvea.
- Uroksen kokonaisjälkeläismäärä on enintään 5 % Suomessa syntyneistä pennuista yhden sukupolven aikana. Kun uroksella on kolme Suomessa rekisteröityä pentuetta, tulee niistä olla lonkkakuvattuna 50 % ennen kuin seuraava pentue voidaan hyväksyä

Esimerkki: Uroksella on 3 pentuetta, joissa on kussakin 8 pentua = 24 jälkeläistä. Ennen seuraavan pentueen hyväksymistä näistä vähintään 12:lla on oltava lonkkalausunto.

- Nartun kokonaispentuemäärä enintään kolme pentuetta.

Suosituks:

- Terveet (0/0) kyynärpäät ja polvet
- Yhdistelmän lonkkaindeksien keskiarvo vähintään 100
- Nartun ikä alle 6 vuotta ensimmäisellä astutuskerralla
- Nartun ikä alle 8 vuotta astutushetkellä
- Uroksen alaikäraja astutushetkellä 18 kk.
- Tulokset noutajien metsästyskokeista erittäin suositeltavia
- Tulos luonnetestistä, MEJÄ-kokeesta tai muusta kokeesta suositeltava
- Toisella näyttelystä ERI, toisella vähintään EH.
- Sukusiitoskerroin alle 3,125 %. Laskentaan käytetään kuutta sukupolvea.
- Nartun edellisestä pentueesta tulee 50 % olla kuvattu ennen seuraavaa astutusta.
- Jalostukseen pyritään käyttämään useita eri sukulinjoja.

Nartun ja uroksen jälkeläisten terveystiedot tarkistetaan aina ennen seuraavaa astutusta ja asiasta tiedotetaan kasvattajalle. Ulkomaille myytyjä tai alle vuoden ikäisenä kuolleita jälkeläisiä ei lasketa mukaan terveysseurantaan, jos asiasta on ilmoitettu jalostustoimikunnalle. Mikäli tiedusteluihin liittyy jotain poikkeavaa (poikkeuslupa), tehdään päätökset tapauskohtaisesti. Poikkeustapauksissa jalostustoimikunta voi myöntää hyväksynnän myös yhdistelmälle, joka ei täytä kaikkia jalostustyöhöihin vaatimuksia.

*ALLIKON, Mikkonen Henna, Oulu
s. 17.02.2014 0,10% 1+3

isä	FI JVA BLACKPEPOON GIN KNOCK OUT	
	A/A 0/1 0/0 VOI3 NOU1 EH	
emä	FI JVA FLATHOUNDS EXPECT FIRE	
	A/A 0/0 0/0 VOI0 VASERT	
uros	ALLIKON TULEN VOIMA	musta
narttu	ALLIKON TULINEN LEMPI	musta
narttu	ALLIKON TULISIELU	musta

*BIEHKAN, Saastamoinen Jori, Numminen
s. 7.3.2014 0,01% 2+9

isä	BATZI'S KNOCK OUT	
	A/A 0/0 0/0 VOI1 EH	
emä	TAKA-TAPIOLAN KAIJUN-TYTTÖ	
	A/A 0/0 0/0 VOI2 EH	
uros	BIEHKAN VIETERI	musta
uros	BIEHKAN VIREENI	musta
narttu	BIEHKAN AIHEEN-ILO	musta
narttu	BIEHKAN ERI-HOTTI	musta
narttu	BIEHKAN ILO	musta
narttu	BIEHKAN SUHINA	musta
narttu	BIEHKAN SUKKULA	musta
narttu	BIEHKAN VALOMERKKI	musta
narttu	BIEHKAN VEKKULIINA	musta
narttu	BIEHKAN VILKKU	musta
narttu	BIEHKAN VIPU	musta

*BLACKPEPOON, Kolkka Tarja, Valkeala
s. 23.2.2014 2,00% 3+2

isä	FI MVA FÄGELTORPS KORKKI KUNGSÖRN	
	A/A 0/0 0/0 VOI2 FI MVA	
emä	BLACKPEPOON GIN LEMON	
	A/A 0/0 0/0 NOU1 ERI	
uros	BLACKPEPOON LEMON CAP	musta
uros	BLACKPEPOON LEMON FLASH	musta
uros	BLACKPEPOON LEMON TWIST	musta
narttu	BLACKPEPOON LEMON DROP	musta
narttu	BLACKPEPOON LEMON HILL	musta

BUUMIN, Elo Mari, Tuononen Henna ja Sivonen Anne, Joensuu
s. 6.8.2014 0,92% 5+6

isä	SE JVA FLATGARDEN'S JENS XXVI,	RUOTSI
emä	FI MVA SNIFFENS LUMIENKELI	
	A/A 116 0/0 0/0 NOU1 FI MVA	
uros	BUUMIN I AM STILL STANDING	musta
uros	BUUMIN IN THE BLACK JACKET	musta
uros	BUUMIN IN THE SAME BOAT	musta
uros	BUUMIN IT IS A KNOCKOUT	musta
uros	BUUMIN ITS NOT ROCKETSIENCE	musta
narttu	BUUMIN ICE PRINCESS	musta
narttu	BUUMIN ICING ON THE CAKE	musta
narttu	BUUMIN IF THE SHOE FITS	musta
narttu	BUUMIN IN A NUTSHELL	musta
narttu	BUUMIN IN THE AIR	musta
narttu	BUUMIN IN THE PINK DRESS	musta

*CELTAIR, Juvén Jenni, Jämsänkoski
s. 12.5.2014 1,14% 2+6

isä	FI MVA STARWORKERS ROCK MY WORLD	
	A/A 105 0/0 0/0 ALO- FI MVA	
emä	FI MVA CELTAIR CASHEL KATE	
	A/A 105 0/0 0/0 ALO0 FI MVA	
uros	CELTAIR BECAUSE WE CAN	musta
uros	CELTAIR ROUND AND ROUND	musta
narttu	CELTAIR ANYTHING GOES	musta
narttu	CELTAIR IT'S SO EASY	musta
narttu	CELTAIR PIECE OF ME	musta
narttu	CELTAIR SPARK IN THE DARK	musta
narttu	CELTAIR STORYTIME	musta
narttu	CELTAIR WHAT ABOUT NOW	musta

*FLATKISS, Kiuru Christina, Lahti
s. 17.10.2014 2,92% 0+6

isä	FI MVA EE MVA FLATKISS EXPLOSION EDISON	
	A/A 109 0/0 0/0 NOU1 FI MVA	
emä	FI MVA NERELIUS SECRET GARDEN	
	A/A 98 0/0 0/0 NOU1 FI MVA	
narttu	FLATKISS HALLOWEEN SLICKCHICK	musta
narttu	FLATKISS HEAVY WILD THING	musta
narttu	FLATKISS HILARIOUS HIGH-FIVE	musta
narttu	FLATKISS HONEY BOO-BOO	musta
narttu	FLATKISS HOOLIGAN TWISTER	musta
narttu	FLATKISS HOTTEST GO-GETTER	musta

*FLATOUT, Peura Camilla, Vantaa
s. 1.7.2014 0,40% 5+6

isä	C.I.E DE MVA DE (VDH) MVA NL JMVA LU JMVA DE JMVA DE JMVA (VDH) VELVET HUNTERS PONTIAC FIREBIRD HOLLANTI	
emä	FLATOUT FABULOUS	
	A/A 112 0/0 0/0 NOU1 VASERT	
uros	FLATOUT GOOGLE CHROME	musta
uros	FLATOUT GOOGLE DRIVE	musta
uros	FLATOUT GOOGLE IMAGES	musta
uros	FLATOUT GOOGLE MAPS	musta
uros	FLATOUT GOOGLE PLAY	musta
narttu	FLATOUT GOOGLE ANALYTICS	musta
narttu	FLATOUT GOOGLE DOCS	musta
narttu	FLATOUT GOOGLE EARTH	musta
narttu	FLATOUT GOOGLE IT	musta
narttu	FLATOUT GOOGLE MAIL	musta
narttu	FLATOUT GOOGLE PLACES	musta

FLATTS, Björklund Benita, Bennäs
s. 3.5.2014 0,61% 2+3

isä	GUNPOINT'S POCKET ROCKET	
	A/A 93 0/0	
emä	FLATTS NIKKIS FAME	
	A/A 108 0/0 NOU0 ERI	
uros	FLATTS FAMES BILLY KID	musta
uros	FLATTS FAMES BROWN KENNY	maksa
narttu	FLATTS FAMES KARELYN	musta
narttu	FLATTS FAMES KAYLIN	musta
narttu	FLATTS FAMES KERRY	musta

*FILURIN, Pikkuaho Tiina, Kiiminki
s. 23.4.2014 0,78% 2+4

isä	ZEBULONS FOREVER DORADO	
	A/A 0/0 0/0 VOI1 VASERT	
emä	BATZI'S SAISON BLANCHE	
	B/A 0/0 0/0 AVO3 EH	
uros	FILURIN BANZAI	musta
uros	FILURIN BUSHIDO	musta
narttu	FILURIN BANG-A-BOOMERANG	musta
narttu	FILURIN BAZOOKA	musta
narttu	FILURIN BETTY BOOB	musta
narttu	FILURIN BOOM SHAKALAKA	musta

*HARVAHAMPAAN, Saastamoinen Mikko, Hämeenlinna
s. 10.10.2014 1,96% 6+3

isä	ALTAFLATS HURRICANE WARNING	
	RUOTSI	
emä	C.I.B FI MVA LT MVA HARVAHAMPAAN FOOL OR CLEVER	
	A/A 109 0/0 0/0 ALO2 C.I.B	
uros	HARVAHAMPAAN MR COLORADO	musta
uros	HARVAHAMPAAN MR INDIANA	musta
uros	HARVAHAMPAAN MR KENTUCKY	musta
uros	HARVAHAMPAAN MR OKLAHOMA	musta
uros	HARVAHAMPAAN MR TENNESSEE	musta
uros	HARVAHAMPAAN MR VIRGINIA	musta
narttu	HARVAHAMPAAN MISS MISSISSIPPI	musta
narttu	HARVAHAMPAAN MISS MISSOURI	musta
narttu	HARVAHAMPAAN MISS MONTANA	musta

HEILURIHÄNNÄN, Nieminen Kirsi ja Asko,
Saarentaus

s.	17.4.2014	2,01%	7+2
isä	SE MVA(N) V-12 CASTLEROCK SIMPLY MAGIC RUOTSI		
emä	C.I.B C.I.E FI MVA EE MVA SI MVA RU MVA RKFV HEILURIHÄNNÄN FUEL FOR LIFE A/A 0/0 0/0 ALO1 C.I.B		
uros	HEILURIHÄNNÄN CARLOW	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN KILDARE	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN KILKENNY	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN LIMERICK	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN ROSCOMMON	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN TIPPERARY	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN WEXFORD	musta	
narttu	HEILURIHÄNNÄN CLARE	musta	
narttu	HEILURIHÄNNÄN MAYO	musta	

HEILURIHÄNNÄN, Nieminen Kirsi ja Asko,
Saarentaus

s.	8.4.2014	6,57%	7+1
isä	C.I.E FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA BALT V-14 HEILURIHÄNNÄN COOL WATER MAN A/A 0/0 0/0 AVO0 C.I.E		
emä	C.I.B FIN MVA DAKOTASPIRIT VADO AL MASSIMO B/B 0/0 ALO3 C.I.B		
uros	HEILURIHÄNNÄN BE COOL MAN	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN COOL AND EASY	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN COOL AND HAPPY	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN COOL FOR SURE	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN COOL TO BE ME	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN I'M SO COOL	musta	
uros	HEILURIHÄNNÄN WANNA BE COOL	musta	
narttu	HEILURIHÄNNÄN COOL AND CLEVER	musta	

*HUNTSTARS, Saarinen Satu ja Piiparinen Piia,
Koria

s.	23.2.2014	2,04%	2+5
isä	C.I.B C.I.E POHJ TVA POHJ MVA FIN MVA SE MVA DK MVA FI TVA EE MVA LT MVA SE TVA NO TVA LT JMVA LV JMVA EE JMVA LT JV-07 EEV-14 EEV-14 SEVV-14 FLAT POWER CRIMINAL INTENT A/A 0/0 0/0 AVO2 C.I.B		
emä	C.I.B C.I.E FI MVA EE MVA LVJV-10 SNIFFENS LUMITAHTI A/A 0/0 0/0 AVO0 C.I.B		
uros	HUNTSTARS GREAT MOGUL	musta	
uros	HUNTSTARS HOPE	musta	
narttu	HUNTSTARS HEART OF ETERNITY	musta	
narttu	HUNTSTARS KOH-I-NOOR	musta	
narttu	HUNTSTARS NUR-AL-AIN	musta	
narttu	HUNTSTARS PREMIER ROSE	musta	
narttu	HUNTSTARS TIFFANY	musta	

*KORVEN AKAN, Koivisto Riitta, Jämsä

s.	1.3.2014	0,78%	4+5
isä	TAKA-TAPIOLAN EKKU A/A 0/0 0/0 AVO1 SERT		
emä	KORVEN AKAN ILOSANOMA A/A 0/0 0/0 NOU1 EH		
uros	KORVEN AKAN HAISULI	musta	
uros	KORVEN AKAN HEMULI	musta	
uros	KORVEN AKAN HERRA VIRKKUNEN	musta	
uros	KORVEN AKAN HOSULI	musta	
narttu	KORVEN AKAN PRIMADONNA	musta	
narttu	KORVEN AKAN TI-TI-UU	musta	
narttu	KORVEN AKAN TIUHTI	musta	
narttu	KORVEN AKAN TUITTU	musta	
narttu	KORVEN AKAN TUU-TIKKI	musta	

*KVARNTORPET'S, Hällsten-Pada Birgitta &
Pada Alf

s.	10.5.2014	1,56%	4+5
isä	FI MVA ELVENPATH'S STORM WARNING A/A 113 0/0 0/0 AVO1 FI MVA		
emä	FI MVA CONOVER'S XAMPLE OF PLEASURE B/B 93 0/0 0/0 NOU1 FI MVA		
uros	KVARNTORPET'S POCKETFUL OF SAND	musta	
uros	KVARNTORPET'S SANDLOVER	musta	
uros	KVARNTORPET'S SANDMAN	musta	
uros	KVARNTORPET'S SANDSTARTER	musta	
narttu	KVARNTORPET'S CIRCLES IN THE SAND	musta	
narttu	KVARNTORPET'S SANDBLOWER	musta	
narttu	KVARNTORPET'S SANDCORN	musta	
narttu	KVARNTORPET'S SANDSTORM	musta	
narttu	KVARNTORPET'S SANDVIRVEL	musta	

*MAJAKKASAAREN, Latva Minna, Kaarina

s.	18.10.2014	1,17%	4+6
isä	FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA LT JMVA EE JMVA MAJAKKASAAREN LOUIS COG NAC A/A 0/0 0/0 NOU1 FI MVA		
emä	EE MVA MAJAKKASAAREN PETTY P A/A 0/0 0/0 OK NOU1 ERI		
uros	MAJAKKASAAREN NEKKU T	maksa	
uros	MAJAKKASAAREN NESTORI KETTU T	maksa	
uros	MAJAKKASAAREN NIPSU T	maksa	
uros	MAJAKKASAAREN NOPPA ORAVA T	maksa	
uros	MAJAKKASAAREN NUUSKAMUIKKUNEN T	musta	
narttu	MAJAKKASAAREN NELLI KARAMELLI T	maksa	
narttu	MAJAKKASAAREN NETTA NEILIKKA T	maksa	
narttu	MAJAKKASAAREN NIISKUNEITI T	musta	
narttu	MAJAKKASAAREN NOVA NOUGAT T	maksa	
narttu	MAJAKKASAAREN NÄKYMÄTÖN NINNI T	musta	
narttu	MAJAKKASAAREN NÄTTI NÄKKÄRI T	maksa	

*MAJAKKASAAREN, Latva Minna, Kaarina

s.	14.6.2014	4,99%	3+2
isä	MAJAKKASAAREN MOTHER'S FINEST A/A 0/0 0/0 NOU1 SA		
emä	EE MVA LV MVA MAJAKKASAAREN KERTTLI B/B 0/0 0/0 NOU1 ERI		
uros	MAJAKKASAAREN RAFAEL ENKELI	musta	
uros	MAJAKKASAAREN RIKHARD LEJONAMIELI	musta	
uros	MAJAKKASAAREN ROSVO ROOPE	musta	
narttu	MAJAKKASAAREN RANTAHIEKAN RINSESSA	maksa	
narttu	MAJAKKASAAREN RUSKAN REIVITÄR	maksa	

*MAJAKKASAAREN, Latva Minna, Kaarina

s.	26.3.2014	2,74%	3+4
isä	EE MVA MAJAKKASAAREN GISMUND A/A 0/0 0/0 OK NOU1		
emä	FI MVA EE MVA EE JMVA MAJAKKASAAREN LYYLI LEHTOKURPPA B/A 0/0 0/0 NOU1 FI MVA		
uros	MAJAKKASAAREN QUUKKELI	musta	
uros	MAJAKKASAAREN QUUNARI	musta	
uros	MAJAKKASAAREN QUUTTI	musta	
narttu	MAJAKKASAAREN QUUNSÄDE	musta	
narttu	MAJAKKASAAREN QUURANKUKKA	musta	
narttu	MAJAKKASAAREN QUUROSÄDE	musta	
narttu	MAJAKKASAAREN QUUSAMA	musta	

MEI DAN, Kajander Nada, Förby

s.	14.12.2013	0,38%	3+3
isä	ANDWALLS BLACK PRINCE RUOTSI		
emä	MEI DAN MUMSFRÖKEN A/A 98 0/0 0/0		
uros	MEI DAN PARRETT	musta	
uros	MEI DAN THAMES	musta	
uros	MEI DAN WITHAM	musta	
narttu	MEI DAN ARUN	musta	
narttu	MEI DAN DEE	musta	
narttu	MEI DAN NENE	musta	

MEI DAN, Kajander Nada, Förby

s.	10.5.2014	1,67%	3+6
isä	NO MVA HEMPTH'S VALLY-VIC NORJA		
emä	DAKOTASPIRIT LOVE HANGOVER AT MEI DAN B/B 0/0 0/0 SERT		
uros	MEI DAN BRIE	musta	
uros	MEI DAN MASCARPONE	musta	
uros	MEI DAN PARMIGIANO	musta	
narttu	MEI DAN AURA	musta	
narttu	MEI DAN CAMEMBERT	musta	
narttu	MEI DAN MOZZARELLA	musta	
narttu	MEI DAN PECORINO	musta	
narttu	MEI DAN RACLETTE	musta	
narttu	MEI DAN RICOTTA	musta	

METSÄNPEITON, Vihavainen Satu, Majavesi

s.	21.3.2014	1,07%	1+4
isä	MAJAKKASAAREN MOTHER'S FINEST A/A 0/0 0/0 NOU1 SA		
emä	METSÄNPEITON VENLA-VELLAMO B/B 0/0 0/0 ERI		
uros	METSÄNPEITON SISU	musta	
narttu	METSÄNPEITON KONTIO-TAR	musta	
narttu	METSÄNPEITON MERIKARHU-TAR	musta	
narttu	METSÄNPEITON OTSO-TAR	musta	
narttu	METSÄNPEITON URHO-TAR	maksa	

*MYRSKYLINNUN, Wacklin Heidi ja Tarmo,
Äänekoivisto

s.	11.6.2014	0,46%	5+4
isä	FI MVA FI TVA EE MVA FOWL REED'S BLACKPOOL A/A 110 0/0 0/0 VOI2 FI MVA		
emä	TAKA-TAPIOLAN BERTA A/A 112 0/0 0/0 NOU1 VASERT		
uros	MYRSKYLINNUN HUMMELS	musta	
uros	MYRSKYLINNUN MÜLLER	musta	
uros	MYRSKYLINNUN NEUER	musta	
uros	MYRSKYLINNUN SCHWEINSTEIGER	musta	
uros	MYRSKYLINNUN ÖZIL	musta	
narttu	MYRSKYLINNUN KHEDIRA	musta	
narttu	MYRSKYLINNUN KLOSE	musta	
narttu	MYRSKYLINNUN KRAMER	musta	
narttu	MYRSKYLINNUN KROOS	musta	

*MYRSKYLINNUN, Wacklin Heidi ja Tarmo,
Äänekoivisto
s. 11.6.2014 0,46% 5+4

isä	FI MVA FI TVA EE MVA FOWL REED'S BLACK POOL A/A 110 0/0 0/0 VOI2 FI MVA
emä	TAKA-TAPIOLAN BERTA A/A 112 0/0 0/0 NOU1 VASERT
uros	MYRSKYLINNUN HUMMELS musta
uros	MYRSKYLINNUN MÜLLER musta
uros	MYRSKYLINNUN NEUER musta
uros	MYRSKYLINNUN SCHWEINSTEIGER musta
uros	MYRSKYLINNUN ÖZIL musta
narttu	MYRSKYLINNUN KHEDIRA musta
narttu	MYRSKYLINNUN KLOSE musta
narttu	MYRSKYLINNUN KRAMER musta
narttu	MYRSKYLINNUN KROOS musta

*NINJATÄHDEN, Marins Satu, Lappeenranta
s. 1.9.2014 2,59% 5+4

isä	FI MVA FI TVA EE MVA FOWL REED'S BLACK POOL A/A 110 0/0 0/0 VOI2 FI MVA
emä	FI MVA KVICKSANS HEAVEN CAN WAIT A/A 101 0/0 0/0 ALOO FI MVA
uros	NINJATÄHDEN BLACK BULLET musta
uros	NINJATÄHDEN BLACK HAWK musta
uros	NINJATÄHDEN BLACK RIVER musta
uros	NINJATÄHDEN BLACK SAMURAI musta
uros	NINJATÄHDEN BLACK SMOKE musta
narttu	NINJATÄHDEN BLACK HEAVEN musta
narttu	NINJATÄHDEN BLACK ROSE musta
narttu	NINJATÄHDEN BLACK SWAN musta
narttu	NINJATÄHDEN BLACK UNIQUE musta

PEPPERMENT, Koskinen Anneli, Lahti
s. 19.1.2014 4,12% 2+8

isä	FIN JVA PEPPERMENT DEEDEE DEPUSSY A/A 0/0 0/0 NOU1 EH
emä	FIN JVA PEPPERMENT TEMPERS TIFANI A/A 0/0 0/0 OK EH
uros	PEPPERMENT TIFANI ROB ROY musta
uros	PEPPERMENT TIFANI ROY ROGERS musta
narttu	PEPPERMENT TIFANI ABRIL MEI musta
narttu	PEPPERMENT TIFANI GINGER MEI musta
narttu	PEPPERMENT TIFANI GISELLA MEI musta
narttu	PEPPERMENT TIFANI GLORIA MEI musta
narttu	PEPPERMENT TIFANI KISKIS MEIMEI musta
narttu	PEPPERMENT TIFANI PIPPER MEI musta
narttu	PEPPERMENT TIFANI TRICIA MEI musta
narttu	PEPPERMENT TIFANI XIMENA MEI musta

*REGALE RAZZA, Haverinen Anne,
Paltamo
s. 27.4.2014 0,67% 3+2

isä	BLACKPICKS BLACK POPEDA A/A 0/0 0/0 AVOO EH
emä	REGALE RAZZA RECOLETA A/A 0/0 0/0 ALO3 EH
uros	REGALE RAZZA R'GUN BAIKAL musta
uros	REGALE RAZZA R'GUN BELMONT musta
uros	REGALE RAZZA R'GUN BROWNING musta
narttu	REGALE RAZZA R'GUN BENELLI musta
narttu	REGALE RAZZA R'GUN BERETTA musta

SALASANA, Ulvinen Piia, Lempi
s. 1.7.2014 3,57% 4+3

isä	SALASANA JOYINTHEBOY A/A 101 0/0 0/0 NOU1 SERT
emä	SALASANA SNOW MOON A/A 104 0/0 0/0 NOU0 EH
uros	SALASANA DONEHOGAWA musta
uros	SALASANA MINNINNEWAH musta
uros	SALASANA TAKODA musta
uros	SALASANA YANSA maksa
narttu	SALASANA CATORI maksa
narttu	SALASANA PAUWAWU maksa
narttu	SALASANA WAKANDA maksa

SILESTON, Nevala Jukka ja Karjalainen Tarja,
Rantsila
s. 3.12.2013 2,79% 4+4

isä	SILESTON VUVUZELA B/A 0/0 ERI
emä	SILESTON ILTALENTO A/A 0/0 0/0
uros	SILESTON YLEISMIES musta
uros	SILESTON YLIOTE musta
uros	SILESTON YLIVOIMA musta
uros	SILESTON YLTIÖPÄÄ musta
narttu	SILESTON YKKÖNEN musta
narttu	SILESTON YKSILÖ musta
narttu	SILESTON YLLÄRI musta
narttu	SILESTON YSTÄVÄ musta

SKÖNHETS, Vuoristo Mikaela, Vehmaa
s. 19.6.2014 1,56% 7+4

isä	FI MVA QUILLS POCHARD A 0/0 0/0 NOU1 FI MVA
emä	SKÖNHETS BRILJANT DIAMANT A/A 105 0/0 0/0 NOU0 SERT
uros	SKÖNHETS MIDSOMMAR BLÄKLOCKA musta
uros	SKÖNHETS MIDSOMMAR KLÖVER musta
uros	SKÖNHETS MIDSOMMAR KRÄKVICKER musta
uros	SKÖNHETS MIDSOMMAR LUPIN musta
uros	SKÖNHETS MIDSOMMAR PRÄSTKRAGE musta
uros	SKÖNHETS MIDSOMMAR TULPAN musta
uros	SKÖNHETS MIDSOMMAR ÄNGSNÄVA musta
narttu	SKÖNHETS MIDSOMMAR NATTVIOL musta
narttu	SKÖNHETS MIDSOMMAR PRIMULA musta
narttu	SKÖNHETS MIDSOMMAR ROS musta
narttu	SKÖNHETS MIDSOMMAR VIOL musta

*SNIFFENS, Suppanen-Olkkonen Miia, Espoo
s. 5.4.2014 0,42% 4+5

isä	FI KVA NO KVA WATERNUTS HIGH AND MIGHTY NORJA
emä	FI MVA EE MVA METSÄVIRNAN KENTUCKIAN SNOW A/A 0/0 0/0 VOI2 FI MVA
uros	SNIFFENS ALPPIEN JÄÄKIDE musta
uros	SNIFFENS ALPPIEN LAKEA JÄÄ musta
uros	SNIFFENS ALPPIEN LUMIMIES musta
uros	SNIFFENS ALPPIEN PUUTERI musta
narttu	SNIFFENS ALPPIEN HUIPPU musta
narttu	SNIFFENS ALPPIEN IKIJÄÄ musta
narttu	SNIFFENS ALPPIEN KUUNSÄDE musta
narttu	SNIFFENS ALPPIEN LAVIINI musta
narttu	SNIFFENS ALPPIEN TUULI musta

TAKA-TAPIOLAN, Takala Tapio, Mänttä
s. 24.1.2014 0,20% 9+3

isä	FILURIN FLIPFLOP A/A 0/0 0/0 AVO2 VASERT
emä	FI KVA TAKA-TAPIOLAN KATA A/B 0/0 0/0 FI KVA EH
uros	TAKA-TAPIOLAN LAKI musta
uros	TAKA-TAPIOLAN LAKU musta
uros	TAKA-TAPIOLAN LARI musta
uros	TAKA-TAPIOLAN LEEVI musta
uros	TAKA-TAPIOLAN LEKA musta
uros	TAKA-TAPIOLAN LENNI musta
uros	TAKA-TAPIOLAN LOPPI musta
uros	TAKA-TAPIOLAN LUKA musta
uros	TAKA-TAPIOLAN LÖKI musta
narttu	TAKA-TAPIOLAN LILA musta
narttu	TAKA-TAPIOLAN LOTTA musta
narttu	TAKA-TAPIOLAN LULU musta

*(ei kennelnameä), Suvanto Sari, Vihtijärvi
s. 1.10.2014 0,00% 4+4

isä	WHEATHOLD TOM KITTEN B/B 97 0/0 0/0 ALOO ERI
emä	TREPHILIP NIGHT SKY LASS B/B 95 0/0 0/0 NOU1 SA
narttu	AMAELOFHOPE musta
narttu	HANIELOFJOY musta
narttu	LUMIELOFEARTH musta
narttu	VALOELOFPIECE musta
uros	ARIELOFNATURE musta
uros	MIKAELOFSTRENGHT musta
uros	RAFAELOFHEALING musta
uros	SAMUELOFCOURAGE musta

(ei kennelnameä)
s. 29.1.2014 0,82 5+8

isä	GUNPOINT'S POCKET ROCKET A/A 0/0 NOU1
emä	SILESTON ILTATÄHTI B/B 0/0
narttu	NAMU musta
narttu	NANA maksa
narttu	NASU musta
narttu	NEELA musta
narttu	NIILA musta
narttu	NINNI musta
narttu	NITA maksa
narttu	NOMI maksa
uros	NALLE musta
uros	NEMO musta
uros	NIILO musta
uros	NOA musta
uros	NORRIS musta

TUONNIT

BURPHAM SECRET LOVE s. 14.9.2013
i. DOWNSTREAM FAIR AND SQUARE FOR BURPHAM JW
e. BRANCHALWOOD ROSA WATER FOR BURPHAM
kasv. Ray & Lyn Strudwick, Iso-Britannia

ZEBULONS JOY s. 8.12.2013
i. JASPER UMBRA FIDA
e. FILURIN FAME
kasv. Åke Fuchs, Ruotsi

CONOVER'S THE QUEEN s. 17.4.2013
i. SE JVA CONOVER'S WILD WINCHESTER
e. CONOVER'S XTRA FLOW
kasv. Marie & Reine Hansson, Ruotsi

FLATHAM'S FINN HÄÄJM s. 20.2.2014
i. FI MVA SE MVA(N) PMJV-11 FLATHAM'S BASHLI BÖSHBÅO
e. SE MVA(N) FLATHAM'S NÅOLA HÄÄL EEL VÅ LIIV
kasv. Gunilla & Bernt Berglund, Ruotsi

MINGUS UMBRA FIDA s. 17.4.2013
i. FLATGOLD'S BREAKING THE RULES RILEY
e. HILARIA UMBRA FIDA
kasv. Anke Wolf, Saksa

LUSTANS PRACTICAL JOKE s. 23.2.2014
i. SE JVA DIMANZ DUST OF DIAMOND
e. SE JVA LUSTANS NEW STYLE
kasv. Karin & Thomas Holmgren, Ruotsi

O'FLANAGAN STRACCIATELLA s. 25.5.2014
i. C.I.B C.I.E CH MVA SI MVA AT MVA HR MVA ARCHIE
e. EPICE DU VAL DES GRANGES
kasv. Lena Hägglund, Ruotsi

TREPHILIP NIGHT SKY LASS s. 13.10.2009
i. FRIVOLOUS FRITTER
e. TREPHILIP RIVER TRIX
kasv. V S Wellfair, Iso-Britannia

NEW TIME LADY FROM LOUSIANA BASTETA s. 6.3.2014
i. FI MVA RAVENCRAIG EXPLORER
e. FI MVA LT MVA METSÄVIRNAN KENTUCKIAN LILY
Liettua

TOFFEDREAMS PILGRIM s. 8.12.2012
i. FI MVA TOFFEDREAMS OCEAN'S ELEVEN
e. FI MVA O'FLANAGAN HÄLL ANDAN
kasv. Lena & Claes Sundqvist, Ruotsi

BLACK MICA'S LESS IS MORE
BLACK MICA'S LADY OF THE LAKE s. 12.2.2014
i. STEELRIVER BLAZIN HOT AT BLACKTOFT
e. SE MVA(N) BLACK MICA'S FOR GOD'S SAKE
kasv. Cecilia & Linda Edberg, Ruotsi

STARZ MERILEND EVA-VICTORIA
STARZ MERILEND EROFEY s. 31.1.2014
i. FI MVA METSÄVIRNAN KENTUCKIAN WOLF
e. C.I.B RU MVA BY MVA RU JMVA STARZ MERILEND OUE
AWESOM POSSUM
kasv. Maria Lunnikova & Evgeny Andreev, Venäjä

ENGSBODA BEST GUEST FROM WEST s. 14.5.2014
i. NO MVA NOJV-11 FAB FOUR'S FEEL THE WIND
e. I'M HOT YOU'RE NOT BLACK BRIANTA
kasv. Tina Engström, Ruotsi

DARK DEVOTION HIP ZEST ZONE s. 17.8.2013
i. TREVORSILK GALAXY STARLIT
e. SK MVA DARK DEVOTION HIP SWEET SENSATION
kasv. Louisianne Schmit, Alankomaat

STRAIGHT FLUSH GALLIANO HOT SHOT s. 1.4.2014
i. FLATGOLD'S BLACK ZAR
e. SE KVA STRAIGHT FLUSH YAVA
kasv. Carina & Tomas Sjögren, Ruotsi

NERELIUS BEAUTIFUL DISASTER s. 23.1.2014
i. SEJV-12 FLAT CASTLE'S EXY WESTBOUND SIGN
e. NERELIUS EDGE OF GLORY
kasv. Joakim & Mikael Nerelius, Ruotsi

AKTIIVISIMMAT KASVATTAJAT VUONNA 2014

Jos halutaan edistyä jalostustyössä, täytyy tietää, mikä on niiden ominaisuuksien taso, joita halutaan parantaa. Tähän taas voidaan päästä, kun tietoa ja tuloksia on mahdollisimman paljon ja kattavasti kaikista flateista – sekä hyviä että huonoja!

Jalostuksen tavoiteohjelma ja jalostustyöohje antavat pohjaksi hyvän ohjenuoran, jossa on otettu huomioon rodunjälöstyksen kulmakivet: terveys, käyttöominaisuudet, luonne ja ulkomuoto. Ihan kaikille ominaisuuksille ei vielä löydy käyttökelpoisia mittareita, mutta jo nykyisillä virallisilla tutkimus-, koe- ja näyttelytuloksilla saadaan paljon tietoa rodun tilanteesta. Jos kaikki kasvattajat sitoutuvat yhteisiin tavoitteisiin, voidaan jalostuksessa päästä eteenpäin tai ainakin säilyttää nykyinen taso ja rotumme elinkelpoisuus myös tulevaisuudessa.

Vuoden aktiivisin kasvattaja -kunniamaininta myönnetään kasvattajalle, jonka kasvateista on prosentuaalisesti eniten käynyt sekä lonkkakuviissa ja silmäpeilauksissa että osallistunut näyttelyyn ja taipumuskokeeseen. Laskentaan otetaan mukaan kaksi edeltävää sukupolvea eli yhteensä kahdeksan vuoden ajanjakso siten, että kunniamaininnan myöntämisenä vuonna ja sitä edeltävänä vuonna syntyneitä pentueita ei lasketa mukaan, jotta koirat olisivat tarpeeksi vanhoja hankkimaan vaaditut kriteerit. Kasvattajalla tulee laskenta-aikana olla vähintään kaksi pentuetta.

Kasvattajan kaikilla mukaan laskettavilla koirilla on oltava kaikki nämä neljä tulosta. Tuloksen laadulla ei ole merkitystä. Tulokset lasketaan ja kunniamaininta myönnetään tammikuussa ja tuloksista otetaan huomioon edellisen vuoden loppuun mennessä saavutetut tulokset. Säännöt löytyvät järjestön kotisivuilta: www.flatti.fi -> järjestö -> säännöt.

Kärkipaikkaa pitää tänäkin vuonna tiukasti hyppysissään Leinosen Kaija, Kennel Noanarkin. Flattiviestissä 04/2014 saimmekin lukea Kaijan ja Tiinan mietteitä koirankasvatuksesta, joten tässä lehdessä on vuorossa Kennel Elvenpath's esittely.

Sijoitukset vuonna 2014

Sija 1. Kennel Noanarkin, kasvattaja Kaija Leinonen
Sija 2. Kennel BlackHugh's, Kasvattaja Tiina Sudensalmi
Sija 3. Kennel Elvenpath's, kasvattaja Anna Björklund

Jalostustoimikunta kiittää ja onnittelee aktiivisia kasvattajia ja koirien omistajia!

Kennel Elvenpath's

Anna Björklund
www.elvenpaths.com

Miksi juuri flatti?

Ensimmäinen flatti tuli taloon vuonna 1992 sattumalta. Harrastin hevosia siihen aikaan. Olin aluksi miettinyt ottavani kultaisen noutajan, koska se oli tutumpi rotuna kuin flatti. Puhuin koiran hankinnasta tallilla ja kuinka ollakaan, niin yhtäkkiä olinkin flatin omistaja. Meille muutti 2 v. kodin vaihtaja, joka sopeutui hyvin meidän elämään. Se kylläkin oli hyvin epätyypillinen flatti, rauhallinen, mukavuuden haluinen ja inhosi riistaa. Ikävä kyllä tämä tuli muissakin harrastuksissa ilmi eli koirassa ei ollut tarpeeksi potkua harrastuksiin. Ihastuin kuitenkin rotuun. Seuraavaa flattia hankkiessani tiesin millaisen koiraa haluan, ja seuraava koira olikin oikea onnenpotku. Tällä hetkellä kotona on 6 eri ikäistä flattia, sekä uroksia, että narttuja.

Kasvatusperiaatteesi?

Minun mielestä on tärkeää, että koiralla on rodunomainen luonne, joka tekee siitä erinomaisen harrastuskaverin, niin metsälle kuin muihinkin lajihin. Kun oikeat palikat löytyvät korvien välistä, niin myös arkielämä on mukavampaa. Kasvatustyöni pienimuotoista ja haluan sen sellaisena pitääkin. Periaatteessa teen pentueen silloin, kun minulla on narttu, josta haluan pennun ja haluan pennun omaan käyttöni. Toiveeni on, että yhteydenpito kasvattien omistajien kanssa ei pääty siihen, kun pennut ovat muuttaneet pois minun luotani. Pysin järjestämään pentueelle joukkokuvauksen, pitämään tapaamisia ja koulutustilaisuuksia, jotta tiedän millaisia koiria yhdistelmällä on saanut aikaiseksi.

Mitkä ovat mielestäsi flatin heikkoudet ja vahvuudet?

Mielestäni flatin vahvuus on ehdottomasti sen monipuolisuus ja sen valmius kaikenlaiseen harrastamiseen. Flatti ei ehkä ole koira, joka olisi huipulla lajissa kuin lajissa, mutta kuitenkin hyvä monessa lajissa. Flatti on yleensä aika perusterve koira, mutta ikävä kyllä ei aina kovin pitkäikäinen. Mielestäni flatti on melko helppo kouluttaa, joskin miinuksena mielestäni on flatin häiriöherkkyys/keskittymiskyvyn puute. Flatti kun on tarkkaavainen luonne, niin taatusti havaitsee kaikki ympärillä tapahtuvat asiat, joten se oleellinen asia saattaa välillä unohtua.

Miten rotu on mielestäsi muuttunut vuosien aikana?

En ole harrastanut flatteja mielestäni niin kauan, että osaisin antaa tarkkaa arviota siitä miten rotu on muuttunut. Kerran eräissä metsästyskokeissa joitakin vuosia sitten kuulin kun toisen rodun harrastaja kuvaili flattia sellaiselle ihmiselle, joka vieraili kokeessa ensimmäistä kertaa, että flatiit ovat levottomia ja vinkuvia riistan rikkojia. Tämä ei pidä enää tänä päivänä mielestäni paikkaansa. Luonteet ovat muuttuneet ehkä hieman pehmeämmiksi, mutta uskon myös että koulutustavoissa on myös tapahtunut muutoksia. Nykyään järjestetään paljon erilaisia koulutustapahtumia, joihin kutsutaan hyviä kouluttajia. Itse näen suurimpana uhkakuvana rodun jakautumisen. Rotu on kuitenkin sen verran pieni, että tähän meillä ei mielestäni ole varaa.

Tavoitteesi koiran kasvattajana?

Pidän erittäin tärkeänä säilyttää flatti dual purposena ja tätä ajatusta pyrin itse vaalimaan. Tavoitteenani on terve ja rodunomainen flatti. Kasvattajana pyrin löytämään pennuille aina oikeanlaiset kodit. Jos kasvattini omistaja on tyytyväinen koiransa, niin silloin olen mielestäni onnistunut. Kasvatustyöni tulee jatkumaan pienimuotoisena jatkossakin. Sijoittuminen kolmanneksi oli mukava yllätys ja suurin kiitos kuuluu kasvatustien omistajille!

t. Anna

Kennel Gilliam's Gold

Karin Friberg, Ruotsi
www.gilliam.se

Teksti: Heidi Troberg
Kuvat: Karin Friberg

Iloinen Karin Friberg on monelle suomalaiselle flatti-ihmiselle tuttu kasvo. Karin on ollut vuosien varrella usein Suomessa kouluttamassa ja hän on myynyt monta kasvattia Suomeen. Tässä Karinin kasvattajahaastattelu maaliskuulta 2015.

Olen hyvin ilahtunut ja nöyrä, että minua haastatellaan Flat-tiviestiin. Vaikka on imartelevaa, niin tunnen vastuun tuoda esille, että kyseessä on minun henkilökohtaiset mielipiteet ja vakaumukset. Mielipiteitä on flattimaailmassa yhtä monta, kuin on kasvattajaa tai koira-aktiivia. Yritän aina olla sekä aito että avoin myös muiden mielipiteille, vaikka ne eroaisivat minun näkemyksestäni. Minulla on tapana sanoa, että joko eroavat mielipiteet muuttavat minun näkemystäni tai vahvistavat minun kantaani. Molemmat vaihtoehdot ovat hyvä asia. Kiitos kasvattajahaastattelukunniasta!

Koska hankit ensimmäisen flattisi, ja miten päädyit kasvattajaksi?

Ensimmäinen flattini SEVCH Black Attraction Fair Play:n (Gillette) ostin vuonna 1996 ilman mitään kunnianhimoa suuntaan tai toiseen. Ensimmäisillä pentutreffeillä, kun näin koirani emän SEJCH NOJCH SEUCH SELCH SEVCH Flat Tyre's Fatale Attraction (Frida) ja pari muuta taitavaa flattia työskentelemässä, olin täysin myyty. Halusin nomeilla.

Minusta tuli siinä ja silloin metsäpuolen nörtti ja halusin tietää ihan kaiken lajista. Kyselin paljon taitavilta ohjaajilta, joita kunnioitin, ja joilla oli muillekin annettavaa. Minä kuuntelin, pengoin tietoja ja loin suhteita, sekä prosessoin kaiken mitä olin saanut selville. Yritin luoda itselleni kuvan kaikesta tiedosta. Kaikkia kuulemiani asioita en niellyt, sillä haluan aina faktaa ja kokemuksia, miksi joku asia on tietyllä tavalla, että voin uskoa siihen.

Vain 1,5 vuoden jälkeen taloon muutti seuraava flatti, Inkwells Beyond the Surface (William). William oli kodinvaihtaja ja harmittaa vielä tänäänkin, etten antanut koiraa jalostuskäyttöön ennen kuin oli liian myöhäistä. 12 vuotiaana sekä kennel Conovers että kennel Straight Flush halusivat käyttää Williamia, mutta molemmat nartut jäivät tyhjäksi.

Hankin metsästyskortin ja täydensin "metsästystarvikearsenaalini" vielä ajavalla koiralla hankkimalla meidän Nissen (SEJCH SEUCH SEVCH Rainstone Petit Nicoise), joka oli Petit Basset Griffon Vendéen.

Kun Gilletten äiti Frida sai vain yhden pentueen, ymmärsin pian, että minulla on arvokasta verta vastuullani. Rupesin nörtteilemään (syventymään) myös sukutaulujen suhteen ja huomasi nopeasti, että tiesinkin jo paljon monesta

jalostuskoirasta. Sillä kiinnostuksella, mitä koin flattia kohtaan, oli mahdollista olla kasvattamatta itse. En halunnut vain penuttaa koirani tai saada itselleni uuden koiran. Minä halusin toimia rodun hyväksi.

Pohdin paljon sitä, mikä on hyvä, ja pystykö tekemään jonkun asian vielä paremmaksi. Gillette oli neljä vuotias, kun päätin käyttää koiraa jalostukseen. Minä etsin kauan sopivaa sukutaulua ja löysin lopulta Suhosen Villen Taavin (FinJCH SEJCH FinUCH RM-98 Porthos). Pentueesta tuli kaikkea, mitä toivoin metsästyksellisesti. Kahdesta pojasta tuli Suomessa Flattimes-tareita, Veijo Saringon Rukasta (FinJCH Gilliam's Gold Mach III) sekä Ville Suhosen Tuuresta (Gilliam's Gold d'Artagnan). Ajatelkaa, mikä unelmien täyttymys ensimmäisestä pentueesta!

Mikä on sinun tavoitteesi kasvattajana?

Koen, että minulla on vastuu hallinnoida ja kehittää parhaalla mahdollisella tavalla ne flattilinjat, mitä olen valinnut omistaa ja kasvattaa. Minulla on vastuu ajatella koko rodun parasta aina sekä rotumääritelmä että JTO mielessä. Terveys, käyttöominaisuudet, luonne ja ulkomuoto ovat kaikki osia yhdestä kokonaisuudesta. On meidän kasvattajien vastuulla käyttää aikaa siihen, että voidaan toteuttaa rotumääritelmä kokonaisuudessaan, eikä vain valittuja osia siitä. Tavoite on myös tasaiset pentueet eikä popcornia (yksittäisiä tähtiä). Koska flattien jalostuspohja on pienehkö, yritän tuoda uutta verta.

Myös se, että pennunostajat saavat irti koirastaan sen, mitä haluavat, on minulle tärkeää. Jos pennunostaja haluaa hyvän metsästyskoiran, koiralla kuuluu olla oikeat ominaisuudet ja sen on oltava koulutettavissa siihen ilmaan, että ohjaaja on ammattilainen. Jos joku pennunostaja on kiinnostunut näyttelyistä, olen rehellinen siitä, mistä yhdistelmästä kannattaisi ottaa pentu. Myös koirien terveys täytyy olla kohdillaan. Yksi minun tavoitteistani kasvattajana on olla innostava ja auttava kasvattaja, joka jakaa ilon treenata metsästyspuolen lajia.

Yritän pysyä ajan hermolla, mitä rodussamme ja noutajamaailmassa tapahtuu, ja millaisia uusia tutkimustuloksia ja suuntauksia löytyy.

Yksi minun tärkeimmistä periaatteistani on aina hylätä sellainen jalostusmateriaali, mikä ei kaikin tavoin täytä kaikkia kriteerejäni – vaikka tämä sattuuinkin.

Huomasin kauan sitten, että pennunostajien menestys on suurempi ilo, kuin oma menestys. Saavutan mielelläni meriittejä koirilleni ja on mukavaa menestyä, mutta en koe, että olen kilpailuviettiäinen. Kiinnostukseni on enemmän rotutasolla. On paljon hausempaa auttaa pennunostajia pääsemään seuraavalle tasolle ja silloin saan myös paremman kuvan kasvatuksestani.

Mitkä on sinun tärkeimmät periaatteesi kasvattajana? Mitkä yksittäiset tekijät ovat tärkeimpiä kun suunnittelet yhdistelmää?

Yksi tähti ei kehitä rotua. Täytyy aina miettiä pentuetasolla, ei koskaan yksilötasoa, kun suunnittelee yhdistelmän. En siis etsi jalostusurokseksi tähteä, vaan sopivan yksilön hyvästä pentueesta, jolla on otollinen sukutaulu. Suunnittelen jalostustani monta vuotta etukäteen, sillä sukutaulujen tutkiminen ja koirien valitseminen vie aikaa. Minulla on lista, mihin aina kirjoitan jalostusideani ja linjoista, mistä lähden etsimään sopivaa urosta. Minulla on erikseen mahdolliset urokset -lista, missä on koiria, mitä minun täytyy nähdä omin silmin, tai mistä täytyy kysellä lisätietoja. Narttukin pitää olla oikea. Joskus paperilla hyvältä vaikuttava yhdistelmä on loppujen lopuksi parempi olla yhdistämättä. On hyviä linjoja, mitä ei voi yhdistää toisiinsa, sillä tulos on aina heikompi kuin linjat erikseen. Näissä voi pompahtaa sairauksia tai pennut ovat joka kerta vanhempiaan huonommat, vaikka järkevää syytä tähän ei ole. Voin seurata urosta vuosia ennen kuin päätän, onko se sopiva vai ei.

Terveydestä ei voi tinkiä jalostuksessa koskaan, sairas koira tai jopa kuollut koira on hirveä asia. Minulla on selkeä kuva siitä, mitä ei käytetä jalostukseen. Voin olla käyttämättä kokonaisia pentueita, jos terveys ei ole kaikilla paras mahdollinen.

Terveyden jälkeen ominaisuudet ja luonne ovat seuraavat tärkeysjärjestyksessäni. Otan mieluummin riskin ulkomuodon suhteen, kunhan yhdistelmässä on oikeat ominaisuudet ja mahdollisesti uutta verta. Seuraavassa sukupolvessa huomioin ulkomuotoseikat hiukan tarkemmin, sillä SA:n arvoiset koirat eivät saa olla kuin yhden sukupolven päässä.

Haluan aina yhdistelmissäni vahvistaa nartun parhaita ominaisuuksia eikä molemmilla vanhemmilla koskaan saa olla samat heikkoudet. Kompensaatiojalostukseen en usko. Siitä ei tule koskaan menestyvää tai tasaista. Ei saa koskaan tuplata huonoa ominaisuutta, jos katsoo koko pentueen tasolla.

Miten valitset pennunostajia?

Minun pennunostajat täytyy olla valmiita hoitamaan koiransa niin myötä- että vastoinikäynteissä ja pystyä antamaan koiralle aktiivisen elämän. En valitse taitavaa koiraohjaajaa vasta-aloitelijan edeltä. On minun tehtävä kasvattajana opastaa ja opettaa tuoretta koiranomistajaa. Kilpaileva koira ei välttämättä voi paremmin kuin koira, joka noutaa emännälle tai isännälle. Minulla ei ole mitään vaatimuksia meriittien saannin suhteen.

Myyn pennun sille, joka voi antaa koiralle rakastavan ja pysyvän kodin, ja joka haluaa aktivoitua koiran kanssa jollain tavalla. Tietenkin on mukavaa, kun kasvattini menestyvät, mutta minulle se ei ole se tärkein asia. Jos en tunne pennunostajaa, suosittelen heitä käymään usealla kasvattajalla, että löytävät itselleen sopivan kasvattajan, jonka kanssa kemit sopivat yhteen. Kyseessä on kuitenkin pitkäkestoinen suhde.

Olen kasvattanut 15 vuotta, ja kun olen pitänyt pennunostajaperiaatteistani kiinni, olen onneksi hyvin harvoin joutunut katumapäälle. Olen myös kehittänyt siinä, että tunnistan mahdollisen tulevan metsästyspuolen nörtin, vaikka itse sanovat, että hakevat "vain aktiivisen perheenjäsenen".

Mitkä ovat tällä hetkellä mielestäsi flattien vahvuudet ja heikkoudet?

Ulkomuoto on päivän selvästi flattien suurin vahvuus tänä päivänä. Pohjoismaiset flatit ovat erinomaista tasoa ihan maailmalaajuudesta. Meillä on siis varaa hankkia uutta verta, yrittää parantaa flatin terveystilannetta sekä käyttöominaisuuksia.

Myös luonnetta flatiit ovat hyvää tasoa. MH-kuvaukset Ruotsissa näyttävät selkeästi, että flatti on rodultaan ihan parhaimmista. Tässä labukoilla ja kultsuilla on vielä parannettavaa.

Juttelin vähän aikaa sitten tutun nometuomarin kanssa ja kysyin, miten tämä kokee flattien nykytilanteen. Tuomari totesi, että suurin osa flateista ei herätä huomiota millään lailla. Ne eivät ole hyviä eikä huonoja. Sitten on murto-osa flateista, jotka ovat hurjan hyviä. Usein niillä on myös taitava ohjaaja. Meidän täytyy siis nostaa keskitasoa, sillä pari tähteä tai popcornia eivät luo rodun tasoa. Ko. tuomari totesi, että 70-80 -luvulla flatti oli usein kokeissa piippaava rotu, mutta tästä tilanteesta ollaan jo päästy pitkälle parempaan suuntaan. Mutta nyt piippaavia koiria näkee kokeissa taas enemmän. Meidän täytyy siis varoa, ettemme saa liian lämminverisiä koiria.

Tiivistetysti mielipiteeni on, että meidän täytyy nostaa flattien työskentelyn tasoa selvästi. Meidän täytyy myös tavoitella helposti koulutettavia (ohjattavia) koiria, että suht'koht' kokemattomat ohjaajat voivat onnistua metsästyskokeissa myös korkeimmissa luokissa.

Kolmas heikkous rodussamme on, että koirilla on usein liian samankaltaiset sukutaulut. Jos sukupuussa ilmenee joku perinnöllinen sairaus, sitä on sitten kaikkialla. Jos emme ole valmiit eliminoimaan tätä jalostusmateriaalia, perinnölliset taudit senkun jatkuvat.

Mutta ulkomuodollisesti saadaan olla ylpeitä, sillä pohjoismaiset flatit ovat huipputasoa.

Onko flatti sinun mielestä jo jakautunut käyttö- ja näyttöpuoleen? Onko meillä vielä dual purpose -rotu?

Tässä haluan esittää vastakysymyksen. Mikä olisi käyttö- tai näyttöflattin määrittely? Olisiko määritelmä kiinni ansioista? Sukutaulusta? Kasvattajasta?

Labradoreilla on suhde 50/50 ja niissä näkee selkeät erot sukutauluissa, ulkomuodossa sekä luonteessa. Tämä jako on kirjattu myös heidän RAS-ohjelmaan (vastaa Suomessa JTO:ta). Jos pyritään samaan flatin kanssa, meillä on katastrofi käsissämme. Ja ennen kaikkea kuuluu kysyä, miksi haluttaisiin tehdä tämä rodullemme?

Ne kasvattajat, jotka eivät huomioi kaikkia osia rotumääritelmästä, eivät ota tehtävänsä tarpeeksi vakavasti minun mielestäni. Lopputuloksena on lisää sairauksia, heikompia luonteita, ulkomuodollista liioittelua ja heikkouksia. Turkin laatu on hyvä esimerkki sekä tämän päivän liioittelusta että huonosta laadusta. Osalla flateista on turkkia aivan liikaa, kuin mikä oikeasti olisi käytännöllistä. Osalla taas aivan liian vähän ja vielä huonolaatuista. Tämä ei suojaa kylmässä vedessä tai vaikeassa kasvustossa. Myös litteät tassut, pitkät ja suorat selät, heikot etuosat sekä ylikulmaukset ovat havaittavissa.

Jos kasvattaa, täytyy osata ja ymmärtää koiran anatomia niin, että voi yrittää välttää vahingoittumisvaaraa rakenteellisista syistä. Jos luen Agatha Christien dekkaria ja lopetan puolesa välissä, minulla on arvaus siitä, kuka on murhaaja, mutta useimmiten olen väärässä. Pitää lukea koko kirja ja kaikki yksityiskohdat, että näen kokonaisuuden. Rotumääritelmän kanssa on sama asia. Kasvattajan täytyy tuntea koko paketti, että lopputulos voi olla sen mukainen.

Hyvänä kasvattajana oleminen on vaikeata ja kiinnostus rotua kohtaan on aina tultava ensimmäisenä. Hyvä mentori, hyvä tietopohja, hyvät valmistelut ja oikea asenne ovat aloittelevan kasvattajan A ja O. Kysy itseltäsi, miksi haluat kasvat- taminen on enemmän, kuin yhden pentueen teettäminen. Täytyy osata ajatella monta sukupolvea eteenpäin. Sinun on osattava koirasi sukutaulu vähintään viidessä sukupolvessa ja tietää kaikki lähisukulaisten sairauksista, ominaisuuksista, ulkomuotoseikoista sekä handlata myös perinnöllisyyden kaaviot.

Ylläpidä tietojasi tarkistamalla rotusi tilastoja esim. KoiraNetistä tai Rasdatasta jatkuvasti. Jos jaksat seurata, mitkä koirat on kuvattu, silmäpeilattu, käyneet kokeissa tai näyttelyissä, saat erittäin hyvän ja kattavan kuvan, mitkä linjat ovat periytäneet mitään ominaisuuksia ja mahdollisia sairauksia.

Pidä narttulinjasi vahvana. Muista aina huomioida, millainen narttusi äiti on ollut. Onko pennutus sujunut hyvin? Onko maitoa ollut tarpeeksi? Onko tämä huolehtinut pennuista parhaalla mahdollisella tavalla? Tämä osa jalostusta on elintärkeää.

Kerro avoimesti kaikille myös koirasi huonoista ominaisuuksista. Kasvattajilla on velvollisuus kertoa kaikki.

Hanki itsellesi osaava mentori ja verkostoidu kattavasti. Joku kasvattaja voi olla taitava jollain alueella ja toinen toisella, voit hankkia monta eri mentoria itsellesi. Myös toisten rotujen kasvattajilla voi olla paljonkin annettavaa.

Mieti asiaa – oletko valmis myös luopumaan asioista? Kasvattajan on usein luovuttava omista asioista, esim. astutettu tai tiine narttu ei kuulu näyttelykehään, kokeisiin tai yhteistreenihin, missä koira voi saada jonkin tartunnan. Oletko valmis pysymään kotona paitsi ko. nartun, myös muiden koiriesi kanssa?

Osaatko vastata tulevien pennunostajien kysymyksiin esim. kun nämä ovat huolissaan koirastaan tai tarvitsevat tree- niapua? Ennen kuin lähdet kasvattamaan koiria, kirjoita ylös ajatuksesi ja tavoitteesi lapulle. Ota esille tämä lappu aina ennen kuin tulevaisuudessa teet yhdistelmän. Älä koskaan tingi tämän lapun periaatteista.

Kannattaa myös hankkia monta eri linjaa, jos jotain sattuu sinun yhdelle linjalle, etkä voi jatkaa sitä linjaa syystä tai toisesta. Näin sinulla on muita linjoja, millä voit jatkaa kasvatustasi.

Toivotan flatti-ihmisille kaikkea hyvää ja toivottavasti nähdään jossain tämän vuoden aikana!

Karin

Mikä on parasta flattien kasvatuksessa? Mikä huonointa?

Ihan parasta on nähdä, miten vuosien suunnittelutyö täyttää kaikki toivomukset. Myös se valo ja into pennunostajien silmissä, kun joku pala koulutuksessa loksahda paikalle tai he pääsevät iloitsemaan omaa menestystään jossain lajissa, on ihan fantastista kokea. On myös mahtavaa pystyä omalla kokemuksella rauhoittamaan huolestunutta pennunostajaa. Huonointa on joutua kertomaan huolestuneelle pennunostajalle huonoja uutisia esim. sairauksista. Myös päätökset ottaa pois kokonainen pentue jalostuskäytöstä tuntuu hyvin surulliselta.

Mikä on rotuyhdistyksen rooli flattien kasvatuksessa?

Rotuyhdistyksillä on toimeksianto Kennelliitolta vaalia rotuamme Kennelliiton sääntöjen puitteissa. Rotuyhdistyksen on oltava vahva ja sen on pidettävä esillä meidän rotumääritel- mää, ja että sitä on seurattava kokonaisuudessaan. Rotuyhdistys vastaa myös siitä, että RAS-dokumentin sisältö (vastaa meillä JTO:ta) on aina rodunmukainen ja ajantasainen. RAS-dokumentin päämäärät täytyy olla selkeät ja niiden kautta tämä ohjelma auttaa kasvattajia toimimaan oikeaan suuntaan. Jalostustoimikunta on tärkeä osa rotuyhdistystä. Jalostustoimikunta kerää tietoa, antaa ohjeita ja apua. Myös kasvattajille suunnattu koulutus ja keskustelu on tärkeä osa heidän työtään.

Jos saisit antaa yhden hyvän neuvon aloitteleville kasvattajille, niin mikä se neuvo olisi?

Ensimmäiseksi sanoisin, että me kokeneet kasvattajat voisimme olla parempia huolehtimaan aloittelevista kasvattajista. Kaikki uudet kasvattajat ovat ostaneet koiransa toiselta kasvattajalta, joten meidän täytyisi huolehtia ja opastaa uusia pennunostajia kattavammalla tavalla.

TOKO SM 2015
Ylöjärvellä, Teivon ravikeskuksessa 5. – 7.6.2015

Järj. Tampereen seudun koirakerho ry

Lisätietoja:
www.tokosm2015.tamsk.com

Agilityn SM-kilpailut
Oulussa 13. – 14.6.2015

Kilpailupaikkana toimii Oulun normaalikoulun kumi- rouhepintainen tekonurmikenttä.

Järj. Active Dogs ry

Lisätietoja:
www.agilitysm2015.fi

KOIRAEXPO 2015

Teksti: Riitta Nikko

Kennelliitto järjestää KoiraExpo-luentopäivät vuosittain helmikuussa. KoiraExpon ohjelmassa on paljon mielenkiintoisia luentoja erilaisista koiraiheista. Osallistuin Suomen Sileäkarvaiset Noutajat ry:n edustajana KoiraExpon 7.–8.2.2015. Seuraava KoiraExpo järjestetään 6.–7. helmikuuta 2016.

Lauantaina olin kuuntelemassa Marja Blomqvistin (Varatuomari, SKL:n kasvattajatoimikunnan jäsen) luentoa Kennelliiton sopimuksista. Sopimusohjat ovat uudistumassa v. 2015–2016 aikana, mutta niihin ei ole mitään radikaaleja muutoksia odotettavissa. Lähinnä uudistuksen taustalla oli tarve päivittää sopimuksia, jotka on laadittu aikana, jolloin internet ja tulostimet eivät ole olleet joka kasvattajan ja pennunostajan arkikäytössä.

Sunnuntaina dosentti Kai Pelkonen herätteli hyviä ajatuksia luennollaan ja muulla keskustelulla luonteesta kerätyn tiedon merkityksestä ja luonteesta ylipäättään. Kain mukaan luonne eli persoonallisuus on yksilön ominainen tapa hahmottaa ja tulkita ympäristöä ja tilanteita sekä toimia näiden tulkintojen mukaan. Persoonallisuuden perustan muodostaa temperamentti suhteellisen pysyvine piirteineen ja taipumuksineen. Persoonallisuus kehittyy kuitenkin yksilön temperamentin ja ympäristön vuorovaikutuksessa.

Suurella osalla koiran jalostusta painottuvat ulkomuoto-ominaisuudet. Hyvän ulkomuodon ja hyvien käyttöominaisuuksien välillä ei ole osoitettu yhteyttä, kuten varmasti voimme jokainen arvata. Näyttelyjalostus kuitenkin suosii koiria, jotka ovat pelottomia ja hylkii koiria, jotka ovat leikkimishaluisia, reaktiivisia ja uteliaita uusissa, oudoissa tilanteissa. Nuoren koiran ”huono” käytös vaikuttaa ulkomuotoarviointiin alentavasti. Tasainen, mistään hätkähtämön, reagoimaton eli hienosti ja tyyneästi esiintyvä nuori koira palkitaan näyttelyssä korkeasti ja se pääsee jatamaan sukua ja tiedostamattamme jalostamme koiriamme siihen suuntaan. Millainen käytös nuorelle metsästyskoirarodun edustajalle kuitenkin olisi se rodunomainen? Pelkonen, niin ikään metsästyskoirarodun harrastaja, olettaa nuoren metsästyskoirarodun edustajan reagoivan jollakin lailla outoon ja uuteen tilanteeseen, kuten vaikkapa näyttelyyn: ”Mikä tuolla meni, minne se meni?”, ”Kuka tuo ihminen on – tervehdinpä häntä oikein iloisesti!”, ”Onpas paljon vieraita koiria, tervehdys kaikille!”, ”Mikä tuo ääni oli? Mistä se tuli?”.

Koirien luonteesta kerätään tietoa eri keinoin. Jalostukseen käytettävien koirien luonteesta ja käytöksestä pyritään tuottamaan vakiomuotoista, objektiivista tietoa. Tietoa voidaan hankkia luonnetesteistä, MH-kuvauksista, kilpailuista (TOKO), toimintakokeista (ajokokeet, taipumuskokeet), omistajakyselyistä ja asiantuntijakyselyistä (kouluttajat, eläinlääkärit). Näistä saatua tietoa käytetään jalostusyksilöiden valinnassa.

Mitä tulisi sitten ottaa huomioon luonnetta testattaessa? Koirasta kerättävät luonnetuottajat tulisi pystyä kuvaamaan yleisillä objektiivisilla termeillä. Jalostusta varten kerätyillä luonnetuottajilla tulisi olla mahdollisimman korkea periytymis-

aste. Kullekin rodulle pitäisi pystyä määrittelemään tavoite ja sitomaan se pitkäaikaisesti luonnetuottajien toivottuihin painotuksiin. Testitilaisuudet, haastattelut ja omistajakyselyt tulisi järjestää vakiomuotoisesti ja toistettavasti.

Koiran luonne tulisi ideaalitalanteessa arvioida useita kertoja eri ikäisenä. Koiran taustatekijät (”henkilöhistoria”) täytyy kirjata, maalla kasvanut koira reagoi tilanteisiin eri lailla kuin kaupungin hälyssä kasvanut koira. Testitilanteiden tulisi olla testattavien muuttujien kannalta tarkoituksenmukaisia. Arvioissa tulee huomioida myös urosten ja narttujen erot käyttäytymisessä eri elämänvaiheissa ja sosiaalisissa tilanteissa. Eduksi olisi saada tuloksia mahdollisimman suuresta koiramäärästä esimerkiksi kansainvälisen yhteistyön avulla.

Luonnetekijät eivät ole välttämättä pysyviä pennusta aikuiseksi. Keskimäärin eri kerroilla aikuisesta koirasta tehtyjen luonnetestien tulokset korreloivat kohtuullisen hyvin. Aikuisena ja pentuna tehtyjen testien tulosten korrelaatioissa nähtiin merkitsevä ero: hyökkäävyyden ja alistuvuuden pysyvyys pennuissa oli lähes aikuisen tasolla, koulutettavuus ja pelottomuus olivat pennuissa vähiten pysyviä ominaisuuksia. Ominaisuuksien kehittymistä pennuissa on toisaalta hyvin vähän tutkittu. Myös aikuisilla koirilla luonnetekijät vielä muuttuvat saatujen kokemusten perusteella. Pennuilla perättäisten testien tulosten välillä oli aikuista suurempia eroja riippumatta testausväleistä.

Vakioituissa testeissä tai kyselyissä saadusta materiaalista on laskettavissa tilastotieteellisin menetelmin havaintojen periytymisarvo. Omistajakyselyistä saadaan tietoa kustannustehokkaammin kuin järjestetyistä testitilaisuuksista tai kokeista. Kunkin ominaisuuden periytymisarvoja käyttäen voidaan ”jalostaa” koiria nopeammin toivottuun suuntaan. Teoriassa voidaan BLUP-indeksejä käyttäen lisätä jalostustavoitteiden saavuttamisnopeutta jopa 66–78%.

Lauantai- ja sunnuntai-iltapäivät vietin kuunnellen Kennelliiton uutta jalostustarkastusta, sen tarkoitusta, kulkua ja järjestelyjä. Jalostustarkastuksen kehittäminen lähti liikkeelle Kennelliiton yleisen jalostusstrategian toimeenpanosta. Valtuuston hyväksymän strategian tavoitteissa todetaan, että

”Perinnöllisen edistymisen saavuttamiseksi jalostukseen käytetyt yksilöt ovat rodun keskitasoa parempia halutuissa ominaisuuksissa.” ja Jalostukseen soveltuva koira on rodunomainen sekä ulkomuodoltaan että käyttäytymiseltään eikä sillä ole arkielämää häiritseviä vaivoja tai ominaisuuksia.”

Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan alainen työryhmä onkin kehittänyt kaikille roduille sopivan jalostustarkastuksen. Jalostustarkastus pitää sisällään yksityiskohtaisen ulkomuodon arvioinnin sekä muutamia erilaisia tilanteita käsittävän käyttäytymisen arvioinnin, yhteensä 74 eri osiota. Tarkoituksena on tarjota rotuyhdistyksille työväline, jolla kerätä vertailukelpoista tietoa yksilön periytyvistä ominaisuuksista. Käyttäytymisen arviointi perustuu arkipäivän tilanteisiin ja asioihin, kuten käsiteltävyyteen, erilaisiin ihmisiin, alusta-arkuuteen ja ääniherkkyyteen. Rotuyhdistykset voivat käyttää myös muita käyttö- tai luonneominaisuuksia mittaavia testejä tai ulkomuodon jalostustarkastuksia omiin tarpeisiinsa. Ulkomuoto- ja käyttäytymisosiota voidaan suorittaa samalla kertaa, erikseen tai vain toisen osan alueen osalta. Tieto suoritusta tarkastuksesta tallennetaan Kennelliiton jalostustietojärjestelmään. Jalostustarkastus on mahdollisuus, ei pakko.

Ulkomuodon tarkastajina tulevat toimimaan rotujärjestön nimeämät henkilöt, jotka ovat rodun arvosteluoikeudet omaavia ulkomuototuomareita tai kokeneita rodun harrastajia. Käyttäytymisosiota arvioijat hyväksyy Kennelliitto rotujärjestön puolelta ja koulutuksen jälkeisen tentin läpäisyn perusteella. Arvioijien koulutusvastuu on Kennelliitolla, järjestelyvastuu rotuyhdistyksellä.

Jalostustarkastuksista on jalostuksellista hyötyä vain, jos ne tehdään vuodesta toiseen samalla, helposti tilastoitavalla tavalla. Koe etenee aina samalla kaavalla ja tarkastavat henkilöt pysyvät vuodesta toiseen mahdollisimman samoina. Varsinaisilla tarkastajilla kannattaa olla vakituisesti mukana harjoittelijoita,

jotta jatkuvuus voidaan taata edellisten tarkastajien jäädessä pois. Jääviyssäännöt koskevat myös jalostustarkastusta.

Arvioijat eivät kuitenkaan varsinaisesti arvioi koiran käytöstä, vaan havainnoivat. Tutkimusten mukaan onkin todettu, että ns. amatöörit osaavat ja pystyvät riittävästi briiffattuna arvioimaan koiran käytöstä. Koirasilmaa kuitenkin tarvitaan. Arvioijien ei siis tarvitse olla ammattimaisia koirankouluttajia.

Haku koulutuksiin avataan Kennelliiton sivuille kevätkesästä 2015 ja asiasta tiedotetaan myös rotujärjestöä. Koulutuksiin haulla henkilöiltä vaaditaan rotujärjestön puolto. Iso osa koulutuksista tulee olemaan verkossa.

Jalostustarkastuksen lisäksi tarvitaan myös muita mittareita jalostusta tukemaan. Jalostustarkastuksen tarkoitus onkin olla jalostuksen työkaluna, aivan kuten MH-kokeen ja luonnetestin.

Lähteet:

Kennelliitto (kennelliitto.fi)

Luentomateriaalit KoiraExpo 7.–8.2.2015.

Tulossa

**TOKO -
weekend**

06 - 08.11.2015

Ohjelmassa TOKO.a ja RALLY-TOKO.a

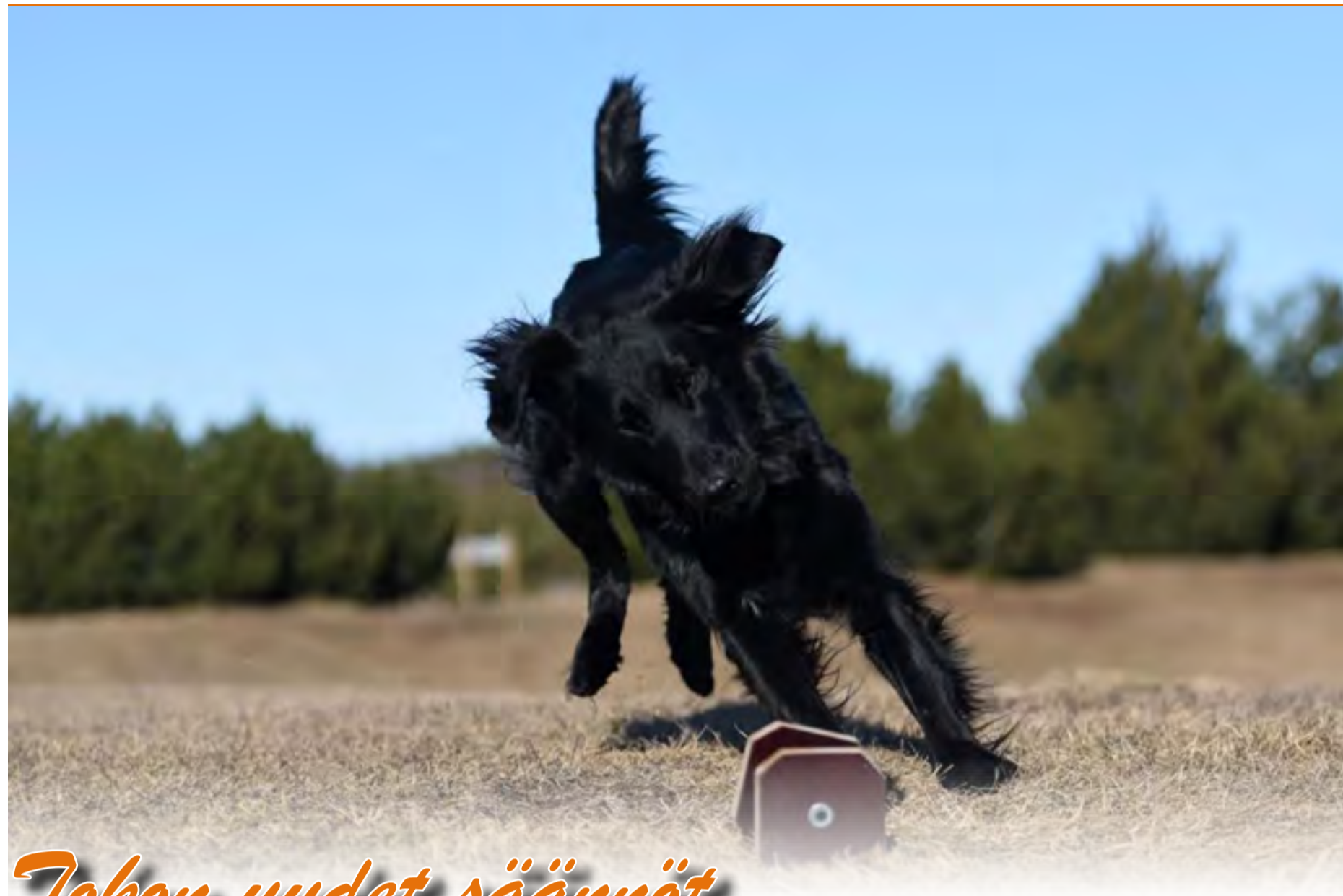
Paikka: DOGNESS -halli Kannuksessa

Majoitusmahdollisuus koirakerhon tiloissa Rekilässä.

Lisätietoja myöhemmin Flattiviestissä 03/2015, järjestön nettisivuilla sekä flattien toko fb-ryhmässä.

Yhteyshenkilöt
Pipa Pärssinen: pipa.parssinen@gmail.com
Heidi Siipo: heidi.siipo@kotinet.com

kuva (c) Marianne Forsell

Tokon uudet säännöt

Teksti: Pipa Pärssinen
Kuvat: Hansu Laitala

Vuoden 2015 alussa julkaistiin tokon säännöt, jotka tulevat voimaan 1.8.2015. Kaikkiin luokkiin tuli muutoksia, osaan enemmän ja osaan vähemmän. 1–3 luokat (eli avoin – erikoisvoittajaluokka) ovat yhteiset tulevaisuudessa kaikissa FCI-maissa, kunhan ne vain otetaan niissä käyttöön. Alokasluokka on kansallinen, oma luokkamme, jonka säännöt ja sisältö ovat kotimaista perua. Lisäksi suomalaisissa koeohjeissa ja säännöissä on joitain asioita, joita ei muualla samanlaisina ole, esim. koiran häiritsevä käyttäytyminen paikallaolossa eli koira lähtee häiriköimään muita koiria paikallaolon aikana, jolloin se saa ”kisakieltoa” 3–6kk tapauksesta riippuen. Luoksepäästävyden testaaminen tulee myös mukaan kaikkiin luokkiin, samaan tapaan kuin nyt on kehätarkastus, jossa koira tulee tuomarin luokse luoksepäästävyden (ja juoksun) tarkastamiseksi.

Alokasluokka

Alokasluokkaa on uudistettu kohtalaisen paljon. Tavoitteena on ollut muuttaa sitä vähemmän ”tylsäksi” ja uusia 1–3 luokkia palvelevaksi. Heti alussa suuri muutos on tapahtunut **paikallaolossa**, jossa koiria on enintään viisi, aika on lyhentynyt minuuttiin ja koirien välinen matka on pidentynyt (4 m). Lisäksi koirat käsketään alussa yksitellen makaamaan ja lopussa yksitellen istumaan. Tavoitteena on varmistaa koirien turvallisuutta paikal-

laolossa, mikä on varmaan hyvä ajatus. Seuraamisista hinnassa seuraaminen on poistunut ja **seuraaminen** tehdään vain kertaalleen, ilman hihnaa. Siinä on kaikkia askellajeja eli normaalia, hidasta käyntiä ja juoksua. Seuraamisen osuus on muutenkin vähentynyt, mikä varmasti helpottaa ko. luokassa starttaamista. **Liikkeestä maahanmeno** ja **luoksetulo** ovat kuten ennenkin, mutta liikkeestä seisomaan jääminen on kokonaan poistunut.

Uusi liike alokasluokassa on **kaukokäsky**: koira jätetään maahan kahden metrin päähän ja se käsketään maasta istumaan ja takaisin maahan (kolmen sekunnin välein, kuten kaikissa luokissa). Kiva lisä alokasluokan treeneihin ja hyvä välimalli avoimen luokan kaukoihin.

Noutoesineen pitäminen on hieman haastavampi liike, koska pitäminen ja istuminen on usein koirille vaikeampaa kuin noutaminen itsessään. Toisaalta tämä valmentaa hyvään kapulan luovutukseen ja siihen, että liikkeen lopettamiseen on nyt kiinnitettävä enemmän huomiota: hyvä pito-ote ja kaunis irrotus kapulasta vasta käskysanan jälkeen. **Estehyppy** on kutsuhyppy yhden metrin leveän esteen yli, este on ns. avoeste eli rima max. 50 cm korkeudessa. **Kokonaisvaikutuksen** kerroin on noussut kahteen, mikä kertoo siitä, että yhteistyön ja koiran työskentelyhalun merkitys on kasvanut.

Jotain liikkeistä: youtube.com, hakusanat: ”Toko alokasluokan uusia liikkeitä”.

Avoim luokka

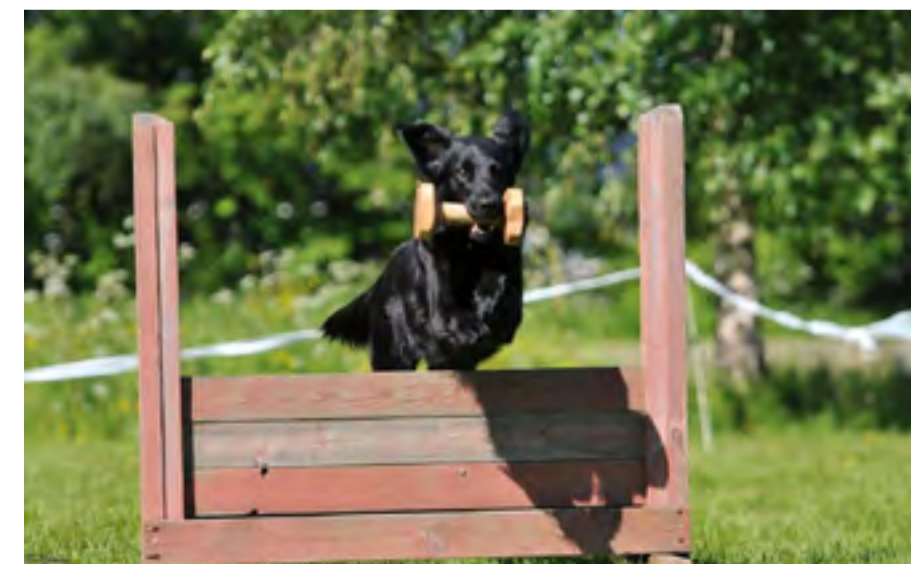
Avoimessa luokassa **paikallaolo** on muuttunut istumiseksi minuutin ajan paikalla, ohjaajat näkyvissä. Tämä valmentaa koiria mukavasti erikoisvoittajaluokkaan. Ohjaajat palaavat istuvien koirien taakse ja siitä koirien viereen, mikä aiheuttaa pientä lisähaastetta ainakin aluksi ko. liikkeeseen. **Seuraamisessa** on juoksua ja normaalia käyntiä. Liikkeestä pysähtymisissä lisähaastetta tulee siitä, että kokeessa koira joutuu tekemään ainakin **liikkeestä seisomisen** ja sitten **joko istumisen tai maahanmenon** – tämä arvotaan ko. kokeessa. Valmentaa edelleen jatkoon, varsinkin kun liikkeestä istuminen tuntuu kokeissa olevan koirille vaikein jättöliike. **Luoksetulo** on helpottunut, koska siinä koira ei pysäytetä. Jättöasento on makuu. **Noutaminen** on kuten ennenkin (tasamaan nouto), samoin **kaukokäskyt**.

Uudet liikkeet ovat merkin kiertäminen ja ruutu. **Merkin kiertämisessä** 10 metrin päässä on merkki, jonka koira kiertää ja palaa ohjaajan vierelle perusasentoon/eteen + perusasentoon yhdellä käskyllä. Haastetta tuo se, että koiran pitäisi kiertää merkki suhteellisen tiiviisti ja tietysti riittävän nopeasti – isot laajat kaarrokset alkavat vaikuttaa pisteisiin. **Ruutu** on 15 metrin päässä koirakosta ja koira käsketään ruudussa joko seisomaan ja maahan tai suoraan maahan (tämä ilmoitetaan etukäteen, koskee kaikkia luokkia). Sen jälkeen ohjaaja menee koiran luokse ja käskää sen perusasentoon. **Estehyppy** on kuten alokasluokassa, mutta se tehdään umpinaisella esteellä. Kokonaisvaikutuksen kerroin on avoimessakin luokassa kaksi.

Ruutu: youtube.com, hakusanat: ”Avoimen luokan ruutuun lähettäminen”.

Voittajaluokka

Voittajaluokan **paikallaolo** tehdään koirat maassa ja ohjaajat piilossa, aika kaksi minuuttia. Aika on lyhyempi kuin nykyinen avoimen luokan makuun aika. Koirat käsketään tässäkin yksitellen maahan ja istumaan, ja paikallaolon aikana liikkeenohjaaja pujottelee koirien välissä. **Seuraamisessa** on kaikkia nopeuksia, askeleita eteen ja taakse sekä peruuttamista 5–8 askelta taaksepäin ilman käännöksiä. Peruuttamisen myötä takaosan hallinnan korostaminen lisääntyy, mikä on hyvä asia – hyvä takaosan käyttö paitsi pitää koira mahdollisesti paremmassa kunnossa, auttaa myös seuraamisen käännöksissä, suoruuden säilyttämisessä ym. Peruuttamisen tulee tapahtua kävellen, ei siis peppu maassa kiemurrellen. **Seiso-istu-maahan** liike tapahtuu L-mallisen kuvion mukaisesti (käännös joko vasempaan tai oikeaan) ja asennot arvotaan.

Luoksetulossa on vain pysäyttäminen seisomaan (kuten meillä nyt avoimessa luokassa) ja koira lähtee liikkeelle makuuasennosta. **Ruutuunmenomatka** on 23 metriä, muuten toimitaan kuten ennenkin, paitsi ohjaajan kävelyreitti on aina samanlainen. **Ohjattu nouto** on uusi liike. Siinä on kaksi kapulaa, vasen/ oikea, ja koira hakee niistä arvotun esineen. Ennen noutoa koira seurautetaan merkin ohi, jonka jälkeen käännetään ja merkin luona koira käsketään seisomaan ohjaajan jatkaessa matkaa aloituspisteeseen (5 metrin päässä merkistä). Sieltä hän ohjaa koiran noutoon. **Tunnistusnouto** on kuten ennenkin eli 1+5 esinettä. **Hypynnouto** tehdään metalliesineellä. Kaukokäskyt on melkein kuten ennenkin, asennonvaihtosarjojen järjestys on vain määritelty tarkemmin. Kokonaisvaikutus kuten alemmissa luokissa.

Erikoisvoittajaluokka

Paikallaolot on EVL:ssä yhdistetty toisiinsa, mutta niistä saa kuitenkin molemmista oman arvosanansa. Istuminen on muutoin kuten ennenkin, mutta kun ohjaajat palaavat kehään, he jäävät 10 metrin päähän koirista. Siitä alkaa liikkeen toinen osa, jossa koirat käsketään ensin yksitellen maahan. Sitten koirat makaavat paikoillaan yhden minuutin ajan, jonka jälkeen koirat kutsutaan yksitellen luokse. Koiria on yhdessä ryhmässä enintään neljä. Mielenkiintoista nähdä, millaiseksi liike muodostuu kokeessa – vaikea se ei ole, kun pääsee muutaman kerran harjoittelemaan, mutta ongelmia voi tulla maahanmenon napakuudessa ja luoksetulovauhdissa.

Seuraaminen on muutoin kuten ennenkin, mutta siihen on lisätty 10–20 askeleen peruuttamisosuus, jossa voi olla käännös joko oikeaan tai vasempaan. Taas seuraamispaikan ja seuraamisen suoruuden hallinta korostuvat. **Z:ssa ja luoksetulossa** toimitaan kuten ennenkin. **Ruudussa** muutoksena on 10 metrin päässä olevan merkin poisjääminen, tilalla on selkeämmin merkitty ympyrän säde ja keskellä voi olla jokin pieni ”marker”, mutta ei siis kartiota tms. Ympyrän säde pitää merkitä hyvin, koska muuten ohjaaja ei pysty pysäyttämään koira sen keskelle. **Ohjattu nouto** tapahtuu kuten ennenkin.

Kokonaan uusi liike on **merkin kiertämisen, noutamisen ja hypyn yhdistelmä**. Koira lähetetään kahden hypyn välistä kohti 25 metrin päässä olevaa merkkiä, jonka se kiertää. Kiertämisen jälkeen ohjaaja käskää sen (arvottuun asentoon) joko istumaan, seisomaan tai maahan. Sen jälkeen hänelle kerrotaan kumman esineen ja hypyn koira suorittaa – vasemman tai oikean. Ohjaaja lähettää koira noutoon + hyppyyn (ja siitä paluu ohjaajan luokse noutoesineen luovutukseen). Monta osaa juttua, joita harjoitella. Varmasti kiertohulluille helpompi kuin ei-kiertohulluille (estehullut). Täten onkin hyvä, että merkin kiertämistä on harjoiteltu jo avoimessa luokassa, jolloin sen pitäisi olla jo vahva ja hyvä EVL:ssä.

Tunnistusnoudossa ei-ohjaajan kapuloiden määrä on 5–7 ja kapuloiden järjestyksessä sekä asemoinnissa on vaihtelua. Kiihkeille (tai epävarmoille) koirille voi olla vaikeaa, jos ne touthottavat kapuloilla, nuuskuttelevat turhaan esim. tähden vääriä sakaroita tai sotkevat kapuloita tassuillaan. Kaukokäskyt tehdään kuten ennenkin.

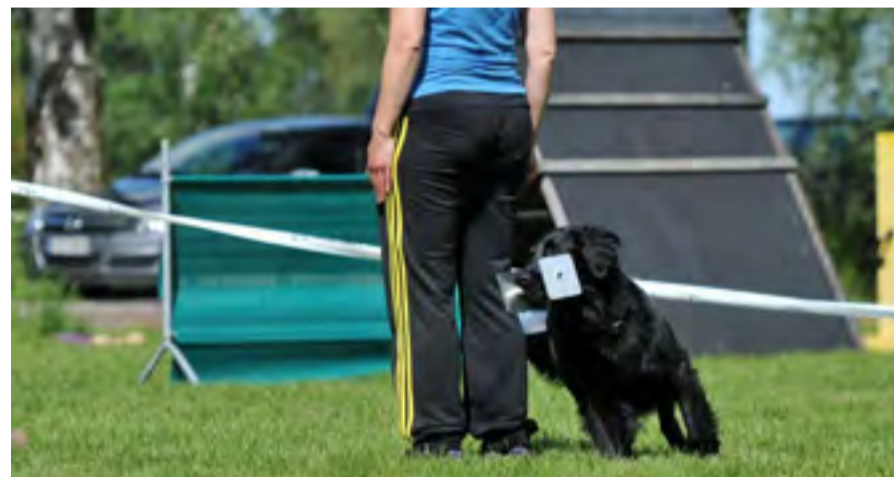
Kouluttamisesta

Tokon kouluttamisen painopiste muuttunee sääntöuudistuksen myötä yhä enemmän erilaisten liikkeiden osien harjoitteluun. Enää ei alokasluokan koira voi harjoitella vain seuraamista, vaan sen kanssa tehdään jo heti paloja seuraavien luokkien liikkeistä. Avoimesta luokasta lähtien liikkeissä on paljon yhte-neväisyyttä, mikä oletettavasti helpottaa tulevaisuudessa luokasta toiseen siirtymistä (esim. ruutu on jo avoimessa luokassa).

Paikallaoloissa flateilla ei yleensä ole suurempia ongelmia, lyhyempi aika voi sopia innokkaille koirille alemmissa luokissa, kunhan paikallaoloa muistetaan harjoitella myös yli pitkillä ajoilla. EVL:n ryhmäpaikallaolo + kutsuminen tuskin on flateille ongelma – monet ovat tottuneet jo nometreeneissä kuuntelemaan vain oman ohjaajansa kutsuja.

Seuraamisessa kannattaa alusta asti harjoitella paljon ta-kaosan hallintaa, mm. vadiilla kieppumista, takaosa-/etuosa-käännöksiä, sivuttaisliikettä ja peruuttamista. Näissä flatit eivät luonnostaan ole aina kovinkaan vahvoilla, joten panostus näihin kannattaa tulevaisuutta ajatellen. **Liikkeestä pysähtymiset** ovat kuten ennenkin, tosin paluussa koiran luokse mennään koiran taakse ja innokkaimmat kaverit voivat kääntyä ohjaajan perään. Tähän auttaa mm. kohdeharjoittelu edessä tai etutassujen alla oleva kohde, käänteinen houkuttelu ja asentojen vahvistaminen häiriöiden kanssa.

Luoksetulo on helpottunut, joten siinä ei suuria muutoksia koulutuksessa tarvitse tehdä. Pysähtymisten opettamisessa pitää muistaa nopeat palkitsemiset, seisomisessa ehkä etujalkojen väliin heitetyt palkkiot ovat toimivimpia ja maahanmenoa voi harjoitella myös juosten seuraamisesta.

Irttaantumisliikkeitä on jatkossa enemmän ja tätä pitää siis harjoitella alusta asti. **Merkin kiertämisestä** voi aloittaa esim. puun kiertämisen avulla. Alusta asti kannattaa panostaa tiukkaan kaarrokseen ja hyvään vauhtiin. **Ruudun** opettaminen alkaa myös nyt aikaisemmin, irttaantuminen hyvällä vauhdilla siinäkin tavoitteena. Merkin ympyrää voi opettaa jonkin konkreettisen kohteen sisälle menemisellä, esim. letku maassa ympyrän muodossa ja sen sisäpuolelle juoksemista.

Kaukokäskyt ovat kuten ennenkin – pitkärunkoisilla flateilla on joskus hankaluuksia saada painoa riittävästi takaosalle. Tässä voi apuna käyttää taas käänteistä houkuttelua ja erilaisia kohteita, joissa koira pitää etu- tai takajalkojaan.

Tekniikkaa kannattaa hioa läheltä niin kauan, että se sujuu. Ns. etujalkatekniikka (etujalat ovat koko ajan paikallaan) voisi toimia myös flateille.

Noutoja on monenlaisia, mutta yleensä noutaminen on flateille mieluista. Alokasluokassa nouto on pitämistä, mikä ehkä helpottaa jatkossa palautusten onnistumista. Monet flatit ovat oppineet noudon ja pitämisen jo nometreeneissä, joten tämän ei pitäisi olla kovinkaan hankalaa. Ohjattu nouto voittajaluokassa oletettavasti sujuu noutajilta yleisesti hyvin, alusta asti voi nyt viedä kapuloita eri suuntiin ja harjoitella tokossakin noudon suuntia. **Tunnistusnoudossa** rauhallista nuuskuttelua voi tehdä piiloteuilla noutoesineillä.

Kokonaisuudessaan uudet liikkeet vaikuttavat mielenkiintoisilta, liikkeissä on monipuolisuutta heti alo-avo-luokista lähtien, mikä varmaan sopii myös flateille.

Säännöt SKL:n sivuilla:
kennelliitto.fi - Koiraharrastukset - Uutiset - 13.1.2015

TOKOn uudet suoritus- ja arvosteluohjeet,
päivitetty ohjeita 4.2.15

FIERYMILL
—DESIGN—

design@fierymill.net

https://www.facebook.com/FierymillDesign

muotokuvat
kodintekstiilit
kotimaista
käsityötä

VEPE - Vesipelastus

Teksti: Tuija Manninen
Kuvat: Elisa Pekki

Vepe on alun perin Newfoundlandinkoirien ja Landseerien laji. Suomessa VEPE-harrastus alkoi vuonna 1989, kun lajia esiteltiin Landseeryhdistyksen kesäpäivillä. Vesipelastuksesta tuli virallinen koemuoto 1992 ja ensimmäinen SM-koe järjestettiin vuonna 2001, jolloin lajin Suomen mestari olikin labradorin noutaja. Vepen SM-koe kisataan vain voittajaluokassa ja sinne valitaan 12 koirakkoa tulosten perusteella.

Laji on kasvattanut suosiotaan noutajien keskuudessa, sillä uimista ja noutamista rakastaville koirille vepe on hauskaa ja mieleistä puuhaa. Suomessa vesipelastus onkin puhtaasti harrastus- ja kilpailumuoto.

Harrastaminen

Vepeä voi harrastaa lähes kaiken rotuisilla koirilla, jos koira ui mielellään ja on fyysisiltä ominaisuuksiltaan riittävän kookas ja voimakas jaksakseen hinata pelastettavaa henkilöä tai kumi-venettä, jossa on kaksi henkilöä. Koiralla on oltava perustotelevaisuus kunnossa, eikä koira saa olla arka, epäluuloinen tai aggressiivinen vieraita ihmisiä/koiria kohtaan.

Koe

Vesipelastuskokeissa testataan koiran fyysistä kuntoa, kykyä toimia vedessä sekä koiran ja ohjaajan yhteistyötä. Koe koostuu neljästä liikkeestä, joiden yhteispistemäärä on maksimissa 100 (25 pistettä/liike). Pisteitä vähenee erilaisista virheistä, kuten ylimääräiset käskyt, maalilinjan ohitus, uusi lähetys, varaslähtö ja esineen jättäminen.

Hyväksytyt SOVE => 2x ALO 1 => 3x AVO 1 => 3x VOI 1 +
näyttelytulos = FI VPVA

Junioriluokka: Luokka on epävirallinen pentuluokka (kaksi liikettä) ja se on tarkoitettu vain Landseereille ja Newfoundlandinkoirille.

Muun rotuiset koirat aloittavat vuoden ikäisinä **soveltuvuuskoosteesta** (väh. 60/100 p). Tätä saa yrittää vain kaksi kertaa. Soveltuvuuskoosteessa suoritetaan samat neljä liikettä kuin alokasluokassakin. Ohjaajalla saa olla oma apuohjaaja, jolloin toinen on rannassa ja toinen veneessä ja heillä on käytössä yhteensä kuusi käskyä jokaiseen liikkeeseen.

Alokasluokan ykköstulokseen vaaditaan vähintään 90/100 p. Kahdella ykköstuloksella koirakko siirtyy ylempään luokkaan.

Tässä lyhyesti alokasluokan/soveltuvuuskoosten kilpailuliikkeet: Ohjeaika jokaisessa liikkeessä on neljä minuuttia.

1. Uinti 50 metriä: Koira hyppää veneestä ja ui rantaa kohti. Sen tulee ylittää rantavedessä oleva maalilinja merkkipaalujen sisältä. Ajanotto alkaa tuomarin merkistä ja se päättyy kun koiran säkä on ylittänyt maalilinjan.

2. Esineen vienti 30 metriä: Koira lähtee rannasta ja vie esineen suussa veneelle. Esineen on oltava tuomarin hyväksymä ja se annetaan koiralle tuomarin merkistä. Ajanotto pysähtyy kun veneessä oleva ohjaaja saa esineen.

3. Veneen nouto 30 metriä: Koira lähtee rannasta hakemaan 30 metrin päässä olevaa venettä rantaan. Noin kolme metriä pit-

kä vetököysi annetaan koiralle venetuomarin merkistä ja koira vetää veneen köydestä rantaan.

4. Hukkuvan pelastaminen 30 metriä: Pelastettava henkilö putoautuu veneestä 30 metrin poijun kohdalla ja loiskuttelee sekä äänittelee pelästyneesti. Koira lähtee rannasta ja tarttuu pelastettavan kädessä olevaan esineeseen tai vaihtoehtoisesti pelastettava tarttuu koiran valjaisiin ja koira tuo hänet rantaan.

Avoin luokka: Luokassa suoritetaan neljä eri liikettä. Ohjaajalla on käytössä kolme käskyä jokaiseen liikkeeseen ja kokeessa toimii yleinen avustaja. Kolmella ykköstuloksella koirakko siirtyy ylempään luokkaan (väh. 90/100 p.).

Voittajaluokka on VEPE-kokeen ylin luokka. Luokassa suoritetaan neljä eri liikettä. Ohjaajalla on käytössä kahdessa liikkeessä yksi käsky ja kahdessa vientiliikkeessä kaksi käskyä. Ykköstulokseen vaaditaan vähintään 90/100 p.

Vesipelastuksen valion arvoon vaaditaan kolme ykköstulosta vähintään kahdelta eri tuomarilta voittajaluokasta, sekä näyttelystä vähintään arvosana H aikaisintaan 24 kuukauden ikäisenä vesipelastuksen valion arvoon vaaditaan kolme ykköstulosta vähintään kahdelta eri tuomarilta voittajaluokasta, sekä näyttelystä vähintään arvosana H aikaisintaan 24 kuukauden ikäisenä

Tira vesipelastajana

Teksti: Taru Salminen

Kuva: Elisa Pekki

FI VPVA Peppermint Tempers Tirani

Tiran (Peppermint Tempers Tirani) ja minun yhteinen taival alkoi toukokuussa 2007 hakiessani 4,5 kuukauden ikäisen pennun Anneli Koskiselta (kennel Peppermint). Ensimmäisen yhteisen vuotemme vietimme toisiimme tutustuen, leikin lomassa perustotelevaisuutta harjoitellen. Tira on miun eka oma koira, joten yrityksen ja erehdyksen kautta ollaan taitojamme hiottu.

Vesipelastukseen eli vepeen tutustuimme 2008 Kaakon Vesipelastuskoirissa, Tiran ollessa 1,5-vuotias. Tira opetteli kumiveneessä oloa ja mie harjoittelin soutamista, kesän edetessä opetettiin esineen viemistä rannalta veneeseen, veneen hakemista rantaan, maalitolppien välistä rantautumista sekä hukkuvaa esittävän henkilön pelastamista. Tuli huomattua, että tässä lajissa ei kastumista saa pelätä, osa treenaavista koirista sai aikamoiset pärskeet aikaiseksi pelastaessaan hukkuvaa tai luovuttaessaan esineitä veneeseen.

Työstettiin molemmat tähän märkään ja vauhdikkaaseen lajiin. Hukkuvan pelastaminen tuntui olevan Tiralla verissä, esineen vieminen rannalta veneeseen taas vaati hieman opettelua. Sekin saatiin sujumaan vaihtopalkalla, oman lelun sai aina kumiveneen luota leikittäväksi, oli vene sitten rannalla tai vedessä.

Vepeilyämme puolisoista kesää, treeniryhmän kannustus (ja pieni painostus) sai minut pohtimaan soveltuvuuskokeeseen

osallistumista. SOVE:n sitten läpäisimme kirkkaasti heinäkuussa 2009 (pistein 99/100). Saman kuun aikana osallistuttiin vielä kahteen kokeeseen, joista molemmista ALO1 (molemmat pistein 100/100). AVO-luokkaan siirtyminen sujuikin siis aika vauhdikkaasti!

Seuraavana kesänä korkattiin AVO-luokka, käytiin neljässä kokeessa, joista AVO3, AVO1, AVO2 sekä elokuussa vielä toinen AVO1. 2011 kisakausi alkoi kesäkuussa AVO1-tuloksella, jonka ansiosta saimme siirron VOI-luokkaan. Saman kesän neljä starttia VOI-luokassa eivät ykköstuloksia meille tuoneet (VOI2 sekä 3x VOI3). Saimme kuitenkin hyvää kisakokemusta. Kesän 2012 Vepeily jäikin vain muutamaa treenikertaan. Melkein 2-vuotias taapero ja heinäkuussa syntynyt vauva pitivät miut kiireisenä. Tauko taisikin tehdä hyvää, sillä Tira saavutti FI VPVA -arvon 2013, kolme koetta ja kolme VOI1-tulosta. Wow! Valioitumisen jälkeen, samana kesänä, käytiin vielä yhdessä kokeessa, josta VOI1 täysillä pisteillä!

SM-kisoihin pääsimme osallistumaan syyskuussa 2014. Siellä sitä oltiin, kahdentoista Suomen parhaan VOI-luokan koirakon joukossa. Wow! SM-kisa oli upea kokemus, vaikka ykköstulos jäikin haaveeksi (VOI3).

Vepen lisäksi harrastamme pelastusjälkeä, hieman agilityä, noutajuttuja, metsässä lenkkeilyä sekä uusimpana aluevaltauksena MEJÄ:ta. Kotona Tiralla on juoksukavereina Pimu (Peppermint Tifani Gloria Mei) sekä kolme kääpiöpinseriä. Pimunkin kanssa vepeilyn alkeet ollaan aloitettu, nähtäväksi jää, mihin asti sen kanssa ylletään. Tiran kanssa on ilo harrastaa, yhdessä ollaan päästy tutustumaan moniin ihmisiin ja saatu treenailla mukavissa porukoissa.

Kasvattajalle kiitos tästä mahtavasta koirasta, tulevana kesänä taas vepeillään!

- Taru & Tira -

PASADA - CREATING YOUR IMAGE

Pasada tarjoaa vankalla ammattitaidolla ja laadulla kaikki valokuvauksen palvelut yrityksille ja yksityisille. Järjestämme kuvauksia asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin pohjautuen, liikumme minne tarvitaan ja työskentelemme joustavasti. Lähtökohtanamme on aina tyylikkyys, asiakkaiden toiveet ja ammattimainen toteutus. Olemme erikoistuneet koirakuvaukseen sen monella eri saralla ja tuotamme koiranäyttelyväen lehteä DogXpress.

Pasada Photography

Heidi ja Petri Örling
www.pasada.kuvat.fi

VALOKUVAUSKILPAILUN TULOKSET

Muutama sana kuvien arvioinnista

Kuvakilpailuun oli lähetetty ilahduttava määrä kuvia. Tällainen kuvien arviointi on aina hankalaa, sillä eri tunnelmia, hetkiä ja tilanteita on kovin vaikea laittaa järjestykseen. Lisäksi ymmärrys siitä, että jokaisessa kuvassa on kuvaajalle tärkeä kohde sekä tilanne on heille ikimuistoinen hetki, vaikeuttaa vielä lisää kuvien arvottamista keskenään. Kuvat ovat suloisia, hellyttäviä, ja henkilökohtaisesti tärkeitä kuvaajalleen. Hyvää kuvaa ei ainoastaan ratkaisekaan tekninen taso vaan se ihmisille tärkeä hetki, jonka kuvaaja on saanut ikuistettua. Tätä seikkaa ei ulkopuolinen kuvankatsoja näe ja siksi kuvien laittaminen paremmuusjärjestykseen on haastavaa.

Lähtökohtaisesti meidän täytyi siis lähteä analysoimaan kuvia niiden teknisten ominaisuuksien ja valonkäytön avulla. Tarkastelimme kohteen terävyyttä, värejä, rajausta, valon käyttöä ja yleistä ilmettä. Tässä vaiheessa karsiutui jo melkoinen määrä kuvia pois. Karsiutuneissa kuvissa saattoi olla hienoja hetkiä, hauskoja juttuja tai ne osuivat hyvin annettuun kuvauskilpailun aiheeseen, mutta ne olivat epätarkkoja kohteen osalta, kohde oli liian tumma tai valo ja rajaus eivät olleet onnistuneet. Myös liian suuri kohina kuvassa aiheutti karsintaa. Kuvien joukossa oli muutama erityinen, mieleenjäynyt kuva, jotka karsiutuivat kovan kohinan vuoksi. Kohina syntyy kuvattaessa liian suurilla ISO-arvoilla. Muutama kuva jäi erityisesti mieleen sommittelultaan ja harmonisilta väreiltään, jopa valon käytöltään, mutta valitettavasti tarkennus ei ollut osunut oikeaan kohtaan.

Lähtökohta kuvien tarkastelussa oli siis tekninen toteutus, valon käyttö ja annettu kuvakilpailun aihe. Tiukankin karsinnan jälkeen meillä oli vielä melkoinen joukko kuvia jäljellä. Tällöin piti mennä aina vain pienempiin ja pienempiin yksityiskohtiin unohtamatta sitä tosiasiaa, että kuvan piti myös puhutella katsojaa. Täysin teknisillä ominaisuuksilla ei siis voittoa irronnut.

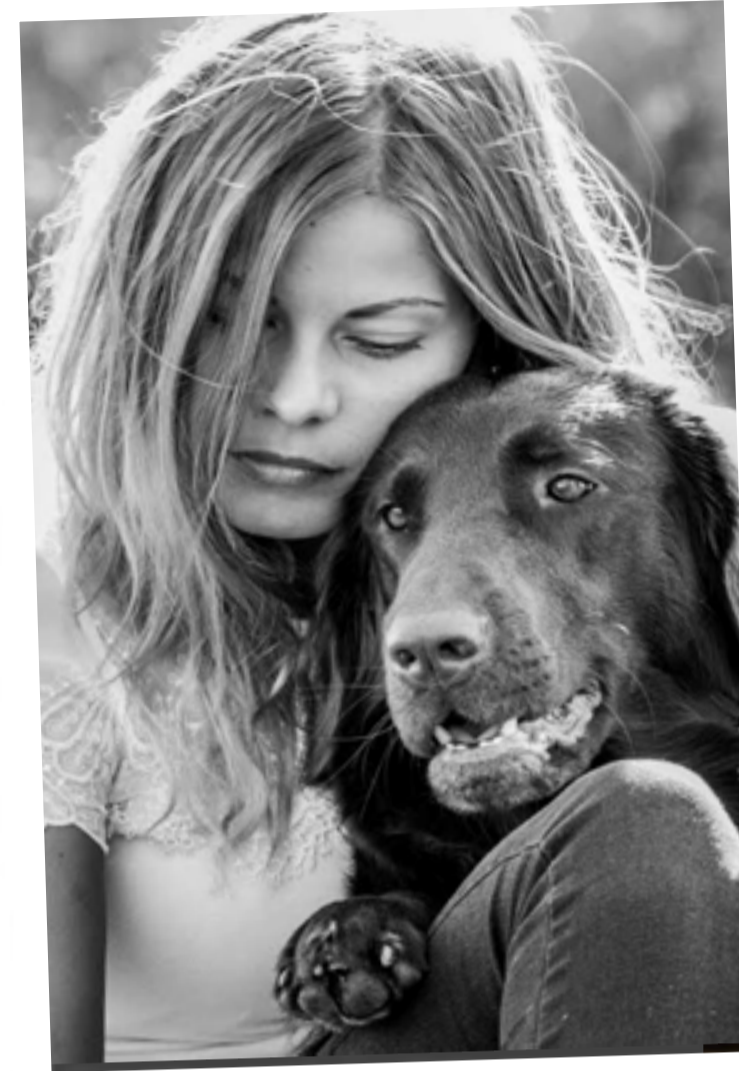
Voittajakuvassa on osattu hyödyntää valoa luomaan tiettyä tunnelmaa. Kuvaa katsoessa on helppo kuvitella, että koira on rodunomaisessa työtehtävässään parhaillaan odottamassa nouto-käskyä. Se, onko tilanne todella sellainen, ei ole merkitystä. Vain luodulla kuvitelmalla ja tunnelmalla on merkityksensä ulkopuoliselle katsojalle. Tähän suureen kuvajoukkoon mahtui paljon teknisesti taitavia kuvia, valitettavasti vain yksi voitiin valita voittajaksi.

Haluamme kannustaa kaikkia tarttumaan kameraan jatkossakin, kehittämään itseään kuvaajana ja mikä tärkeintä - ikuistamaan hetkiä. Opetelkaa käyttämään valoa hyväksi - kyseessä on nimenomaan VALOKUVA.

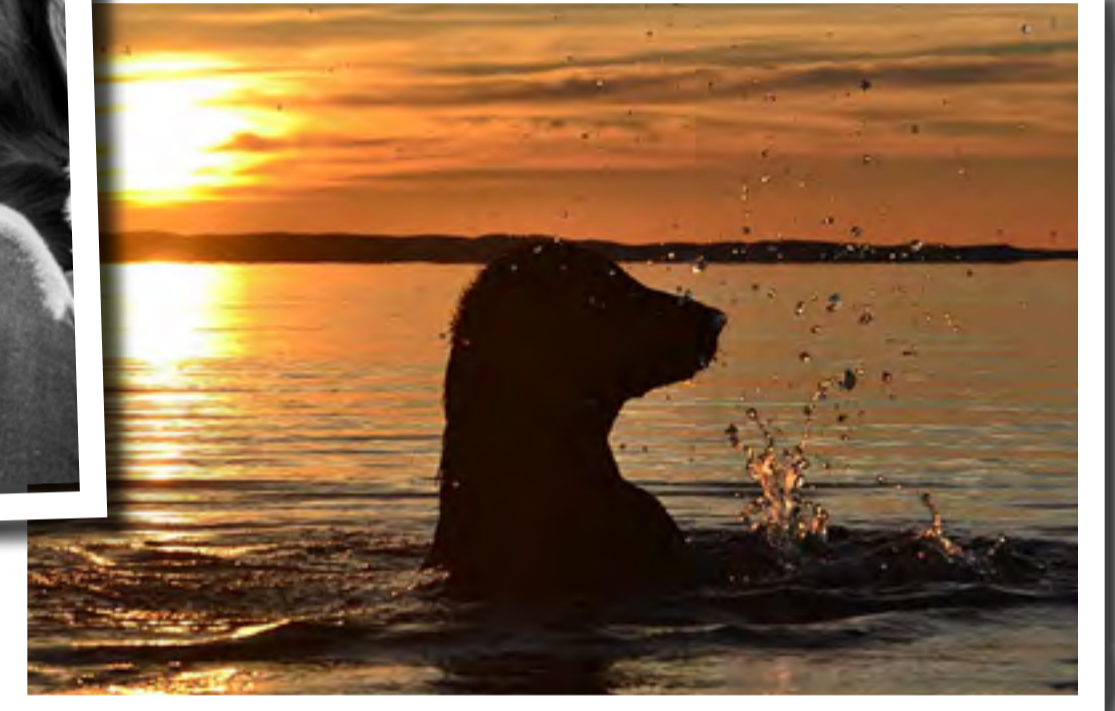
Kuvausterveisin
Heidi ja Petri
Pasada

*Kilpailun voittaja
kuvaaja Henna Mikkonen*

*Kilpailun 2.
kuvaaja Malena Skogberg*

*Kilpailun 3.
kuvaaja Katja Joutsen*

*Yleisön suosikki
kuvaaja Henna Mikkonen*

Lämpimät Onnitelut sijoittuneille!

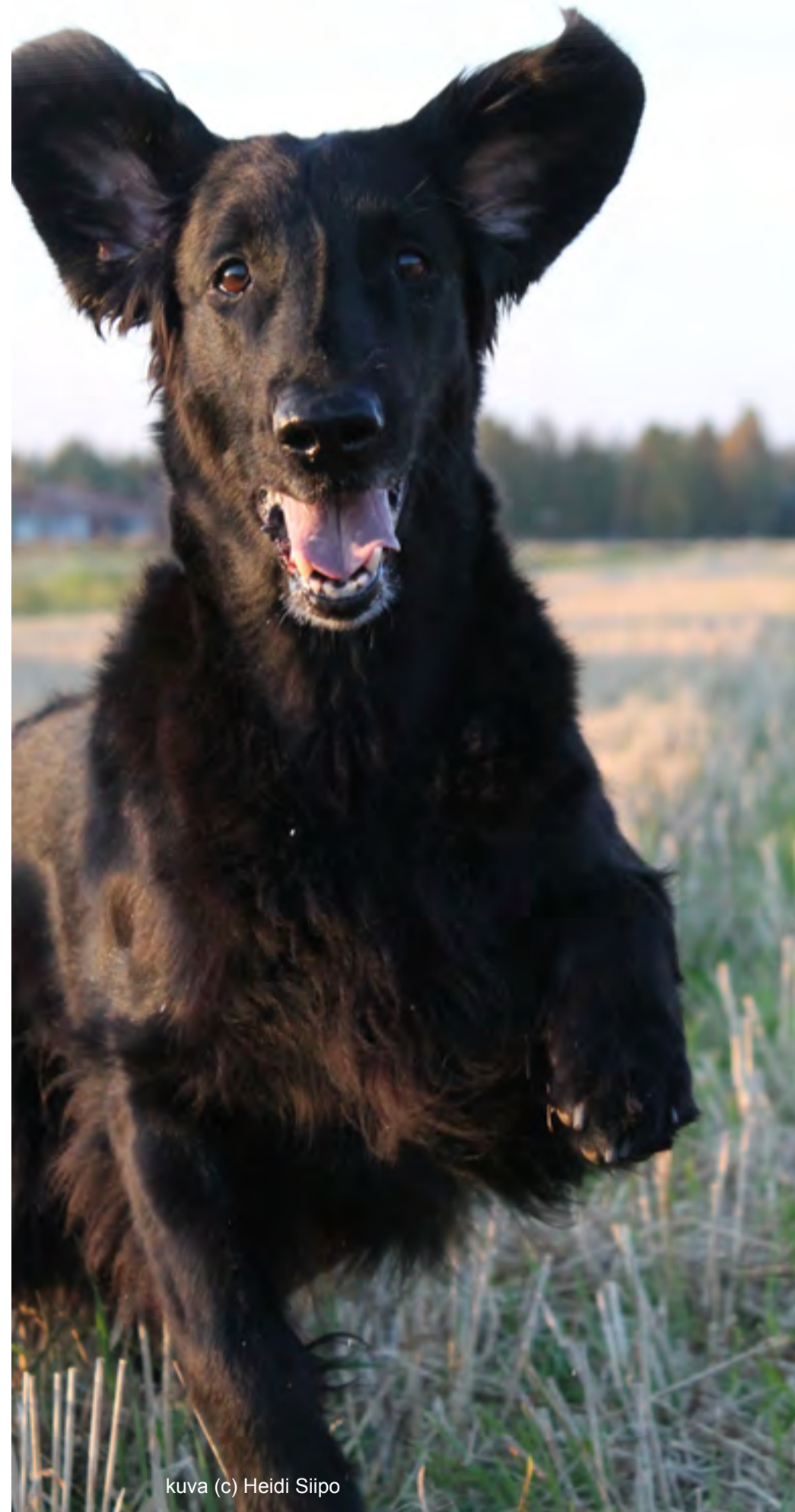
Kilpailun voittaja palkittiin 75 x 100 Canvas-taululla, kahdelle seuraavalle Ifolor -lahjakortit ja kaikille sijoittuneille kuvien tallentamiseen Flattikerhon omat muistitikut

"Elämää Flatin kanssa"

Suuri kiitos kaikille kilpailuun osallistuneille!

Kuvista tulee esille varsin hyvin kilpailun teema -
Elämää Flatin kanssa :)

Kilpailukuvia tullaan julkaisemaan seuraavissa Flattiviesteissä

kuva (c) Heidi Siipo

kuva (c) Tuula Hursti

kuva (c) Emmi Koivunen

kuva (c) Noora Lavonen

kuva (c) Kari-Pekka Hietala

kuva (c) Satu Röppönen

kuva (c) Satu Marins

kuva (c) Akane Miura

kuva (c) Satu Saarinen

kuva (c) Kari-Pekka Hietala

Kaikki kilpailukuvat löydet järjestön nettisivuilta
www.flatti.net - Flattiviesti - Kuvapankki

Vanhats ja Viisaats -palsta

Logo: Petra Peuhu

Käsitys, että flatit kuolevat nuorena syöpään eikä vanhoja flatteja ole, ei pidä ihan paikkaansa! Flatti on viisas, mikä vain syvenee iän myötä. Flatista puhuttaessa älykkyys, toimintakyky ja yhteistyöhalukkuus sekä vilkkaus ovat yhtä oleellisia kuin käsitys, että onnettomuusalttius ja syöpä vievät rodun enneaikaiseen hautaan. Tärkeää on myös kuulla niiden flattien elämästä, joiden omistajat eivät kilpaile tai muuten esiinny aktiivisesti koirapiireissä. Näistä koirista on ihan samalla tavalla tarinoita kuin ”julkisflasteista”. Flatti tekee itsensä ympäristössään merkittäväksi ihan itsenään! tarinat lähtevät käyntiin. Jaetaan niitä täällä! Voisimmepa me ihmiset olla yhtä vilpittömiä kaikessa, kuten kumppanimme sileäkarvainen noutaja!

Asun Turussa, mutta koirieni kautta minulla on flattikavereita ympäri Suomea. Kotona asuu tällä hetkellä, vappuaattona, 13 vuotta täyttävä Sindy Flatts ja 7-vuotias Sigge Noanarkki. Molemmat syntyperältään vanhaa suomalaista narttulinjaa. Toiveena on kesällä saada flattivahvistuksena narttupentu, joka on Sindylle sukua. Aiemmat koirani ovat olleet Siggen sukulaisia kennelnimiltään Hilwas ja Fools (Hilwaksen tytär). Sindy auttaa minua tämän palstan pitämisessä. Hän on niin viisas!

Kertokaa flateistanne ja lähettäkää minulle sähköpostia! Olen myös facebookissa.

Jos haluat kertoa koirastasi, mutta koet, että kirjoittaminen ei onnistu, ota yhteyttä. Kirjoitetaan tarina yhdessä! Minulle voi aina soittaa tai laittaa sähköpostia!

Terveisin
Virpi Peltonen
virpi.peltonen@turkuflati.net
puh.040 589 3157

Vaikka keitot on jaettu, niin kauhaani en ole nurkkaan heittänyt

Teksti ja kuva: Mikko Nääpänen

FIN MVA

BLACKPICKS UNIQUE FOR ME "Ursula"
synt. 17.07.2003

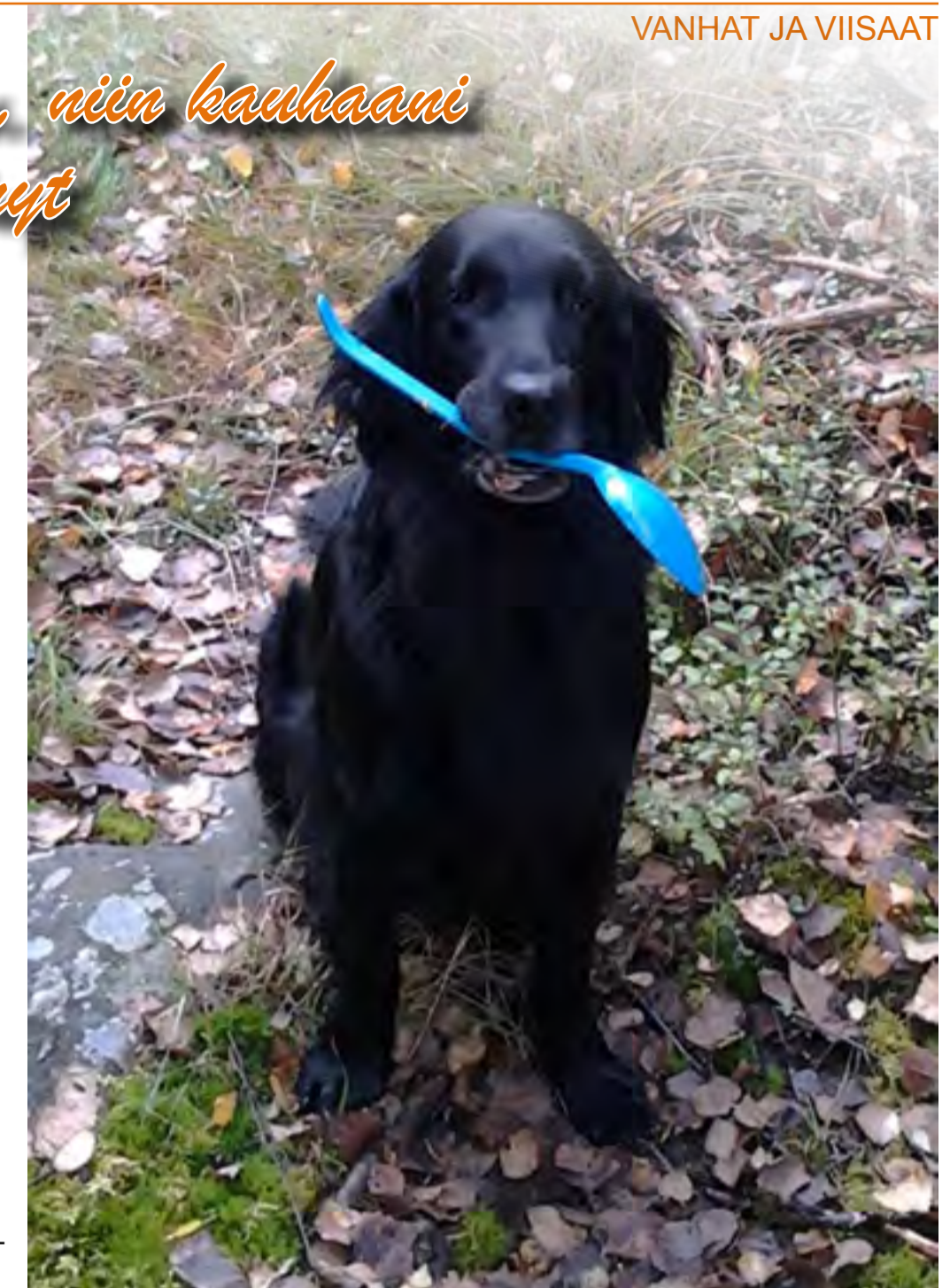
Moro, mä olen Ursula. Olen sellainen vanha ja viisas - tai ainakin tällainen grand old lady. Nykyään kun tuntuu olevan niin kovasti muotia kirjoitella elämänkertoja, niin jospa minäkin, tällaiseen kypsään ikään ehtinyt flattimummeli, muistelisin hiukan menneitä.

Synnyin heinäkuuisena päivänä vuonna 2003 Iittalassa, Tuula Rajalan Blackpicks -kennelissä kahdeksan sisaruseni kanssa. Varsinaiselta nimeltäni olen Blackpicks Unique For Me. Myöhemmin etuliitteeksi lisättiin sitten Fin Mva, kun Aija Liikkasen kanssa kävimme jokusessa näyttelyssä, mikä ei ollut kylläkään meikäläisen lempihommaa. Kotonahan on koiran paras olla, tai ainakin kotimetsissä. Tuula varmaan ajatteli, kun minulle tuollaisen nimen antoi, että me ollaan erottamattomat, mutta toisin kävi.

Lähdin kerran vuoden vanhana parhaasen mustikka-aikaan kyläilemään ja näyttämään hiukan flatin mallia Sääksmäelle Leenan ja Mikon sekä heidän kolmen tyttärensä luokse. Kun sitten porukalla oltiin marjassa ja

palauttelin siinä puutarhatöiden lomassa Leenan poisheitämät, ihan käypäset rikkaruohot, niin ilmeisesti siinä tuli kylvettyä siemen tuleviin tapahtumiin. Leena ja Mikko tyttöineen ottivat Tuulalta seuraavasta pentueesta Varpun. Kyllähän koiralajitoveriaan seurakseen välillä kaipaa, joten meikäläistä alettiin sitten 2005 syksyllä hakea alvariinsa Sääksmäelle ja takaisin Iittalaan ei meinattu palauttaa takaisin enää millään. Tuula onneksi fiksuna tädinä ymmärsi ehdottaa, että josko se Ursula muuttaisi pentueen tehtyään kokonaan majapaikkaa. Asiahan oli sitten sillä selvä. Akvaario sai mennä, kun meikätyttö muutti sitten maaliskuussa 2006 uuteen kotiin ja Roosin omistukseen.

Elämäni on ollut sellaista varmaan aika tavallista flatin elämää. Olen käynyt jokusen kerrannome-kokeissa ja kovasti koittanut sparrata harjoituksissa perheen muita koiria aina näihin päiviin saakka. Sorsia ja jokunen kyyhykin on tullut vuosien varrella noudettua. Näätäkkin tuli kerran haettua, vaikka silloinkyllä ajattelin että mikä karvainen otus sieltä puusta oikein putosi. Kuitenkin tärkein tehtäväni elämäni varrella uskoisin olleen kasvattajan rooli. Kolme pentuetta olen maailmaan saattanut ja maailman turuilleosalteni huolehtinut. Viimeisestä pentueestani toin sitten yhden pennusta Iittalasta kotiin, nyt viisivuotiaan Esterin. Kun sitten eräänä toissavuoden marraskuuisena aamuna paras ystäväni Varpu lähti palaamatta takaisin, ajattelin että josko tässä sitten tyttären kanssa vietän eläkepäiväni kahdestaan. Perheen ihmislapsetkin oli kasvatettu aikuisiksi, niin oli aika vain nauttia koiran elämästä.

Talvi siinä Esterin kanssa vietettiin elämää kahden koiran huushollissa, kun sitten maaliskuun lopulla se myrkyä lykkäs. Taloon ilmestyi pieni, musta ja karvainen otus. Mäntän Maireksi tätä pikkupampulaa alettiin kutsua. Eihän tästä kavattajan hommasta vieläkaan eroon päässyt. Täytyy kyllä myöntää, että Maire ymmärsi kyllä hetimiten tällaisen flattimummelin arvon, jopa ilman hampaiden vilauttelua. Aika äkkiä ilokseni huomasin tuollaisen hyväntapaisen pennun vain piristävän hyväkuntoisen koiravanhuksen elämää.

Niin kuin äsken mainitsin, niin olen edelleen hyväkuntoinen ja aina valmiina lähtemään. Välillä tosin minut jätetään kotiin pidemmiltä lenkeiltä, mutta kyllä juokseminen edelleen minulle maistuu. Terveenä olen saanut elämästäni nauttia, muutamaa paukuraa lukuun ottamatta, jotka jokunen vuosi sitten kankustani poistettiin. Selkä nyt välillä on vähän jäykkä, mutta ei koskaan niin jäykkä etten sohvalle pääsisi. Olen näet ainoa koira, jolla meillä on siihen lupa.

Lopuksi haluaisin lähettää kaikille lapsilleni terveisiä. Erityisesti Jesse-pojalle, josta on tullut niin etevä, että muistaa minua äitien päivinä itse tekemillään korteilla.

- Ursula -

Teksti: Marjatta Hulthom
Kuvat: Christian Hulthom

FIN MVA FIN JVA EE MVA NO JVA SE JVA
BATZI'S POINT PLEASANT "Moses"
synt. 02.04.2001

Oli sunnuntai, lokakuun 8. päivä vuonna 2000, jolloin vannoin, etten enää koskaan hanki koiraa. Olimme juuri joutuneet lopettamaan 8-vuotiaan newfoundlandinnarttumme Bellan. Hän sairasti luusyöpää ainoastaan kolme viikkoa ennen menehtymistään.

Mutta aika kului, ja kaksi metsästävää poikaamme rupesivat puhumaan noutavasta koirasta. Kukaan meistä ei tiennyt noutajista mitään. Lainasimme kirjoja (netti ei 15 vuotta sitten ollut se ensimmäinen hakulähde) ja kävimme tutustumassa rotuihin niitä omistavissa perheissä. Meillä ei oikeastaan ollut muita kriteereitä kun että koiran tulisi olla kyllin ketterä kyetäkseen työskentelemään vaikeissa maastoissa, mutta kuitenkin voimakas ja jäntevä. Näin ollen päädyimme sileäkarvaiseen noutajaan, sellaisen elävässä elämässä ainoastaan kerran nähneenä!

Rupesimme etsimään kasvattajia, joilla olisi lähiaikoina pentue tulossa. Kriteerinä oli, ettei ajomatka saanut olla liian pitkä .... hmm.... Kennel Batzi's Ähtärissä kuulosti korviimme oivalliselta. Puhelinsoitto kertoi, että Carita Sulkava oli parhaillaan Ruotsissa astuttamassa Viltin Irinaa. Sulhasena oli Loppländans Mustiga Musseron. Pennut syntyisivät huhtikuun alussa. Varasimme tulevasta pentueesta narttupennun. Ja niin ne sitten syntyivät, 02.04.2001, kahdeksan pentua, joista vain yksi oli narttu. Jouduimme muuttamaan suunnitelmamme, meille tulisikin urospennu.

Kesäkuun toisena päivänä vuonna 2001 haimme sitten Moseksen kotiimme. Kotiutuminen sujui hyvin ja rupesimme pikkuhiljaa suunnittelemaan pennun kouluttamista. Peruutuspeiliin katsottuna teimme kaikki mahdolliset virheet, Sulkavan Caritan

asiantuntevasta ohjauksesta huolimatta. Onneksi oli osaksemme tullut oikein kovapäinen koira!

Yksi ongelma oli kuitenkin ylitse muiden. Moses ei uinut! Koko kesän ajan kävimme useamman kerran viikossa yrittämässä. Kannoimme pennun veteen, se ui suoraan rantaan, heittelimme ruokaa, leluja, dummeja, Moses ei suostunut menemään uimaan. Syksyn tulle ei meitäkään enää huvittanut mennä veteen, joten sidoimme dummyyn narun, jotta saimme sen hinattua maihin. Kolmannella kerralla Moseksella välähti, se tarttui hamppailaan naruun ja veti dummyn rannalle!

Mutta ei uinut! Kävimme noutajatreeneissä, jossa kouluttaja ennakoimatta heitti pennun syvään veteen. Moses oli sekunnin murto-osassa rannalla. Mutta ei uinut!

Sateisena lokakuun hämärtyvänä iltana pojat olivat ampuneet haavakon hankalaan korkeakaislaiseen jokimaastoon. Soittivat, että tuo nyt se pentu tänne, niin kokeillaan. Kuono korkealla Moses pulautti kaislikkoon ja siitä alkoi toistakymmentä vuotta kestänyt oikean vesipedon noutoura.

Olin tässä vaiheessa kiinnostunut sekä nimestä että mejästä, ja ajattelin kokeilla Moseksella kumpaakin. Mejä oli omiaan tälle omapäiselle koiralle, joka kulki omia polkujaan ja jolloin emännänkin sai hiljennettyä... Nome olikin hankalampi juttu. Jo aikaisessa vaiheessa AP Fontell sanoi mönkään menneen nomen kisan jälkeen "Voimakas metsäkoira, josta ei ehkä milloinkaan saada kilpakoiraa." Näinhän se meni, vasta 11. Ja 12. yrittäminen toivat ne ALO ykköset.

Tätä tukee Moseksen vajaa nelivuotiaana läpikäymä palveluskoirien luonnetesti. Pisteitä 186 ja tuomarin toteama: vähänkin itsenäisempi koira olisi itse ilmoittautunut ja tullut paikalle ilman ohjaajaa.

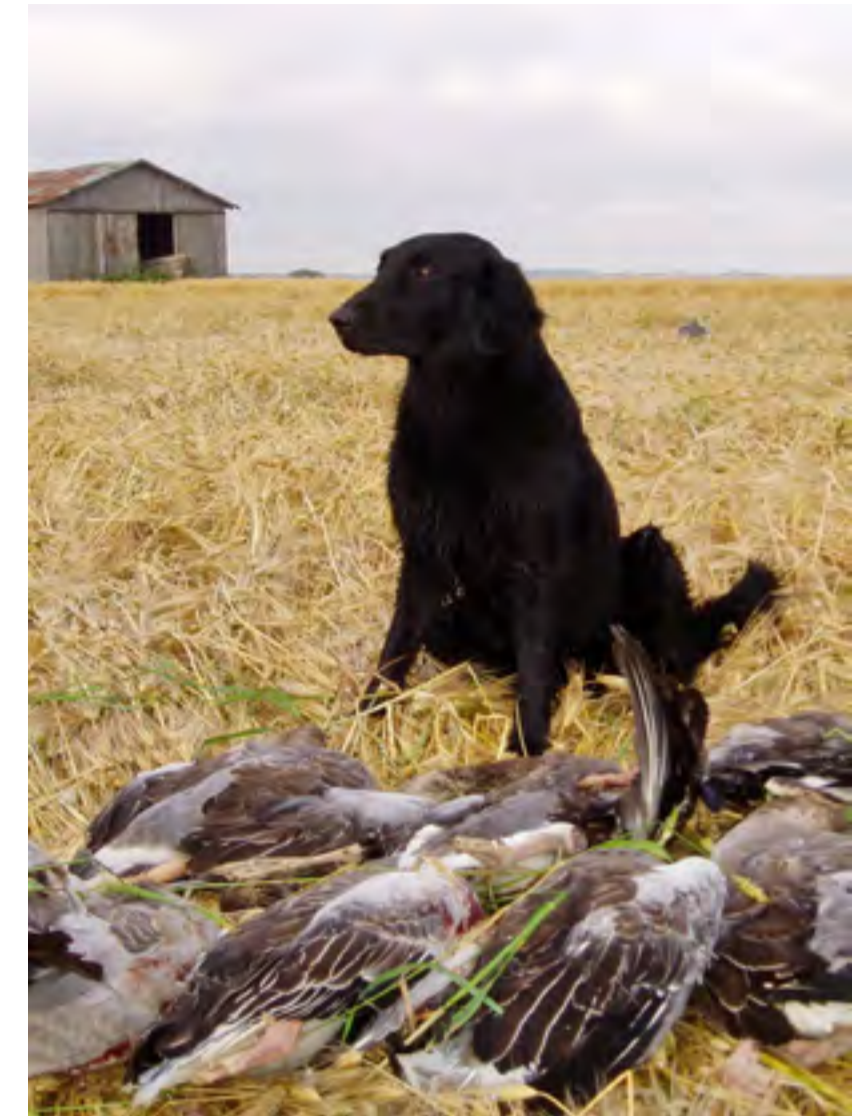
Lähdettiinpä sitten vielä näyttelysaralle. Moses rakasti näyttelyitä, hän oli oikea kehädiiva. Ellei turkki olisi juuri sopivasti kadonnut, olisin vielä ollut viemässä herraa 14-vuotiaana huhtikuun Vaasan KV-näyttelyyn. Moses oli ROP, rotunsa paras, näyttelyssä 12.6.2005 ja sai mejästä VOI1 tuloksen samana päivänä. Itse asiassa koko juttu alkoi minun mokastani. Olin vahingossa ilmoittanut Moseksen mejään ja näyttelyyn samalle päivälle. Mietimme nuoremman poikani kanssa (tuolloin 19-vuotias), että jos onnistuisimme saamaan mejän arvonnassa ensimmäisen tai toisen startin, voisi vielä ehtiä näyttelyyn. Välimatkaa oli 100 km. No, saimme startin nro 2, eli tiukalle menisi. Ja vettä satoi. Tulimme Moseksen kanssa metsästä, koira litimärkänä ja turkki täynnä sammalta ja neulasia. Poika odotti auto käynnissä. He ajoivat sitten tuhatta ja sataa, mutta ehtivät, juuri ja juuri. Näin syntyi Moseksen kaksoistulos!

Metsä- ja sorsastuskoirana Moses on ollut ainutlaatuinen. Nopea, tarkka ja peräänantamaton. Yllätyksiäkin on tullut. Sorsastuksen aloituksen jälkeisenä päivänä pojat ampuivat sepelkyyhkyyn haavakoksi laajan juurikaspellon laidalla. Moses lähetettiin hakuun ja ei aikaakaan kun koira ilmestyi pellostä, hanhi suussa! Kyllä se kyyhkykin sieltä tuli. Dual purpose-koira parhaimmillaan.

Moses on myös aina ollut naisten mies (ainakin omasta mielestään), seikka joka on varmasti ystäväpiiriin nartunomistajien hyvässä muistissa (emännästä puhumattakaan!) Yhteiselo kahden nartun kanssa, Inkwells Melts the Ice, s. 2005, Mella, sekä oma tytär, Gunpoint's Semibluff, Ninni, s. 2009, on kuitenkin sujunut yhtä komeellusta lukuunottamatta hyvin. Kommelluksen seurauksena katumuspiikit.

Laumassamme on siinä mielessä poikkeuksellinen tilanne, että lauman johtajana ei ole narttu, vaan Moses. Näin on aina ollut, ja on vieläkin, vaikka Moses täyttää huhtikuun 2. päivä 14 vuotta.

Olemme kiitollisia saatuaamme näin pitkään pitää luonamme tätä ärsyttävää, itsepäistä, tottelematonta, ja niin ihanaa ja rakastettavaa koiraa!

Sileäkarvainen noutajanarttu
FI EE MVA FI TVA HeW-14

Flat Power Noble Gem
FI15033/08 s.14.1.2008

i. SE MVA(N) NO MVA JV-06 KBHV-07 PMV-08 HeW-10
NOV- 07 PMV-13 PMVV-13 Black Mica's That's Enough
e. C.I.B FI & EE MVA EEV-04 Blackleader's Fabulous Friend

kasvattaja: Anu & Kimmo Vorobjev
omistaja: Heidi Siipo

Serti:
14.4.2013 Tallinna, Pierluigi Buratti

Sileäkarvainen noutajanarttu
FI EE LV CZ MVA

Sniffens Star Of Chara
FI19987/12 s.21.1.2012

i. C.I.B DK& SE & SI CH DEVDHCH Starworkers Makes
People Talk
e. C.I.B. C.I.E FI & EE MVA LVJV-10 Sniffens Lumitähti

kasvattaja: Miia Suppanen-Olkkola
omistajat: Satu, Juha ja Jonna Saarinen

Sertit:
24.1.2015 Narva, Viro, Ann-Christin Johansson
22.3.2015 Riika, Latvia, Satu Ylä-Mononen

Sileäkarvainen noutajauros
FI & EE MVA

Sniffens Syysruska
FI55438/10 s.9.9.2010

i. FI MVA Metsävirnan Kentuckian Wolf
e. C.I.B C.I.E FI & EE & LT & RU MVA BALTV-08
Sniffens Time To Be Star

kasvattaja: Miia Suppanen-Olkkola
omistaja: Teuvo Kettunen

Serti:
24.1.2015 Narva, Viro, Vladimir Piskay

sileäkarvainen noutajauros
C.I.B. FI EE LT LV BY CH EE LV LT VCH BALTW-11 BYW-12
LTVW-14 SI CH SI VCH SIW-15

Mei Dan Lokakuu

FIN39039/04 s.22.7.2004

i. Cloud Dancer's Good news for Meidan
e. Almanza Chocolate Cheesecake

kasvattaja: Nada kajander
omistaja: Marjatta Eivola

Serti:
17.1.2015 tuomari Maria Ceccarelli, Italia -> SI CH
18.1.2015 tuomari Pierluigi Buratti, italia -> SI VCH ja SIW-15

sileäkarvainen noutajauros
C.I.E. FI EE LT LV RU BY CH BY GCH SI CH

Mei Dan Prosit

FI11648/09 s.26.10.2008

i. Flat Garden's Andrew XII
e. Mei Dan Merida

kasvattaja: Nada kajander
omistaja: Marjatta Eivola

Serti:
17.1.2015 tuomari Clado Bogdanociv, Slovenia

sileäkarvainen noutajauros
C.I.E. FI EE LT LV RU BY CH LTJW-13 SI CH SIW-15

Mei Dan Voltti

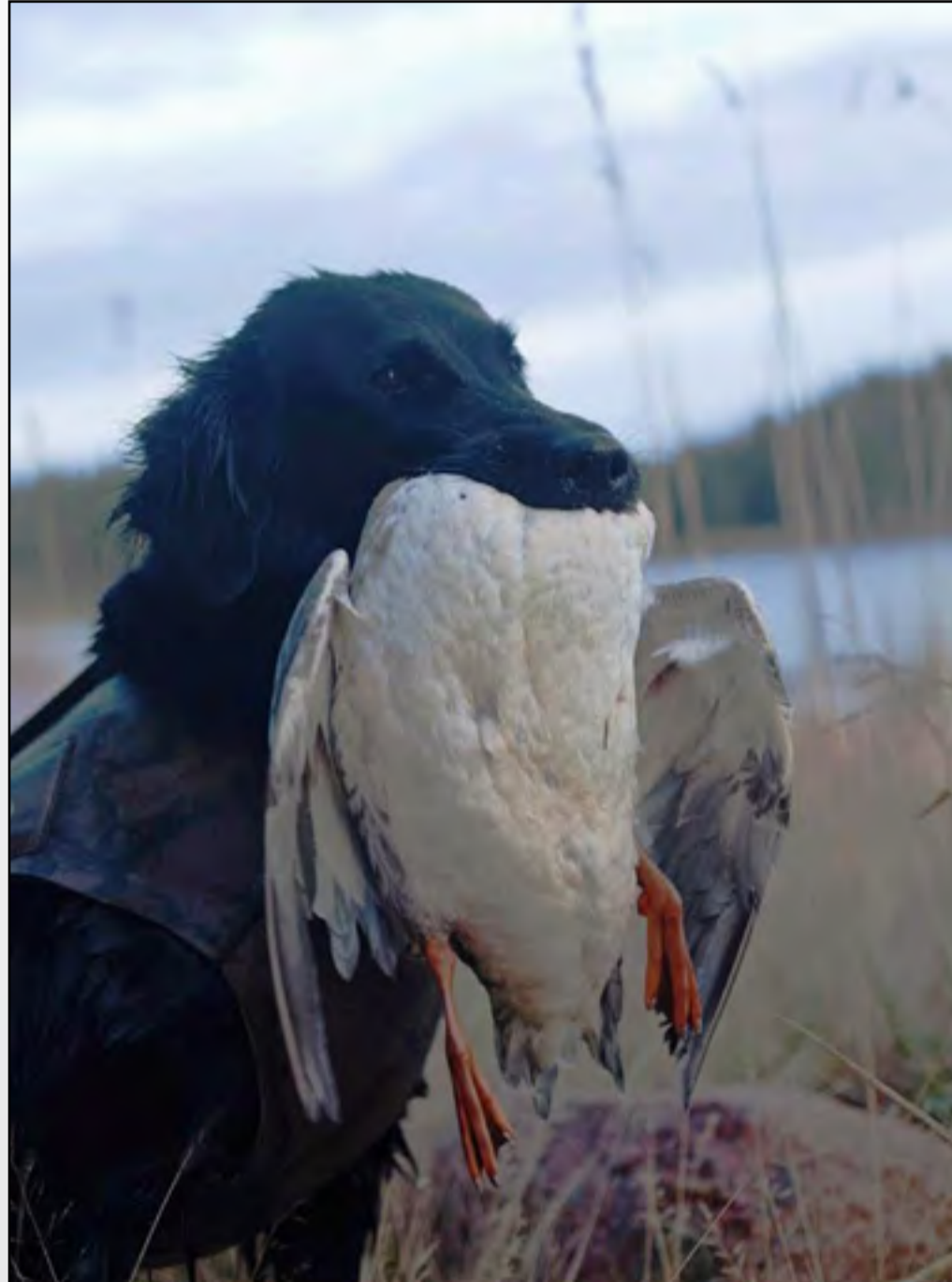
FI11701/12 s.25.10.2011

i. Mei Dan Tindastoll
e. Mei Dan Shiraz

kasvattaja: Nada kajander
omistaja: Marjatta Eivola

Serti:
18.1.2015 tuomari Pierluigi Buratti, Italia

Sileäkarvainen noutajanarttu
POHJ FI SE NO KVA
Black Eider's Brown Eyed Girl
FIN23164/05 s.30.3.2005

i. Zebulons Friia Rio Trap
e. Black Eider's Gimme The Prize

kasvattaja: Karin & Tommy Arfman
omistaja: Jan-Erik Eriksson & Annica Mattson

NOME-B VOI1:
13.9.2009 Virrat, Tobina Nyman
10.10.2010 Kemiönsaari, Jyry Tuominen
4.9.2011 Hailuoto, Vesa Turunen

NKM1: 7.1.2012 Salo, Ari-Pekka Fontell
EKL1: 19.8.2012 Högländet, Bo Ferm
EK1: 10.5.2014 Bergen, Asbjørn Kristiansen

Näyttelytulos:
26.5.2007vHattula, J M Irvine, KÄY EH

Uudet Valiot (flatti.valiot @ gmail.com)

Valiopalsta on jäsenille ilmainen.

Kuvien tulee olla resoluutioltaan 300 pix/inch ja mieluiten .tif tai .jpg-muodossa.

Kuvan lisäksi valiokoirasta tulee olla seuraavat tiedot:
koiran virallinen nimi ja tittelit
sukupuoli, rekisterinumero
vanhempien nimet ja tittelit
kasvattajan sekä omistajan nimi ja paikkakunta
valioarvoon tarvittavat tulokset

Huom. suomen muotovalioon ainoastaan taipumuskoetulos
(nome-b yms. tuloksia ei julkaista valioilmoituksen yhteydessä)

Kasvattajaboxi (flattiviesti @ gmail.com)

Kasvattajaboxi on 35€ /vuosi tai 15€ /kerta

Kasvattajaboxin tulee olla kokoa 78 mm x 44 mm ja resoluutioltaan 300 pix/inch ja mieluiten .tif tai .jpg-muodossa tai pdf-muodossa.

Teemme myös tarvittaessa boxin kasvattajan toimittamasta kuvasta ja toiveiden mukaisesti.

HARVAHAMPAAN
Flatcoated retrievers

Mikko ja Sirpa
Saastamoinen

p. 050 367 8111 (Sirpa)
p. 050 495 2010 (Mikko)

www.harvahampaan.com

Kennel
Emkristina's

tiinakisonen (at) gmail.com
040-547 7128

FLATCOATED RETRIEVERS
FINNFLATS

TUULA EHRMAN
STENSKÄR, NAUVO

gsm 0400 699 197
tuulaehrman@gmail.com
www.finnflats.com

Kennel
Kohta-ahon

Sonja Pelkonen
Kontiolahti
050 565 9152
sonja.pelkonen@gmail.com
www.kohta-ahon.com

Kennel
Huntstars

KENNEL
NINJATÄHDEN
FLATCOATED RETRIEVERS

Satu Marins
Lappeenranta
0400 415515
satu.marins@hotmail.com
www.ninjatahden.com

Kennel
Blackpepoon

Tarja Kolkka
Somurantie 177
45370 Valkeala

www.blackpepoon.com

Kennel Kevätniityn
www.muulti.fi/~leskinen

Ann Leskinen, Pietarsaari 050-338 3562 ann.l@luukku.com

Lavalle karvoihin katsomatta!

Animagi LAPPEENRANTA esittää: **Match Show** ke 19.8. klo 18

Tapahtumapaikkana on Animagi Lappeenrannan piha-alue, ja ilmoittautuminen alkaa klo 17.00. Lisätietoa lähempänä ajankohtaa!

Animagi LAPPEENRANTA

Toikansuontie 5
53500 Lappeenranta
p. 0201 750 090

Animagi Ihmisen kokoinen eläinlääkäriasema animagi.fi

Morrini Retrievers
www.morrini.net

Riitta Niemelä
Långvik, Kirkkonummi
040-709 1133
riitta@morrini.net

– Sileäkarvaisia noutajia kaveriksi metsälle ja harrastuksiin –

Minna Latva, Noutajantie
20780 Kaarina
puh: 0400 842 998
majakkasaaren@gmail.com
<http://koti.mbnet.fi/msaaren>

tiina@sudensalmi.com
www.blackhughs.com

Black Hugh's
FLATCOATED RETRIEVERS

Tiina Sudensalmi
Taipalsaari
040-515 6133

flatcoated retrievers
Dantaran

Laura Rajakallio
Kunnarlantie 55
02740 Espoo
050-5356 926
laura@dantaran.com www.dantaran.com

kuva (c) Janina Alankoja

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN VUOSIKOKOUS

Teksti: Tiina Sudensalmi

Järjestön sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 22.03.2015 Helsingissä.

Päivä aloitettiin jo aamusta toimikuntien edustajien ja hallituksen yhteisellä suunnittelupäivällä. Mietittiin yhdessä tulevan kauden tapahtumia ja niiden järjestelyjä. Päivä vierähti nopeasti iltapäivään hyvän keskustelun ja monien ideoiden saattamana.

Iltapäivän ohjelmassa oli järjestön sääntömääräinen vuosikokous, joka aloitettiin vuoden 2014 kiertopalkintojen saajien, ansi-
oituneiden jäsenten ja aktiivisten jäsenten palkitsemisella. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat, vuoden 2014 tilin-
päättösasiat sekä hallituksen kokouksen käsiteltäväksi esittämät asiat joka oli tässä kokouksessa Jalostuksen tavoiteohjelman
vuosille 2016–2020.

Vuoden 2014 tilinpäätöksen tuloksesta ja sen syistä keskusteltiin. Tilikauden tulokseen vaikuttivat useat syyt, jotka olivat ihan
loogisia. Järjestö on tehnyt tulosta aiemmin ja taloudellinen tilanne on ollut ihan hyvä. Yhdistystoiminnan ei ole tarkoitus tuottaa
voittoa, joten olemme hieman olleet verottajan silmällä pidon alaisia. Tilikauden 2014 negatiivinen tulos nyt helpottaa tilannetta
verottajaan nähden, vaikka toki jatkossa vastaava negatiivinen tulos ei ole enää suositeltavaa. Hallitus tulee kiinnittämään
jatkossa tarkempaa huomiota taloudellisen tilanteen kehittymiseen.

Jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) ja siihen sisältyvät jalostustyöohje sekä Pevisa luettiin yhdessä kohta kohdalta. Tavoiteohjel-
masta ja sen sisällöstä käytiin hyvässä hengessä runsasta keskustelua eri näkökulmista ja keskustelun päätteeksi Jalostuksen
tavoiteohjelma hyväksyttiin pienin tarkennuksin, ja jalostustyöohje sekä Pevisa hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kiitos kaikille toimikuntien ja hallituksen jäsenille sekä vuosikokoukseen osallistuneille antoisasta kokouspäivästä.

Lämpimät onnittelut kaikille palkituille!

Ansiomerkit ja kunniakirjat ansiokkaasta toimin- nasta järjestömmme hyväksi myönnettiin seuraaville henkilöille:

Kultainen ansiomerkki:

Kirsi Nieminen

Hopeinen ansiomerkki:

Liisa Keränen
Tiina Kisonen
Mari Mamia
Riitta Niemelä
Antti Tarkkala

Kunniakirja:

Juha Junkala
Markku Kastepohja
Mari Olkkonen
Tarja Pohjola-Pirhonen
Laura Rajakallio
Marko Saarni
Minna Vornanen

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY
FINSKA FLATCOATED RETRIEVERKLUBBEN RF

VUOSIKOKOUS PÖYTÄKIRJA

Aika: 22.3.2015 klo 14
Paikka: Helsingin seudun kennelpiirin toimitila, Taiteentekijäntie 7, Helsinki
Läsnä: 12 jäsentä, osallistujalista liitteenä (LIITE 1)

- Kokouksen avaus**
Hallituksen puheenjohtaja Tiina Sudensalmi avasi kokouksen klo 14:35
- Hyväksytään kokouksen työjärjestys**
Kohta 9, hallituksen tekemät esitykset käsitellään järjestyksessä: ESITYS 3, ESITYS 2, ESITYS 1. Tällä muutoksella työjärjestys hyväksyttiin (LIITE 2)
- Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri**
Ehdotettiin ja valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Tiina Sudensalmi ja sihteeriksi Mari Mamia
- Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa**
Ehdotettiin ja valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Markku Kastepohja ja Antti Tarkkala
- Valitaan kaksi (2) äänenlaskijaa**
Ehdotettiin ja valittiin pöytäkirjantarkastajat toimimaan tarvittaessa äänenlaskijoina
- Todetaan kokouksen laillisuus**
Todettiin kokous laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi (LIITTEET 3-5)
- Esitetään tilinpäätös, toimintakertomus, varainhoitokertomus ja tilintarkastajien lausunto**
Tiina Sudensalmi esitteli tilinpäätösaineiston (LIITE 6 ja LIITE 7). Mari Mamia esitteli toimintakertomuksen (LIITE 8) ja toiminnantarkastajien lausunnot (LIITTEET 9-10).

Toimintakertomukseen tehtiin seuraavat lisäykset:

- * Joukkue- ja edustuskilpailut lisättiin Pohjoismaisen noutajien mestaruuskokeen tulokset seuraavasti: "Suomen joukkue sijoittui joukkuekilpailussa toiseksi. Yksilökilpailuissa Suomeen tuli kaksoisvoitto Tarja Tuhola ja Taka-Tapiolan Fiun Tuuli voittivat ja Jan-Erik Eriksson ja Black Eider's Brown Eyed Girl sijoittuvat toiselle sijalle. Molemmat koirat palkittiin A1 palkinnolla. Lisäksi Tarja Tuhola ja Taka-Tapiolan Fiun Tuuli palkittiin A-SERT:lla. Janne Järvisen omistama Taka-Tapiolan Fiun Taru sai Ruotsin käyttövalion (SE KVA) arvon."
- * Muu toiminta: lisättiin maininta: "Mejä-toimikunnan jäsen Marko Saarni on ollut jäsenenä mejä-yliuomari-kollegiossa vuonna 2014".

Näillä lisäyksillä toimintakertomus hyväksyttiin.

- Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä edellisen vuoden hallitukselle ja muille tilivelvollisille**
Vahvistettiin tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus edellisen vuoden hallitukselle ja muille tilivelvollisille

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY
FINSKA FLATCOATED RETRIEVERKLUBBEN RF

9. Käsitellään hallituksen vuosikokoukselle tekemät esitykset ja aloitteet

ESITYS 3. JTO Jalostuksen tavoiteohjelma 2016 - 2020 (LIITE 12)

- * Jalostuksen tavoiteohjelma, lukuun 2 lisätään jäsenmäärän kehitystä kuvaava taulukko, mikäli Suomen Kennelliitto sitä edellyttää.
- * Jalostuksen tavoiteohjelma, korjataan virheellinen numerointi kohdasta 4.2.2 eteenpäin, kohtaan 4.2.7. saakka.
- * Jalostuksen tavoiteohjelma, lukuun 4.3.2. lisätään Sileäkarvaisilla noutajilla esiintyviin sairauksiin Spondyloosi ja sen kuvaus, sekä Histiosytooma ja sen kuvaus. Jalostustoimikunta valtuutettiin laatimaan tekstit sairauksien kuvauksiin.
- * Jalostuksen tavoiteohjelma luku 4.2.6. Poistetaan otsikosta lisääntymiskäyttäytyminen, koska lisääntyminen käsitellään JTO:ssa omana kohtanaan (luku 4.3.5).
- * Jalostuksen tavoiteohjelma luku 6.2. Muutetaan otsikon sana suositukset sanaksi vaatimukset, sekä lauseen "Alla lueteltu tärkeimmät suositukset yhdistelmille" sana suositukset sanaksi vaatimukset.
- * Jalostuksen tavoiteohjelma luku 6.2, kohta 1. Terveys, ensimmäinen lause: "tai B lonkat TAI lonkkaindeksi yli 100". Korjataan kirjoitusvirhe ja lisätään A. Lauseen tulee kuulua "A tai B lonkat TAI lonkkaindeksi yli 100"

Hyväksyttiin jalostuksen tavoiteohjelma edellä esitetyin muutoksin. Valtuutettiin jalostustoimikunta tekemään edellä esitetyt muutokset jalostuksen tavoiteohjelmaan.

ESITYS 2. Jalostustyöohje (LIITE 11)

- * Korjattiin kirjoitusvirhe jalostustyöohjeen kohdassa 1 Terveys, kuten jalostuksen tavoiteohjelmassa. Ensimmäinen lause: "tai B lonkat TAI lonkkaindeksi yli 100". korjataan kuulumaan "A tai B lonkat TAI lonkkaindeksi yli 100"

Hyväksyttiin jalostustyöohje edellä esitetyin muutoksin.

ESITYS 1. Sileäkarvaisten noutajien PEVISA-esitys (1.1.2016 alkaen)

Sileäkarvaisen noutajan pentueen rekisteröinnin edellytyksenä on, että pentueen vanhemmille on lonkkakuvaus- sekä silmätarkastuslausunto. Silmätarkastuslausunto ei astutushetkellä saa olla 24 kk vanhempi. Rekisteröinnin raja-arvona on lonkkaniveldysplasian aste D. Posteriori polaarista HC:ta, totaali HC:ta, PRA:ta tai RD:n asteita 2 - 3 sairastavan koiran jälkeläisiä ei rekisteröidä. Mykiön muiden osien HC ei ole jalostuskäytön este. Ohjelma on voimassa 31.12.2020 saakka

Hyväksyttiin PEVISA-esitys sellaisenaan

10. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet

Jäsenten tekemiä aloitteita ei ollut

11. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§ määräykset

Muita asioita ei ollut

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:25

Tiina Sudensalmi
puheenjohtaja

Mari Mamia
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastajat:

Markku Kastepohja

Antti Tarkkala

Tuloslaskelma & tase

TULOSLASKELMA	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2014-31.12.2014
Varsinaisen toiminnan tulot		
1. Tuotot	37.347,00	37.347,00
a) Varsinaisen toiminnan tuotot	37.347,00	37.347,00
->3101 Tarvikemyynti	1.100,00	1.100,00
->3102 Flattimestaruustuotot	44.000,00	44.000,00
->3103 Noma-lmk-tuotot	1.100,00	1.100,00
->3104 Meja-lmk-tuotot	1.100,00	1.100,00
->3106 Flattileirin tuotot	1.100,00	1.100,00
->3107 Treffit ja tapahtumat	1.100,00	1.100,00
->3108 Näyttelytoiminnan tuotot	1.100,00	1.100,00
->3109 Jalostuslkm-tuotot	1.100,00	1.100,00
2. Kulut	37.347,00	37.347,00
a) Varsinaisen toiminnan kulut	37.347,00	37.347,00
->5000 Tarvikemyynti	1.100,00	1.100,00
->5010 Flattimestaruus	44.000,00	44.000,00
->5020 Noma-lmk	1.100,00	1.100,00
->5030 Meja-lmk	1.100,00	1.100,00
->5040 Joukkuekilpailut	1.100,00	1.100,00
->5045 Flattileiri	1.100,00	1.100,00
->5050 Treffit ja tapahtumat	1.100,00	1.100,00
->5060 Näyttelytoiminta	1.100,00	1.100,00
->5070 Jalostuslkm	1.100,00	1.100,00
->5080 Flattiviesti	1.100,00	1.100,00
b) Hallintopalvelut	37.347,00	37.347,00
->5800 Kokous ja neuvottelu	1.100,00	1.100,00
->5810 Internet ja toimisto	1.100,00	1.100,00
->5820 Puhelinkulut	1.100,00	1.100,00
->5830 Pankkikulut	1.100,00	1.100,00
->5840 Postikulut	1.100,00	1.100,00
c) Muut hallintopalvelut	37.347,00	37.347,00
->5850 Koulutus ja seminaarit	1.100,00	1.100,00
->5860 Jäsenmaksut	1.100,00	1.100,00
->5870 Tuomariko-legio	1.100,00	1.100,00
->5880 Suhdetoiminta	1.100,00	1.100,00
->5890 Noutajien yhteistoiminta	1.100,00	1.100,00
->5900 Tulokirjaketut	1.100,00	1.100,00
d) Poistot	37.347,00	37.347,00
->8100 Poistot	37.347,00	37.347,00
3. Tuotto-/Kulujaama	0,00	0,00
Varainhankinta		
4. Tuotot	11.100,00	11.100,00
->7000 Jäsenmaksutuotot	11.100,00	11.100,00
->7010 Muut tuotot	0,00	0,00
5. Tuotto-/Kulujaama	11.100,00	11.100,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
7. Tuotot	11.100,00	11.100,00
b) Rahoitustuotot	11.100,00	11.100,00
->7180 Korkotuotot	11.100,00	11.100,00
8. Kulut	11.100,00	11.100,00
9. Tuotto-/Kulujaama	0,00	0,00
Satunnaiset arat		
12. Yleisavustukset	11.100,00	11.100,00
->8070 Yleisavustukset	11.100,00	11.100,00
13. Tilikauden tulos	11.100,00	11.100,00
14. Tilinpäätössiirrot	11.100,00	11.100,00
b) Varastoarvon muutos	11.100,00	11.100,00
->9010 Varastoarvon muutos	11.100,00	11.100,00
15. Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11.100,00	11.100,00

Tuloslaskelma & tase

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2014-31.12.2014
TASE VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
1 Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
7 Ennakkomaksut	1,73	1,73
I Aineelliset hyödykkeet		
3 Koneet ja kalusto	1,504,10	1,429,15
-> 1080 Kalustosaldo 1.1	1,141,18	1,080,00
-> 1090 Kaluston lisäys	107,00	110,00
-> 1100 Kaluston vähennykset	-104,08	-110,00
-> 1110 Kalustopöytä	-100,92	-100,05
II Sijoitukset	0,00	0,00
B Vaihuttavat vastaavat		
1 Vahvuus omaisuus	0,00	0,00
I Tarvikevarasto	4,281,47	4,281,47
-> 1270 Tarvikevarasto 1.1	4,281,47	4,281,47
-> 1280 Varastonmuutos	0,00	0,00
II Saamisot		
1 Siirtosaamiset	142,45	142,45
-> 1340 Siirtosaamiset	142,45	142,45
III Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset		
-> 1900 Kassa	1,000,00	1,000,00
-> 1910 Yleisillä	5,000,00	5,000,00
-> 1920 Jäsenmaksutili	1,120,00	1,120,00
-> 1930 Tarvikemyyntitili	200,00	200,00
-> 1940 Näyttelytili	800,00	800,00
Taseen loppusumma	8,407,55	8,407,55
TASE VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Oma pääoma	48,444,10	48,444,10
-> 1520 Oma pääoma	48,444,10	48,444,10
IV Muut rahastot	0,00	0,00
3 Yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen	0,00	0,00
V Tilikauden voitto/tappio	4,123,45	4,123,45
B Tilinpäätöksen kertymä	28,154,14	28,154,14
C Pakolliset varaukset	0,00	0,00
D Vieras pääoma Pitkäaikainen	0,00	0,00
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	0,00	0,00
-> 2050 Siirtovelat	0,00	0,00
Taseen loppusumma	8,407,55	8,407,55

VUODEN 2014 KIERTOPALKINNOT

Palataan vielä hetkeksi vuoden 2014 kiertopalkintojen voittajiin

Vuoden 2014 kiertopalkintopisteet on nyt laskettu ja voittajat on palkittu järjestön sääntömääräisessä vuosikokouksessa maaliskuussa Helsingissä. Hakemuksia tuli mukavasti yhteensä 71 kappaletta, mikä on edellisvuotta enemmän. Eniten hakemuksia tuli MEJÄ-flattiin 12kpl. NOME-flattiinkin hakemuksia tuli mukava määrä: 11 kpl. Toivoisimme kuitenkin, että yhdistyksemme kaikki jäsenet innostuisivat hakemaan kiertopalkintoja, niin saadaan listat kattaviksi. Listat kertovat vuoden menestyneimmät flatit, mutta ennen kaikkea niistä voimme iloisena todeta, että flatti on hyvin monipuolinen rotu, jonka kanssa voi harrastaa lähes mitä vain.

Vuosi 2015 on saatu nyt mukavasti alulle ja haluammekin toivottaa kaikille oikein mukavaa ja tulosrikasta vuotta!

Kiertopalkintojen hoitajat Marianne ja Senni

Haetut kiertopalkinnot vuonna 2014

Vuoden Flatti	7 kpl
NOME-Flatti	11 kpl
Näyttely-Flatti	9 kpl
WT-Flatti	7 kpl
NOME-tulokas	6 kpl
WT-tulokas	4 kpl
MEJÄ-Flatti	12 kpl
TOKO-Flatti	5 kpl
TOKO-tulokas	3 kpl
AGILITY- Flatti	2 kpl
Giorgio-Armanin Malja	3 kpl
Sandran Muistomalja	2 kpl

VUODEN FLATTI

VUODEN FLATIKSI 2014 kruunataan Pia Kauppisen, Ville Suhosen ja Nea Suhosen omistama heidän oma kasvattinsa 5-vuotias flattiuros "Nemo" Fowl Reed's Big Brother. "Kruunu" siirtyy saman pentueen sisällä, sillä Nemon veli valittiin vuoden flatiksi vuonna 2013 – loistavaa työtä veljeksiltä! Nemo saavutti Vuoden flatti –kiertopalkinnon upeilla voittajaluokan NOME-tuloksilla VOI1, VOI2 ja VOI3, ja näyttelypisteitä kerrytti Kangasala RN:n PU3-sijoitus.

Hopeasijan saavuttaa Pirita Hahtosen omistama keväällä 2014 kaksi vuotta täyttänyt flattiuros "Roni" Harvahampaan Just My Luck tasaisen varmallalla tulossaldolla. Alokasluokan NOME-startteja Ronille kertyi vuoden aikana kaikkiaan kolme, joista jokaisesta Roni sai hienosti ALO1-tuloksen, voittaen lisäksi myös Flattimestaruus-viikonlopun kisäin. Näyttelypisteitä Roni sai Mäntyharju KR:n ROPista, PU3-sijoituksesta Ruotsissa Gällivare KV:ssa sekä Suomen Noutajakoiraajärjestön päänäyttelyn PU3-sijoituksesta.

Pronssisijan saavuttaa viime vuoden tapaan Satu Saarisen, Piia Piiparisen ja Miia Suppanen-Oikkolan omistama 4-vuotias flattinarttu "Nella" Sniffens Syystuuli. Nellan koepuolen pisteitä kartuttivat NOME-puolen hienot AVO2- ja AVO3 –tulokset. Näyttelypuolen pisteet kertyivät Nellalle kahdesta VSP:stä Kouvolasta ja Porvoosta sekä joulukuun Voittaja-näyttelyn PN2-sijoituksesta.

NOME-FLATTI

NOME-Flatti kiertopalkinnon osalta kolmen kärjessä tulokset olivat tasaisen hienoja ja piste-erot sen mukaisesti hyvin pieniä. NOME FLATTI 2014 -kiertopalkinnon voittaa 5-vuotias flattiuros Taka-Tapiolan Fiun Taavi "Riku". Riku omistaa Timo Hämäläinen. Riku saavutti vuoden aikana useita upeita tuloksia NOME:n kuninkuusluokassa. Kiertopalkintoon oikeuttavat tulokset ovat: 2xVOI1, VOI2, 2xVOI3.

Toiselle sijalle sijoittuu 3-vuotias flattinarttu "Vappu" Gilliam's Gold White Pigeon Game, omistajanaan Katja Villikka. Vapun koe-kausi oli hieno ja kiertopalkinnon toinen sija saavutettiin seuraavien tuloksien: VOI1, VOI2, VOI3, ja Flattimestaruudessa Vappu ja Katja saivat finaaliapaikan sijoittuen lopulta mestaruuden 2. sijalle. Lisäksi Vappu oli mukana PM-joukkueessa Ruotsissa saaden sieltä NOME B-kokeesta VOI2-tuloksen.

Kolmanneksi tulee Tuholan Tarjan "Missi" Taka-Tapiolan Fiun Tuuli. Missi on 5-vuotias flattinarttu ja se on vuoden 2014 NOME-flatin Rikun sisko. Missi nousi viime vuoden viidenneltä sijalta suoraan kolmosijalle tuloksien VOI2 ja 3xVOI3. Kiertopalkintopisteitä kerrytti myös huikean hieno A1-tulos Ruotsissa kera Pohjoismaisen Flattimestaruuden voiton!

NÄYTTELY-FLATTI

Näyttely-flatti –kiertopalkinnon osalta kolmen kärki koostuu vetreistä veteraaneista!

Vuoden NÄYTTELY FLATTI 2014 palkinnon voitti toistamiseen 8-vuotias flattiuros ”Leo” **Flat Power Criminal Intent**. Leon omistaa Marianne Forsell. Leo on saavuttanut hienoja tuloksia vuonna 2014: ROP-voitot muun muassa Turku KV:ssa, helmikuun Jyväskylän KV:ssa sekä Joensuu KR:ssä. Lisäksi pistetiliä kartutti marraskuun Jyväskylän KV:n PU2-sijoitus ja upea joulukuun Ruotsin Voittajanäyttelyn PU2-sijoitus, josta kotiintuomisina myös Ruotsin Veteraanivoittaja -titteli.

Hopeasijan saavutti Senni Husson omistama Leon sisko ”Kerttu” **Flat Power Criminal Hearts**. Kerttu menestyi tasaisen hienosti läpi vuoden. Kiertopalkintopisteitä kertyi Kajaani KV:ssa ja Helsinki KR:ssä, joissa Kerttu liiteli ROPiksi, Turku KV:ssa Kerttu sijoittui VSP:ksi ja Joensuun kahden näyttelyn viikonloppuna toukokuussa Kerttu otti haltuunsa PN2- ja VSP-sijoitukset.

Pronssille sijoittui elokuussa 10 vuotta täyttänyt veteraaniherra ”Wilson” **Toffedreams Scuff’n Puff**, omistajinaan Riitta Niemelä ja Viveca Lahokoski. Wilsonin pisteet kertyivät erikoisnäyttelymme PU4-sijoituksesta, Forssa KR:n ja Jyväskylä KV:n ROPeista, Helsinki Voittaja -näyttelyn PU2:sta sekä toukokuuisesta ROPista Helsinki KV:ssa, jossa tämä upea veteraani kipusi myös Best In Show-korokkeelle!

TOKO-FLATTI

Vuoden TOKO-FLATTI 2014 on ansaitusti Jääskeläisen Veeran omistama 5-vuotias flattiuros ”Piki”, viralliselta nimeltään **Fowl Reed’s Blackpool**. Piki kilpaili saaden toinen toistaan hienompia tuloksia ja näillä tuloksilla viime vuoden hopeasija kirkastui kulaksi. Piki ja Veera saavuttivat viisi EVL1-tulosta kauden aikana.

Hopeasijan otti Keräsen Hannan omistama 4-vuotias flattinarttu ”Lydia” **Starworkers Right By Your Side**. Kiertopalkintopisteitä Lyydialle kertyi TOKOn kuninkuusluokan tuloksista seuraavasti: 1xEVL1, 2xEVL2 ja 2xEVL3.

Kolmannen sijan saavutti 2-vuotias flattiuros **Toffedreams Pilgrim** ”Pele”. Pele on myös Veera Jääskeläisen omistuksessa, ja kakkikko saavuttikin yhdessä upeita tuloksia vuonna 2014. Pronssisija kiertopalkinnossa saavutettiin VOI1, 3xAVO1 ja AVO2 -tuloksilla.

MEJÄ-FLATTI

MEJÄ FLATTI 2014 kiertopalkinnon voitti Anneli Koskisen ”Veeti” eli virallisemmin **Peppermint Deedee Depussy**, joka on 9-vuotias veteraaniherra. Veetin tasaisen varma työskentely jäljellä varmisti kiertopalkinnon voiton upein tuloksin 3xVOI1, pistein 49, 49, ja 48. Näiden tulosten lisäksi Veeti voitti Flattien MEJÄ-Mestaruuden 2014.

Toiseksi sijoittui myöskin Anneli Koskisen omistama 8-vuotias flattinarttu ”Pipsa” eli **Peppermint Tempers Tifani**. Pipsa nousi viime vuoden sijalta neljä suoraan hopeasijalle hienoin tuloksin 3xVOI1 pistein 48, 48 ja 47.

Kolmannen sijan saavutti Anu ja Mikko Nummisen 4-vuotias flattinarttu ”Nelly” **Sniffens Syysaurinko**. Pronssisijoitus Nellylle irtosi seuraavilla tuloksilla: VOI1 47pist., VOI1 46pist. ja VOI1 46pist. Tämän lisäksi Nelly saavutti flattien kesäleirin kokeessa Suomen Jälkivalion arvon

AGILITY-FLATTI

AGILITY FLATTI 2014 –kiertopalkintolistalla voiton vei Sonja Pelkosen omistama 5-vuotias flattinarttu ”Vieno” **Harvahampaan Go-Went-Gone**. Vieno saavutti voittopisteensä täydellä viiden nollan suoralla. Lisäpisteitä kartutti kaksi upeaa voitonollaa sekä yksi kakkosijoitus ja yksi kolmosijoitus.

Toiseksi sijoittui 5-vuotias flattinarttu ”Oodi” **Flathounds Expect Fire**, omistajanaan Henna Mikkonen. Oodin peruspisteet olivat myös 0, viiden nollatuloksensa ansiosta. Sijoituspisteissä Oodi jäi kuitenkin minimaaliset 0,2 pistettä Vienon taakse. Oodin sijoituspisteitä kartutti hieno 2. sija 42 osallistujan joukosta Seinäjoen kisoissa joulukuussa.

WT-FLATTI

WT FLATIN 2014 voitti edellisvuoden tapaan Villikan Katjan omistama 3-vuotias flattinarttu ”Vappu” **Gilliam’s Gold White Pigeon Game**. Vappu saavutti kauden aikana tulokset AVO1 94pist., AVO2 73pist. ja AVO3 43pist., jotka oikeuttivat heidät tämän kiertopalkinnon kultapallille.

Toiseksi sijoittui Aino Sillanpään ja Petri Matintalon omistama 5 -vuotias flattiuros ”Tuhti” **Sniffens Lumipallo**. Tuhti kilpaili vuoden tasaisen varmasti ja hopeasija saavutettiin seuraavin tuloksin: AVO1 88pist., AVO2 53pist. ja AVO2 53pist.

Kolmanneksi sijoittui 1,5 vuotias flattinarttu ”Manta” eli **Taka-Tapiolan Manta**, omistajaan Tapio Takala. Nuoresta iästään huolimatta Manta saavutti vuoden aikana kolme hienoa ALO1-tulosta pistein 94, 87, 78 ja saavutti näillä tuloksilla pronssisijan.

NOME-TULOKAS

NOME-tulokkaaksi NOME-toimikunta valitsi kuuden hakijan joukosta 2-vuotiaan flattiuroksen Pirita Hahtosen omistaman ”Ronin” Harvahampaan Just My Luck. Vuoden 2014 NOME-tulokas aloitti NOME-koeuransa toukokuussa juuri 2-vuotissyntymäpäiviensä kynnyksellä ALO1-tuloksella ja osoitti mukavasti tuloskunnan säilymisen saavuttamalla kaksi muutakin ALO1-tulosta kesän aikana. Kahdessa alokasluokan kokeessaan Roni oli ainoa ykköstuloksen saanut koira ja toisen näistä ykkösistä Roni saavutti Flattimestaruudessa voittaen ”Kisälli 2014 -tittelin” itselleen.

WT-TULOKAS

NOME-toimikunta valitsi WT-tulokkaaksi 4 hakijan joukosta Tapio Takalan omistaman 1,5-vuotiaan ”Mantan” **Taka-Tapiolan Mantan**. Manta on nuori narttu, joka osoitti kaudella 2014 WT-kokeissa hienosti tasaista varmuutta saavuttamalla kaikissa kolmessa osallistumassaan alokasluokan kokeessa ALO1-tuloksen. Flattien epävirallisessa WT-mestaruudessa koira sijoittui korkeilla pisteillä alokasluokassa toiseksi.

TOKO-TULOKAS

Vuoden 2014 TOKO-TULOKAS on Marianne Forsellin omistama 1,5 vuotias flattinarttu ”Lahja” **Flatkiss Guilty Intent**. Lahja saavutti nuoresta iästään huolimatta hienoja tuloksia TOKO-rintamalla kauden 2013 aikana. Kiertopalkinnon voitto saavutettiin VOI1, VOI3 ja AVO1 + KP tuloksilla. Näiden tulosten myötä Lahja saavutti myös kilpailuoikeuden erikoisvoittajaluokkaan.

Toiseksi sijoittui vain pisteen erolla voittajaan Veera Jääskeläisen omistama 2-vuotias flattiuros **Toffedreams Pilgrim** ”Pele”. Hopeasija irtosi VOI1 ja 2xAVO1 ja KP -tuloksilla. Maininnan arvoisia Pelen tuloksista kiertopalkinnon ulkopuolelta vuonna 2014 olivat TK2-koulutustunnus ja kilpailuoikeus erikoisvoittajaluokkaan.

Kolmanneksi sijoittui Marika Koiviston ja Maiju Häkkinen omistama 4-vuotias flattiuros **Flatout Famous** ”Tase”. Tase saavutti pronssisijan TOKO-tulokkaassa hienosti kolmella ALO1-tuloksella. Näillä kolmella tuloksella Tase saavutti myös koulutustunnuksen TK1 ja näin ollen kilpailuoikeuden avoimeen luokkaan.

GIORGIO-ARMANIN MALJA

GIORGIO ARMANIN MALJAN voittaa Marianne Forsellin omistama ”Leo” **Flat Power Criminal Intent**. Leo saavutti useita ryhmäsijoituksia Suomen kansainvälisissä ja kaikkien rotujen näyttelyissä vuonna 2014: 2xRYP-2, RYP-3, 3xRYP-4 ja hienon vuoden paras sijoitus lienee Järvenpää KR:n 8-ryhmän voitto, ja lisäksi vielä BIS3-sijoitus.

Kakkossijan saavuttaa Riitta Niemelän ja Viveca Lahokosken ”Wilson” **Toffedreams Scuff’n Puff**. Wilson saavutti hopeasijan pisteensä tyylikkäästi toukokuun Helsinki KV:n historiallisen hienolla Best In Show -voitollaan sekä ryhmävoitolla Forssa KR:ssä.

Kolmannelle sijalle sijoittuu ”Kerttu” **Flat Power Criminal Hearts**, omistajanaan Senni Husso. Kerttu saavutti pisteensä tähän kiertopalkintoon sijoittumalla Kajaani KV:ssa hienosti RYP-4:ksi.

SANDRAN MUISTOMALJA

Vuoden 2014 SANDRAN MUISTOMALJAN voitti huhtikuussa 8 vuotta täyttänyt flattiuros ”Leo” **Flat Power Criminal Intent**, omistaja Marianne Forsell. Leo saavutti ykkössijansa ollen Hamina KV:ssa ja Porvoo KR:ssä BIS4-veteraani ja Kotka KV:ssa BIS2-veteraani. Kirkkain sijoitus veteraanikehässä tuli Helsinki KR näyttelyssä, jossa Leo oli BIS1-veteraani.

Sandran muistomaljan viime vuotinen voittaja Riitta Niemelän ja Viveca Lahokosken omistama 10-vuotias flattiuros ”Wilson” **Toffedreams Scuff’n Puff** saavutti nyt kakkostilan. Wilson liiteli BIS2-veteraaniksi erikoisnäyttelyssämme huhtikuussa ja BIS1-veteraaniksi Helsinki KV:ssa toukokuussa.

HALLITUS 2015

puheenjohtaja

Tiina Sudensalmi
Kirsikkapolku 11
54920 Taipalsaari
p. 040 515 6133
puheenjohtaja @ flatti.net

varapuheenjohtaja

Mari Mamia
Porvoo
p. 050 458 6770
mari.mamia @ gmail.com

sihteeri

Heli Segersvärd
Porvoo
p. 050 531 6892
sihteeri @ flatti.net

Anu Numminen
Espoo
p. 050 597 0447
anu.numminen @ gmail.com

Anne Haverinen
Paltamo
p. 044 360 1152
kennelregalerazza @ gmail.com

Veera Jääskeläinen
Hämeenlinna
p. 040 843 5827
veera.jaaskelainen @ luukku.com

Tuija Manninen
Lohja
p. 040 733 9118
tuija2010 @ gmail.com

varajäsenet

Liisa Jyväskylä
Tampere
p. 040 575 8572
liisaj @ gmail.com

Tomi Taipale
Kouvola
p. 050 439 3827
tomi.taipale @ gmail.com

TOIMIHENKILÖT 2015

taloudenhoitaja

Marjatta Eivola
Vaahterakuja 2 D 11
21250 Masku
p. 050 554 3183
marjatta.eivola @ gmail.com

jäsensihiteeri

Anu Sinkkonen
Asevelitie 13 A 2
36600 Pälkäne
p. 040 538 9890
jasenasiat @ flatti.net

tarvikemyynti

Tanja Aunela
Iiriskuja 18 A
20320 Turku
p. 040 093 9076
tarvike @ flatti.net

pentuvälittäjä

Hanna Hujanen
Porvoo
p. 040 578 9523
pentu @ flatti.net

pentuvälittäjä

Sanna Lahtinen
Porvoo
p. 040 731 0831
pentu @ flatti.net

kiertopalkinnot

Marianne Forsell
Porvoo
p. 050 400 1865
flatti.kiertopalkinnot @ gmail.com

ULKOMUOTOTUOMARITOIMIKUNTA

puheenjohtaja

Riitta Niemelä
Kirkkonummi
p. 040 709 1133
riitta @ morrini.net

Heli Siikonen
Muurikkala
p. 040 580 8144
heli @ metsavirna.com

Katja Korhonen
Kempele
p. 044 5031973
katja.korhonen @ dnainternet.net

MEJÄ-TOIMIKUNTA

meja @ flatti.net

puheenjohtaja

Miia Koski
Porvoo
p. 050 4582 157
koski_miia @ live.com

Mari Mamia
Porvoo
p. 050 458 6770
mari.mamia @ gmail.com

Anu Numminen
Espoo
p. 050 597 0447
anu.numminen @ gmail.com

Liisa Keränen
Kokkola
p. 040 592 1296
liisam @ kolumbus.fi

Marko Saarni
Porvoo
p. 050 572 7965
marko.saarni @ elisanet.fi

NÄYTTELYTOIMIKUNTA

flatti.nayttely @ gmail.com

puheenjohtaja

Satu Marins
Lappeenranta
p. 0400 415 515
satu.marins @ hotmail.com

Mari Elo
Joensuu
p. 050 346 1054
marielo @ netti.fi

Piia Piiparinen
Koria
p. 040 831 4848
flatti87 @ gmail.com

Nina Skyttä
Lahti
p. 0400 435 737
nina @ skoude.com

Tiina Peippo
Lappeenranta
p. 050 555 0155
tiina.peippo @ gmail.com

JALOSTUSTOIMIKUNTA

flatti.jalostus @ gmail.com

puheenjohtaja

Tiina Pikkuaho
Kiiminki
p. 040 5345583
filurin @ gmail.com

sihteeri

Mia Lehtinen
Pöytyä
p. 050 376 4517
mia @ maahismaen.com

Henna Mikkonen
Oulu
p. 044 540 0609
hennamik @gmail.com

Katja Sikala
Haapajärvi
p. 044 291 4014
katja.salmela @ gmail.com

Riitta Nikko
Vihti
riitta.nikko @ gmail.com

Noutajakoira järjestöjen
NOU/NOME-yhteistyötoimikunta

Tarja Tuhola
Pälkäne
p. 040 515 1932
vilpputuhola @ yahoo.com

varahenkilö
Janne Järvinen
Mänttä
p. 050 377 8880
janne68jarvinen @ gmail.com

NOME-TOIMIKUNTA

nome @ flatti.net

puheenjohtaja

Janne Järvinen
Mänttä
p. 050 377 8880
janne68jarvinen @ gmail.com

koesihteeri

Katja Villikka
Kouvola
p. 040 867 2911
katjavillikka @ gmail.com

Tarja Tuhola
Pälkäne
p. 040 515 1932
vilpputuhola @ yahoo.com

Tiina Kisonen
Jongunjoki
p. 040 218 5401
tiinakisonen @ gmail.com

Veera Jääskeläinen
Hämeenlinna
p. 040 843 5827
veera.jaaskelainen @ luukku.com

Tiia Turunen
Joensuu
p. 050 343 7651
turunen.tiia @ hotmail.com

Heli Segersvärd
Porvoo
p. 050 531 6892
heli.segersvard @ helsinki.fi

ALUEYHTEYSHENKILÖT

Rovaniemi

Jarmo Vaarala
p.040 821 8392
jarmo.vaarala @ ramk.fi

Savon seutu

Aleksi Rauhanen
p. 040 527 9097
aleksi.rauhanen @ gmail.com

Oulun alue

Henna Mikkonen
p. 044 540 0609
hennamik @gmail.com

Keski-Suomi (Mäntän seutu)

Janne Järvinen
p. 050 377 8880
janne68jarvinen @ gmail.com

Keski-Suomi (Jyväskylä)

Mika Toskala
p. 040 564 9053
mika.toskala @ elisanet.fi

Vaasan alue

Heidi Troberg
p. 040 536 5174
trobergheidi @ gmail.com

Varsinais-Suomi

Mia Lehtinen
p. 050 376 4517
mia @ maahismaen.com

Kainuun alue

Anne Haverinen
p. 044 360 1152
kennelregalerazza @ gmail.com

Pirkanmaa

Tarja Tuhola
p. 040 515 1932
vilpputuhola @ yahoo.com

Uusimaa

Tina Hietala
p. 0400 777 097
tina.hietala@welho.com

Kaakkois-Suomi

Tiina Sudensalmi
p. 040 515 6133
sudensalmi @ kolumbus.fi

kuva (c) Markku Kastepohja

Pentupaketit

Tarvikemyynnin toimitus on mahdollinen erikoisnäyttelyyn. Tilaus viimeistään 17.5.

Tarvikemyynti on mukana myös mukana kesäleirillä (osan aikaa) ja flattimestaruudessa

Tarvikkeita treeneihin

Kasvattajan liittäessä uudet pentujen ostajat järjestöön pentuejäseniksi, kasvattajalle pentuepaketista -10% alennus

Uusi pentuejäsen saa lahjakortin, jolla hän saa ensimmäisestä tarvikemyynnin ostosta -10% alennuksen.

Uutuuksia!

Kaninkarva

Muistitikku Flattikerhon logolla

Seuraa nettisivuja

Tulossa myös muita uutuuksia!

Koko valikoima nähtävissä osoitteessa www.flatti.net

Tilausohjeet:

Tilaa tuotteesi sähköpostitse osoitteesta: tarvike@flatti.net

- Tilatessasi tuotteet, ilmoita nimesi, osoitteesi, sähköpostiosoitteesi, puhelinnumerosi sekä tilattavat tuotteet ja kappalemäärät, vaatteissa koot, värit ja mallit.
- Ilmoita tilausta tehdessäsi myös jäsennumerosi, joka löytyy esim. Flattiviestin osoitetarrasta.
- Toimitusaika tuotteille on n. 2 viikkoa, mikäli tilaus on suuri, olethan ajoissa liikkeellä.
- Kun tilaus on postitettu, saat sähköpostiisi viitteellisen laskun, jossa näkyvät sekä tuotehinnat, että lähetyskulut.
- Maksettaessa on ehdottomasti käytettävä viitenumeroa!
- UUSI tilinumero on FI45 5620 0920 4247 35

*Hyvää kesää
kaikille!*

PALAUTUSOSOITE
Anu Sinkkonen
Asevelitie 13 A 2
36600 PÄLKÄNE

A taste of Sweden

BOZITA ROBUR

Paremmiin toimiva
– paremmat tulokset

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superpremium koiranruoka, joka vahvistaa koirasi kehoa ja sen toimintoja. Se sisältää erittäin paljon tuoretta ruotsalaista lihaa sekä ravintoaineita, jotka yhdessä pitävät koirasi ruoansulatuksen ja nestetasapainon optimaalisessa balanssissa. Bozita Robur -sarjasta löydät täydellisen vaihtoehdon koirasi kaikkiin elämänvaiheisiin. Koirien testaamat maut.

- Sisältää erittäin paljon tuoretta lihaa (mm. kanaa, lammasta, hirveä ja pohjoismaista lohta), jonka ansiosta ruoka on maittavaa ja hyvin sulavaa.
- Gluteeniton, sisältää riisiä ja maissia.
- SPC – erikoiskäsiteltyä kauraa, täysin luonnollista ilman kemiallisia lisäaineita – sopii hyvin herkkävatsaisille ja ennaltaehkäisee vatsavaivoja.
- MacroGard – luontainen beetaglukaani ilman kemiallisia lisäaineita – vahvistaa koirasi immuniteettisuojaa.
- Sisältää reilusti C- ja E-vitamiineja, jotka yhdessä seleenin kanssa antavat täydellisen antioksidanttisuojan.
- Sisältää glukosamiinia ja kondroitiinisulfaattia (ei Breeder&Puppy, Maintenance, Maintenance Mini)

BOZITA
ROBUR TRIBUTE
The Functional Dog Food

Hyvää ruokaa
Lantmännensiltä.

www.bozita.com/fi
puh. 09 454 3396

www.bozita.com